

δεκαήμερη φυλήλαδα πολιτικής δράσης και κουήτουρας

ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ

21 ΟΚΤ. 1981

ΤΕΥΧΟΣ 4/71

ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ
διπλό 2ΜΕ 32 ΜΕΓΑΛΕΣ
σελίδες

ΠΕΡΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΕΩΝ

(ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ ΜΑΣ)

Η Αθήνα είναι σήμερα μία μεγάλη πόλη.

Έγινε μία μεγάλη πόλη, όταν μερικοί παραδοῦχοι, έκτισαν μία σειρά από πολυκατοικίες, που όρισμένα από τὰ διαμερίσματα αυτά τὰ πούλησαν στους σπιτούχους, ενώ άλλα τὰ έδωσαν με άντιπαροχή στους πρώην ιδιοκτῆτες του κτήματος.

Πα' όλα αυτά υπάρχουν ακόμα σπίτια που δέ ν κτίστηκαν. Υπάρχουν νοσοκομεία-κτίρια που έγκαταλείφθηκαν, ιδρύματα και οικοδομικά τετράγωνα, που για διαφόρους λόγους, σήμερα, βρίσκονται έγκατελειμμένα.

Προσωπικά δέν μ'ένδιαφέρει (προσοχή: στό κεφάλαιο αυτό) δέν μ'ένδιαφέρει ή πόλη σάν πολεοδομία, μέ τὰ έπακόλουθα της, μ'ένδιαφέρουν δυό φράσεις που μ'ανάβουν φωτάκια:

-Σπίτια, παλιά που δέν άνοικοδομήθηκαν,
-Οικήματα έγκατελειμμένα.

Απ'τό Πασαλιμάνι του Πειραιά μέχρι την Κηφισιά-Αττικής, έγω ό ίδιος έχω δει μέ τὰ μάτια μου, τουλάχιστον όγδόντα τέτοιες περιπτώσεις.

Στήν Αθήνα, στό λεκανοπέδιο ένοοω-δέν υπάρχει προλεταριάτο που νά άγωνιά για νά κατοικήσει, δηλαδή νά βάλει τό κεφάλι του κάτω από μία στέγη. Όχι. Βέβαια πώς τό Κόμμα

τακτοποίησε όλους λύνοντας τό οίκιστικό πρόβλημα, μ'εργατικές κατοικίες, αλλά στή φύση του (ήθελε δέν ήθελε) ό Έλληνας "φτωχός" και

εργαζόμενος "τίμια" έγινε σπιτούχος. Αυτό όμως είναι ένα άλλο θέμα που τίγεται στή σελίδα 3 του

Ιδεοδρόμιου Νο 51 της 24 Ιουν. 80 (που ένδεχομένως νά παρατεθούν όρισμένα αυτούσια κομμάτια σάν άναδημοσίευση).

Μπορεί όμως νά μήν υπάρχουν εργάτες και οι εργατικές κατοικίες, είτε αυτές που δίνει τό Κράτος μέσω της "Εργατικής Έστίας", είτε αυτά τὰ "παράνομα" σπίτια που χτίζονται μέσα σέ μία νύχτα σέ έντός-έχτός "σχεδίου πόλεως", συν-οικισμούς, δηλαδή μπορεί νά μήν υπάρχει καθαρό προλεταριακό κίνημα (που ίσως νά ένδιαφέρονταν άμεσα για καταλήψεις) υπάρχει όμως μία υποκουλούρα, που άκριβώς δέν ανήκει στήν εργατική τάξη μέ την

έννοια που δίνει στήν τάξη αυτή ό Μάρξ, υπάρχει ή υποκουλούρα μέσα στό φοιτητικό

κίνημα, υπάρχει "κουλούρα" μέσ' τους πρεζάκηδες και υπάρχουν -σάν μία στρατιά- περιθωριακοί

κι'έλευθεριακοί που άποτελούν ίσως την "κουλούρα" του άντι-εξουσιαστικού κινήματος.

Κι'έτσι απ'τή μία μεριά έχουμε τή μία "παράταξη" που περιέχει ιδέες, ζωή, δράση κι' απ'τήν άλλη πλευρά

άντιπαρτίθενται δεκάδες οικήματα που άναζητούν κατοίκους. Δηλαδή κάπως έτσι:

Νά λοιπόν, μία εύκαιρία για μία φανταστική άπογείωση, άποκόλληση, άπαλλοτρίωση για όποιον-όποιο-όποιον άναζητούν περιπέτεια,

δράση, επανάδραση μέσα στό πλαίσιο της επαναστατικότητάς τους και

μιάς κοινωνικής πολιτιστικής-οικοδομικής άπελευθέρωσης.

Φυσικά ή παραπάνω υπόθεση είναι μία άρχική ιδέα για:

κ α τ α λ ή ψ ε ι ς .

Δέν χρειάζεται ν'άναφέρω ότι όμοια ή παρόμοια γεγονότα συνέβησαν και συμβαίνουν καθημερινά σέ

πολλές μεγάλες πόλεις και πρωτεύουσες της Εύρώπης σέ ότι άφορά σ'οικήματα και άγροκτήματα

στές Η.Π.Α.-

Δέν πρόκειται για ουτοπία. Φυσικά στήν Ελλάδα, αν'έξαιρέσει κανείς τους πρεζάκηδες, οι άλλοι

όλοι είναι κάπως έτσι βολεμένοι: Χατζηλίκι απ'τόν μπαμπά ή την

μαμά, φοιτητική οικονομική άρωγή για σπουδές, μηνιαία, έποχιακή ή έφ'άπαξ, βόλεμα στό σκέλια μιάς

οικονομημένης γκόμενας ή τό άντίθετο και, ...χαρά στό σκέλια μας (αν φυσικά οι άγριες συνθήκες της

πόλης και τό οίκογενειακό κύνηγι δέν μās έχουν έμφυτέψει καμιά

άνασταλτική νεύρωση).

Μέ την παραπάνω στενογραφημένη λογική οι καταλήψεις δέν προωθήθηκαν απ'τό 1974 και πέρα στήν

Ελλάδα, γιατί ό φοιτητής τὰ έγκατέλειψε μία που είχε τή βόλεψή του, τό πρεζάκι ή ό χαπάκας

άκόμα τή βγάζει καθαρή, ό υπο-εργαζόμενος δουλεύει δίπλα ή

τρίπαξ του μηνός και βγάζει τὰ τσιγάρα και τό σινεμά του-σύν την

τράκα.

Έτσι ή ΑΝΑΓΚΗ δέ ν έφτασε στό δόντια. Η Ελλάδα δέν είναι άχανής

σά τή Γερμανία λόγω-χάρη ή τή Μεγάλη Βρεταννία ή τή Γαλλία όπου ό Βορρδς κι'ό Νότος έχουν δια-

φορετικό κόσμο και μεγάλη άπό-σταση. Και όπου τό κρύο δέν

καταβαίνει στό μηδέν ή κάτω απ'τό μηδέν και τότε π ρ έ π ε ι νά

χάσεις τόν έαυτό σου κάτω από μία στέγη...

Αυτά, απ'τή μία μεριά.

Από την άλλη, υπάρχει μία μικρο-αστική-ψυχολογική σύνδεση της

οίκογένειας μέ τό "παιδί" και του "παιδιού" μέ την οίκογένεια, άσχετα

αν τὰ παιδιά αυτά έχουν μία όκω άρχίδια ή κάποια μονόχειλα. Έτσι

παρατηρείται ή διατήρηση της άνάγκης μιάς συμβατικής στέγας,

μία που ή οίκογένεια έξακολουθώντας τίς "θυσίες" της, στέλνει τὰ

πακούνια ή μία που τό "παιδί" κάθε δυό χρόνια, κάνοντας αυτοσυντήρηση,

έπιστρέφει σά νέος "άσωτος υίός" στους κόλπους της οίκογένειας, για

νά μασήσει και νά ...ξαναφύγει. Αυτή ή παλινδρόμηση και τών δυό -οίκογένειας και "παιδιού" μεταιώνει

συνεχώς στό ύποσυνείδητο τίς πιθανές παρορμήσεις για καταλήψεις. Ένώ άντιθέτως στό συνειδητό

κυνήγουμε νά διαβάσουμε και νά μάθουμε ότι άφορά σέ καταλήψεις

στίς άλλες χώρες, θαυμάζουμε τους καταληψίες, βγάζοντας όμως τόν

έαυτό μας από έξω.

Υπάρχει άναγκη άπελευθέρωσης ή έλευθέρωσης. Ίσως πολύ-λίγοι θά

ξέρουν ότι στόν 5ο αϊ. π.Χ. για παρά-

σ'αυτο το τεύχος:

ΘΕΜΑ

Πάνω στίς Καταλήψεις σπιτιών και, ποιά νοοτροπία είναι αυτή που τίς έμποδίζει καθώς και τό Νομικό μέρος

ΤΟΥ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

Για ένα κίνημα νεολαίας ή φτιάξτε τόν κόσμο που γουστάρετε, ξύνοντας την κρούστα της μιζερίας σας...

ΜΕΛΛΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ

Πώς θά έρθει ή μέρα που θά πουλάμε τὰ μέλη μας και μία θαυμάσια φαντασίωση γύρω απ'αυτό, απ'τόν Δημ. Άρβανίτη.

Η ΣΩΣΗΝ ΤΑΦΩ

Πώς ό Γιώργος Ιωάννου μέ πρόστυχο τρόπο έπιτίθεται κατά του Ήλ. Πετρόπουλου.

ΗΧΟΣ

Ό Μάκης Μηλάτος, έπισημαίνει τὰ έμπόδια για την άναζήτηση μιάς μουσικής ταυτότητάς μας.

Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

Διαμαρτυρία-έκκληση της Σοφίας Κυρίτση για τους πολιτικούς κρατούμενους.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ένα άποκαλυπτικό έποχιακό ήμερολόγιο που δείχνει πώς σφαγιάστηκε ό Γκρέγκο-ρυ Μαρκόπουλος, απ'τους κινηματογραφικούς κύκλους της δεκαετίας του '50.-

LIBERATION

Τό Νόμπελ Λογοτεχνίας στόν Κανέτι. Έναν "νομάδα" της γλώσσας.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

Η παρέμβασή μας στό 22ο κινηματογραφικό θέστιβαλ, στή Θεσσαλονίκη. Ό Σκηνοθέτης "κοπρομηχανή" του συστήματος, που τό άναπαράγει δεχόμενος όλες τίς ύπάρχουσες έπιτροπές.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γράμμα απ'τόν έκδότη του περιοδικού ΤΕΛΟΣ, του είκοστου αιώνα, και άμηση άπάντησης, και άλλο σχετικό μέ τό "πλατύ σώμα άσφαλείας"...

MARTYRIΕΣ

Στή βία του Βερολίνου, άντιτάσσεται ή άντιβία. Τό δεύτερο μέρος: ΒΕΡΟΛΙΝΟ.-

ΑΦΟΡΜΕΣ

Κάποιοι μας την παίζουν, μέ τίς μεταφράσεις και τὰ οικονομούν σέ βάρος μας. Καμιά εύθύνη, στό θέμα τών μεταφράσεων στό έλληνικό. Μερικά ζοφερά παραδείγματα και σχολιασμός.

ΧΩΡΟΙ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τό έπόμενο τεύχος 5-6, διπλό μέ 32 σελίδες, και πολλά καφτά κι'έν-διαφέροντα θέματα, γύρω από τίς νέες πολιτικές εξέλιξεις στήν Ελλάδα που προσπαθούν νά "ύπνώσουν" κάθε έννοια μαχητικής και έλευθεριακής παρέμβασης, στους χώρους της κίνησης ιδεών.

Σπίτια...
περιμένουν
καταληψίες

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Η ΚΑΤΑΛΗΨΗ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ Σ.Ε. ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Οι φοιτητές έχουν ήδη συμ-
πληρώσει 12 μήνες από τότε που
αγρίσαμε την κατάληψη του Πα-
ντιστημίου απόφασις να
επιδιώξουμε αυτή την εφημερίδα,
γιατί πιστεύουμε:

1. 'Η μέχρι τώρα πληροφορή-
ση και στάση ημών τύπου και γε-
νικά των μέσων ενημέρωσης δια-
στρεβλώνει, συσκοτίζει και συ-
κοφαντεί τα αίτια και τον
άγώνα μας.

2. 'Η καλύτερη απάντηση σε
όλες τις προσπάθειες να κατη-
γορηθώ και να υπονομευθώ ο
άγώνας μας είναι η ίδια η ζων-
τανή λειτουργία του φοιτητικού
κινήματος μες στο χώρο που έ-
χουμε ήδη καταλάβει.

Γιαυτό, τόσο μέσα απ' αυτό

Ποιοί λόγοι επέβαλλαν

τήν έκδοση της «Κ»

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

βολές και περναρίδια με τη συμ-
μετοχή και συμπαράσταση του
δοθητικού και επιστημονικού
διδακτικού προσωπικού που κα-
νιτό άπεργεί.

Πατρινοί λαί, ποτέ δεν πρό-
κειται να πληροφορηθείς προ-
γματικά για το αίτημα και την
πορεία του αγώνα μας απ' αλ-
τούς που θέλουμε να τον χτυ-
ήσουν. Το τί συμβαίνει σήμερα
στο Πανεπιστήμιο θα το μά-
θετε:

- Διαβάζοντας τα έντυπά μας.

- Ακούγοντας το στόμα μας.

- Συμμετέχοντας στις ενδοπ-

λόμες και συζητήσεις μας.

- Διαβάζοντας έντυπώντες,

και διαβάζοντας την εφημερίδα

μας.

ΤΟ ΚΡΟΚ. ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ο αγώνας μας και αγώνας

Όλη του μοιραϊκά κινήματα

α) ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΡΙΑ

ΧΡΟΝΙΑ

Ο αγώνας που κάνουμε σή-
την τη στιγμή για την λύση του
παιτήματος και η ελευθερία

να συζητήσουν το πρόβλημα το

πονητήσαν ότι το αίτημα εί-

ναι παράνομο και ότι νομικά δεν

καλύπτονται για να το ικανοποι-

ήσουν. 'Η στάση της πλειό-

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Φωτοτυπία του μοναδικού τεύχους μιας εφημερίδας που βγήκε στις Καταλήψεις.

είχαν κάποια μόρφωση μετέτρεψαν
τους καταλήψεις σε διακρούς, που
δμως τους απομόνωνσαν σε γκέτο, ή
σε απομονωμένα σπίτια (βλέπε:
Βερολίνο, Χριστιανία, θύσαν κλπ).
Φυσικά υπάρχει μία διαμάχη μόνιμη
μεταξύ των αρτηριοσκληρωτικών και
των εξυπνων δασομητόρων κι' είναι
λάθος ότι η αστυνομία -στό
έξωτερικό- μπορεί να υποχρεώσει
δλον τον κόσμο να σέβεται τους
νόμους και τους κανονισμούς σ' όλους
τους δρόμους που υπάρχουν παλιά
σπίτια.

Τό προνόμιο που δίνει μία κατάληψη
σ' έναν νέο ή μία νέα, είναι ότι
του προάγει το απελευθερωτικό του
ή το ελευθεριακό του πιστεύω,
χωρίς ότι εκεί -πρίν την κατάληψη,
κατά την κατάληψη, μέσα στην κατά-
ληψη- μπορεί να πραγματοποιήσει τις
ελευθεριακές του ιδέες σε πράξη,
δπως μπορεί ακόμα να γίνει ένας
δωάκριος, δηλαδή ένας απ-ελευθερω-
μένος, δούλος του συστήματος (προσω-
πικά μ' ένοχλεϊ η λέξη απ-ελευθερω-
μένος, ενώ παράλληλα πιστεύω ότι
δλοι σχεδόν νεννιόμαστε σκλάβοι.
εξλωτες στο θεσμό της οικογένειας,
της παιδείας, των ανγκών, αλλά
κάποια στιγμή-δσοι μπορούμε- ξε-
τινάζουμε από πάνω μας ότι
μπορούμε).

Φυσικά δπως θα είναι επόμενο τά
σπίτια δεν είναι άγρια φυτά που
φύτρωναν μόνα τους, αλλά κάποιος
τά έκτισε, κάποιος τά κληρονόμησε,
κάποιος έχει τά κλειδιά και πίσω
απ' αυτόν υπάρχει ένας δλοκληρος
μηχανισμός που προστατεύει την
ιδιοκτησία.

Γι' αυτό και μόνο, έτσι απλά κι' απ-
λοϊκά, χρειάζεται-επιβάλλεται
κάποιος έλιγμός, μέχρι την πιθανή
στιγμή της εγκατάστασης μέσα στο
κατειλημμένο σπίτι.

Ο καταλήψεις εδώ, δεν θα αντι-
μετωπιστεί με την αδιαφορία που
διακρίνει τους Άγγλους ή τους
Όλλανδούς γείτονες, που όλα τά
αφήνουνε στο νόμο, και τά δργανα
τάξης. 'Εδώ υπάρχει μέσα στον
καθένα φυτεμένος ένας σπηλιός, που
ένδισφύρεται για τά ξένα πιο πολύ
κι' απ' τά δικά του προβλήματα.

Η ιδιοκτησία κι' ιδιαίτερα η μικρο
ιδιοκτησία αποτελεί ένα από τά πιο
φυτεμένα ταμπού μέσα στη μικρο-
αστική έσοπλέξη του Νεο-έλληνα.
Γι' αυτό οι καταλήψεις απ' ενός δεν

μπορούν να γίνονται ή να γίνουν
από μεμονωμένα πρόσωπα αλλά
πρέπει να εργαστούν πολλοί θεωρη-
τικοί-ελευθεριακοί, κοινωνικοί και
κοινωνιστικοί αντίεξουσιαστές και
"δημοκρατικοί" δικηγόροι, και άλλοι
αγωνιστές, μέχρι τά περιθωριακά
φρικιά.

Σπίτια
στην αθήνα, περιμένουν καταλήψεις

Παραδείγματος χάρι, ενώ προσωπικά
δέν είμαι υπέρ του στυλ των κατα-
λήψεων: πηγαίνουμε 40 ως 400, σπάμε
την άλυσίδα ή την κλειδαριά, μ
μαλνουμε μέσα, ξεδιπλώνουμε τά
σλίπινγκ-μπάγκς τραγουδώντας τό
alla matina... και ξεδιπλώνοντας
μιά μαύρη σημαία στο μπαλκόνι,
περιμένουμε τά ...MAT (δπως κάπου
λέει, με πολύ κέφι, ο Ντάριο Φό).
Δέν ένδιαφέρει -σήμερα, έδω στην
'Ελλάδα- σαν μία πράξη πρόκλησης
άπέν αντι στους ιδιοκτήτες ή στον
υπάρχοντα θεσμό της ιδιοκτησίας,
ή μία προκλητικότητα για τους περ-
οίκους σπιτιούχους, έκείνο που έν-
διαφέρει είναι η αντιμετώπιση της
δοκιμασίας μιας συλλογικής
κινητοποίησης και συγκατίκοισης
και τά επακόλουθα μιας αυτόνομης
κι' ελεύθερης ζωής που δίνει
ξόδους στην πολυχρονή καταπίεση,
που τυχόν μπορεί να έχει μία
κάποια μορφή κοινοβίωσης, ανάμεσα
σε άλλους καθώς και η ανταλλαγή
άπόψεων.

Επομένως, πολύ σωστά μου έλεγε ένας
μπανίσας δικηγόρος, ότι τό να κατ-
οικήσεις σ' ένα εγκαταλειμμένο από
χρόνια σπίτι, ως "ένοικιαστής"
είναι πολύ πιο απλό και δδολο, απ'
ότι να τό καταλάβεις.
Στην ουσία μιλάμε για τό [διο
πράγμα, μόνο που την ένέργεια σου
-αυτήν της κατάληψης- την επενδύεις
μέ μίαν νομιμοφάνεια.
Νά μία περίπτωση στη Γερμανία, που
για λόγους περισσότερης κατανόησης
την έχουμε λίγο εξέλληνισει:

Δύο -άπαραίτητα δύο- φύλοι βρίσκουν
δύο σκίτια εγκαταλειμμένα που σύγουρα
και από χρόνια δεν κατοικούνται.
και που είναι βέβαιο ότι δεν
πρόκειται σύντομα να γκρεμιστούν
έκεί αντιπαρ οχή, λόγω κληρονομικών
διαφορών ή περί άναζητήσεως της
ιδιοκτησίας που έχει από χρόνια
χαθεί, -συνήθως όλα τά υπάρχοντα
εγκαταλειμμένα σκίτια βρίσκονται
κάτω απ' αυτό τό κράτος.

Από τό κλησιέστερο κατάστημα
"φιλικων" ή περίεπτερο ο κάθε ένας
από τους φύλους άγοράζει από τρία
(3) μισθωτήρια, που είναι έντυκα
και έτοιμα. Στη θέση του "έκμισθω-
του" του μισθωτηρίου ή του
'Ιδιωτικού Συμφωνητικού Μισθώσεως,
μπαίνει τό όνομα του ενός απ' τους
δύο φύλους και στη θέση του

"μισθωτή" τό όνομα του άλλου. Και
αντιστρόφως στα άλλα τρία.

Στη θέση "διδάρκεια μισθώσεως" συμ-
πληρώνεται και στο έξη μισθωτήρια:
"λήγει μετά πενταετία".

Στη θέση "μισθώμα" όρίζεται κατά
μήνα ένα ποσό όχι μεγαλύτερο των
55 μάρκων (χιλίες διακόσιες δρχμ.)
με τη γνωστή παρακομή (ρο) που
γράφεται χειρόγραφα δεξιά: "Ότι τό
μισθίο θα καταβάλλεται λόγω
άκουσίας του ιδιοκτήτου καθ' έκαστον
μήνα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και
Δανείων.

Εννοείται ότι ο έκμισθωτής
φέρει φέρεται σαν κάτοικος της
πόλεως όπου βρίσκεται τό
άκύντο αλλά ούδόλως υποχρεώνει
ο νόμος ν' αναφέρεται και η
διευθυνσή του. 'Ως διευθυνση του
μισθωτού αναφέρεται η διευθυνση
του εγκαταλειμμένου μισθίου.

Αφού υπογραφούν αντιστοίχως τά
μισθωτήρια, στο δύο εκ των τριών
και πρίν την εγσοδο στο μισθίο
μεταβαίνει ο έκμισθωτής με τον
μισθωτή στον 'Αξιωματικό της
'Υπηρεσίας του Οίκεύου 'Αστυνομικού
Τμήματος, του άκνήτου και βεβαιώ-
νεται τό "γνήσιο" της υπογραφής
του έκμισθωτού.

Μετά απ' αυτό ο έκμισθωτής μόνος,
και με τό μισθωτήριο στο χέρι,
(χωρίς και να "συναρτήσει" ούδέποτε
τόν έκμισθωτή) θα μεταβεί στον
κλησιέστερο κλειδαρά και με τό
μισθωτήριο στο χέρι, τό άπολο θα
φέρει και την βεβαίωση της 'Αστυ-
νομίας του Γνησιού της υπογραφής
θα του ζητήσει να παραβάσει την
κόρτα κάνοντας ένα νέο κλειδί.
Προηγούμενως όμως θα έχει κατα-
θέσει, στο Ταμείο Παρακαταθηκών
και Δανείων (στην 'Αθήνα βρίσκει
στον όδο 'Ακαδημίας 40) τό πρώτο
ένούκιο 55 μάρκων (1200 δραχμές)
έκεί άποδεχτεί, στο όνομα του εκ-
μισθωτού.

Σε μία παραγραφο που προστίθεται
στο έντυπο μισθωτήριο αναφέρεται
ότι τό ένούκιο αυτό είναι μειωμέ-
νο δότι η κατοικία είναι παλαιά
και ο μισθωτής όφείλει να κάνει
μερικές έπισκευές.

Εάν - ο μη γένουτο- εμφανιστεί
ο άληθινός ιδιοκτήτης, τότε ο
μισθωτής θα του κεϊ -μετά βεβαίω-
τητος, ότι έκείνος συνήψε τη συμφω-
νία για την έννοικίαση του μισθίου.
με άλλον έκμισθωτή, δείχνοντάς του
μάλιστα και τό μισθωτήριο.

Εάν τό πράγμα καταλήξει στην
άστυνομία, ή τελευταία δεν έχει
την εύχέρια-τυκιά και γραφειο-
κρατικά- να πράξει οτιδήποτε, και
μόνο ο άληθινός ιδιοκτήτης μπορεί
να καταφύγει στο Είρηνοδίκητο
για "προσωρινά μέτρα", τά όποια
όμως επί του μισθωτηρίου υπάρχει
ή άπόδειξις καταβολής των έννοικί-
ων και η σχέση του είκοινοκού εκ-
μισθωτού και του μισθωτού δεν
είναι σχέση "κατά παράκληση" τότε
ή προσφυγή του ιδιοκτήτου για
άμεση "παράδοση του μισθίου"
άπορρίπτεται και αν θέλει ο ιδιο-
κτήτης πηγαίνει σε τακτικές άστι-
κές δικάσιμες που μπορεί να
διαρκέσουν τρία έως πέντε χρόνια
χωρίς καμιά κοινωνική ευθύνη του
μισθωτού, κέρα από τό αίτημα του
ιδιοκτήτου για "έξωση" του μισθω-
τού και παράδοση του μισθίου.
Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης
θελήσει να συμβιβαστεί με τον
μισθωτή ώστε στο μέλλον να κατα-
βάλλεται σ' αυτόν τό ένούκιο των
χιλίων διακοσίων δραχμών, ο μισθω-
τής δεν δέχεται αυτήν την πρόταση
αφού τύποις και ουσία, κατ' αυτόν
υπάρχει "νόμιμος" έκμισθωτής.

Αλλά ή "πρακτική των καταλήψεων"
δέν τελειώνει εδώ, αυτό είναι μία
λεπτομέρεια. Υπάρχουν βιβλία και
δρθρα που σιγ ά-σιγά θα τά δημο-
σιεύσουμε στο 'Ιδεοδρόμιο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

για ένα κίνημα νεολαίας

Η ΦΤΙΑΞΤΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΠΟΥ ΓΟΥΣΤΑΡΕΤΕ ΞΥΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΡΟΥΣΤΑ ΤΗΣ ΜΙΖΕΡΙΑΣ ΣΑΣ

Στό 'Ιδεοδρόμιο Νο 2/69 δημοσιεύτηκε ένα κείμενο κάποιων παιδιών από τη Θεσσαλονίκη, που φάνηκε να βάζει άμεσο ζήτημα για μιὰ αυτοσυνάλυση, αυτοκριτική κι' αυτογνωσία του χώρου της επαναστατικής νεολαίας στον τόπο μας. Μ'έθορμη έκείνο έκεί τό κείμενο αλλά και μέ έναυσμα τίς πρόσφατες εμπειρίες των υπογραφόντων, στά έπεισόδια της Νέας Φιλαδέλφειας, θέλουμε νά έκφράσουμε μερικές σκέψεις δίνοντας παράλληλα μερικές συγκεκριμένες προτάσεις για τήν αντιμετώπιση όλων των γνωστών καθημερινών άδικοδών που αντιμετωπίζουμε όλοι μας σήμερα σάν νέοι.

ΕΠΤΑ ΘΕΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΜΑΛΑΚΙΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΔΕΡΝΕΙ

1.Οί ροκάδες και οί άμφισβητίες (όλα σέ παρένθεση) μύγες μέσα στό κάτασπρο γαλατάκι της σύγχρονης νεοελληνικής κοινωνίας, σέ ένα πολιτικό-πολιτιστικό καθεστώς που έχει άκόμα νά κάμει μέ τίς μεταμφυλιοπολεμικές μνήμες των ήλιθίων που κυβερνάνε και που κυβερνιούνται. Μύγες που δέν μπορούν νά λυώσουνε μέσα του αλλά που κολυμπάνε άνάσκελα στην επιφάνεια του -κουλουρά, σινεμά, μουσική, και, μαλακισμένες συζητήσεις έ'αυτών-Ξένα σώματα, άσχετα και φυσικά (μέ τήν πρώτη εύκαιρία) άμεσα κατάλληλα για νά παταχτούνε και νά "πεταχτούνε έξω" (άπ'τό μαντρί). 'Η ελληνική ρόκ πραγματικότητα, μιá ανύπαρκτη σάχλα, μιá καλοστημένη κοροϊδία, μιá πανέξυπνη κομπίνα εισαγωγών δισκογραφικών εταιριών (σκατών). Σκατών από βυνίλιο που πουλιώνται τά δυό τεμάχια ίσα μ'ένα ρηματομεροκάματο άνειδίκευτου. ΝΑΙ, ΜΑΣ ΚΟΡΟΪΔΕΥΟΥΝΕ ΟΙ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΔΕΣ.

2.Οί κράκερς της έλλάδας: μιá νεο-έμφανισθεϊσα άντιεξουσιαστική μαλακία για όσους εύέλπιδες αυτοκαταναλισκόμενους νεανίες ήδη. "Βόσκουν". Μέ τά μάτια τους καρφωμένα σάν μαστουρωμένοι κυττάζουνε γεμάτοι μπανιστζερτζιδική ήδονή τήν (ΑΛΗΘΙΝΗ ΜΑ ΠΡΑΓΜΑΤΩΜΕΝΗ ΑΠ'ΑΛΛΟΥΣ) επανάσταση της νεολαίας που σήμερα χτίζει δίχως τήν άρωγή κανενός άλλου έξόν από τόν έαυτό της. Στό Βερολίνο, στή Ζυρίχη, στό 'Αμστερντάμ, στην Κοπενχάγη, στή Βρεταννία, στή Νέα 'Υόρκη. 'Όποιοι ντρέπεται νά παρελάσει διαδηλώνοντας τή γύμνια του, ψάχνει πάντα νά βρεϊ ξένα μασκαρτζιδικά κουστουμάκια, για νά τά φορέσει, για νά "φανεί"...

3. 'Η Κωμικοτραγική απομόνωση των εύαγγελιστών της επίμονης ρήξης. Σπασμένα κεφάλια διαδηλωτών από τά γουρούνια μέ τίς στολές (σέμετάφραση: μπάτσοι) αϊματα παιδιών δικών μας, αίσχρο άστυνομική τρομοκρατία από τή μεριά του κράτους και ή πόρνη δημόσια γνώμη πάντα μέ ένα γουρούνι και αυτή μέσα στό κεφάλι της. ΑΥΤΟΙ, έχουν τίς ΔΙΚΕΣ ΤΟΥΣ έφημερίδες. Τό ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ ραδιόφωνο. Τή ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ τηλεόραση, άρα τή ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ σιωπηλή και "νομιμόφωνα" (...και μαλακισμένη) πλειοψηφία. 'Η πλήρης άνικανότητα για πληροφόρηση άντιπαράθεση στό άποβλακτικό σύννεφο των MASS MEDIA ούτε καν έπιχειρείται νά υποκατασταθεί έστω από μιá "δικαιολογητική" παρέμβαση που (ξανά)έστω) νά γίνει συμπαθής στούς (όλιγοάριθμους) συμπαθούντες... Σπάσιμο των πάντων και φευγιά. (Και μουγγαμάρα.) Τούτη είναι ίσως ή πιό θλιβερή, ή πιό άπελπιστική στιγμή της Μοναξιάς του "ταραξία". Δέν είναι τυχαίο ότι άκόμα και ή σχεδόν χαμογελαστή καταγγελία-προκήρυξη για τή βία της Νέας Φιλαδέλφειας, που είχαν υπογράψει ένα σωρό άνθρωποι που είχαν φάει στή μάπα τή δακτυογόνα των γουρουνιών, ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ σέ καμιά "δημοκρατική" έφημερίδα, ή "δημοκρατικό" περιοδικό, άν και στάλθηκε συνολικά πάνω από δέκα τέτοια.

Λοιπόν, για μιá άκόμα φορά: ΛΕΦΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΑΔΕΡΦΟ ΜΑΣ ΠΟΥ ΦΥΛΑΚΙΣΕ Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΓΟΥΡΟΥΝΙΩΝ, έπειδή τόλμησε νά καταγγείλει πώς ή μπατσαρία ΠΥΡΒΟΛΗΣΕ τά παιδιά.

4.Οί άποσπασματικές έκκρήξεις δέν θά πρέπει στό έξής νά μάς χαροποιούνε ή νά μάς ένθουσιάζουνε. Πρέπει νά ψοφάμε από άπόγνωση κάθε στιγμή που έξακολουθούμε νά παραμένουμε έκτονωμένοι, ξένοι μεταξύ μας, άσυντόνιστοι και άνίσχυροι.

"Ίσως νά μή φταίνε τόσο πολύ οί βιτρίνες αλλά περισσότερο οί ίδιοι οί "σπάστες" τους όσο κι'άν αυτό που λέμε ίσως τό βρίσκουν μερικοί "άντιφατικό". Ποιός άραγε θά κατεβάσει μέ άλυσίδα τά τζάμια της μεγάλης Εικόνας του άσυγκράτητου (άλλά εύκαιριακού) "σπάστη" των βιτρινών;

5. 'Η ελληνική κοινωνία που είναι άλιώτικη από τήν Εύρωπαϊκή ή άπ'τήν 'Αμερικάνικη. Δέν μπορούμε νά δούμε από τήν μιá στιγμή στην άλλη έδω πέρα, ένα Βερολίνο, ένα Παρί Παρίσι του '68, ένα 'Αμστερνταμ του '66, ένα Σικάγο του '68. Όλα όμως αυτά τά "φωτεινά παραδείγματα" που έμείς σά μαλάκες πάμε νά μιμηθούμε-άτσαλα, ξεκάφωτα και ήλιθια- δέν φυτρώσανε έτσι από μαγεία, πάνω στό τίποτα. Χρειάστηκαν πολλά χρόνια συνεχούς επαναστατικής δραστηριότητας, πάνω άπ'όλα υπεύθυνης, προσωπικής και συγκεκριμένης (έστω και πολλές φορές μυστηριώδους...) ώστε νά πραγματωθούν οί έπιθυμητές καταστάσεις της "επί ίσοις όροις" άντιπαράθεσης.

Στό έξής όταν μαλακιζόμαστε άς έχουμε λοιπόν έπίγνωση τούτης της ίδιας της μαλακίας μας (δέν είναι κακό αυτό)...έάν θλούμε νά πάμε μπροστά. Νά πάσουμε νά λιβανίζουμε και νά προσπαθούμε νά... ξορκίσουμε τήν τελμάτωσή μας. "Άς δράσουμε". Άς πειραματιστούμε μέ ότι ήδη μάς δίνεται, μέ ότι ήδη έχουμε στά χέρια μας.

6. Τό τελειωτικό χτύπημα στή Μιζέρια πετυχαίνεται μόνο μέ τήν έξουδετέρωση δι' άπομακρόνσεως όλων όσων έξακολουθούν νά κουβαλάν πάνω τους σάν έπιδημική νόσο τήν Μιζέρια τους.

7. Προϋπόθεση ενός Κινήματος:

Οί μίνιμουμ όμές που πάνω τους θά μπορέσει νά βασιστεί (γαμνηείτε βαλτοί ή άτομιστές, μή μάς πρήζετε. Άλλο πιά τ'άρχίδια), ένα έχτεταμένο διχτυμα από άντιθεσμούς, Κοινόβια, κολλεκτίβες, κ α τ α λ ή ψ ε ι ς, ζωντανές πολιτιστικές ομάδες, κινήσεις της κουλουράς άντεργκράουντ, κ.λ.π. πράγματα συγκεκριμένα που έχουνε βγει μέσα από τήν πολύχρονη εμπειρία όλων αυτών που έμείς από έξω καθόμαστε σά μαλάκες και τούς ένδολοποιούμε (δέν σημείωση 2 περί έλλήνων κράκερς). Τό ξερετε πώς ή 'Αθήνα είναι μιá από τίς Εύρωπαϊκές πρωτεύουσες που δ έ ν έχει στεγάσει ούτε ένα (ο υ τ ε ξ ν α) ΚΟΙΝΟΒΙΟ (που νά πάρει ό διάβολος), που δέν έχει κάνει ο υ τ ε μ ι α ΚΑΤΑΛΗΨΗ; Σκεφτείτε το αυτό και άν (μπορείτε) βγάλετε συμπέρασμα ή συμπεράσματα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΛΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΑ

'Αδέρφια, έδω και μερικά χρόνια όλοι συνθηίζουμε νά πιπιλάμε στό μαλακισμένο στοματάκι μας τίς καραμελλίτσες: μιζέρια, μοναξιά, άυτονομία, άμφισβήτηση, άλλοτρίωση, άναρχία, κ.λ.π. κ.λ.π. και όλο χύνουμε κροκοδείλια δάκρυα για τήν σκατωμένη καθημερινότητά μας, αλλά ούτε ένας δέ βρέθηκε νά τολμήσει και νά κουνήσει έστω τό δακτυλάκι του προσπαθώντας ν'άλλάξει πρόσ τό καλύτερο τή μοίρα του τήν μαύρη. Σκοτωνόμαστε άπλως σέ έκστομηση μεγάλω-πρεπων φραστικών σχημάτων και συνθημάτων και σέ άτέλειωτες νεκρές συζητήσεις ή έκδηλώσεις στό μαλακισμένο "γκέττο" νεολαίας όπου τό σύστημα πρόλαβε έγκαίρως νά μάς μαντρώσει: πανεπιστήμια, κουλτουριά-ρικά στέκια, αίθουσες συναυλιών, κινηματογράφους, θέατρα, άμφιθέατρα συγκεντρώσεων και τά συναφή... Είμαστε λοιπόν Ο Λ Ο Ι ΜΑΣ υπεύθυνοι άμεσα για τήν άνυπαρξία μας σάν "ένιαία κοινότητα".

Π Ρ Ο Τ Α Σ Η :

Βάζουμε μπροστά σήμερα τήν πρόταση για ΑΜΕΣΗ συγκρότηση ίδρυτικών ομάδων για τίς

πρώτες βασικές όμές ενός μελλοντικού κινήματός μας, ενός άντιεξουσιαστικού κινήματος των Νέων.

"Όπου κι'άν βρίσκεστε, μαζευτείτε ένα βράδυ πιείτε τό καφεδάκι σας, κάντε τό τσιγαράκι σας και ήσυχα-ήσυχα μέ τούς φίλους σας οργανώστε σέ πραγματικότητα τά όνειροπολήματα σας.

Φτιάξτε μέ συμμαθητές σας, μέ φίλους, μέ γείτονες, μέ άπλους άνθρώπους-γνωστούς, ένα κοινόβιο, ένα περιοδικό, μιá ομάδα τέχνης, μιá προοπτική για μιá κατάληψη, μιá ομάδα παρέμβασης, μιá άλλη πολιτικής παρέμβασης, ότιδήποτε μπορείτε, άρκεί νά φτιάξετε κ ά τ ι.

Νά χτίσετε μ ό ν ο ι σας τήν ΔΙΚΗ ΣΑΣ κατάσταση που γουστάρετε.

Σέ μιá δεδομένη στιγμή όποια παιδιά έχουν τυχόν καλές ιδέες για ένα κατάλληλο μέρος συνάντησης και μιá κατάλληλη χρονική στιγμή, άς κάνουνε ένα κάλεσμα πανελλαδικό, ώστε νά μαζευτούμε όλοι οί περίεργοι τύποι, όλοι οί φρηκάδες, όλοι οί νέοι άνθρωποι που γουστάρουνε νά ζήσουν έλεύθεροι και μέ ποικιλία και πλούτο εμπειριών, ώστε νά ανταλλάξουμε μεταξύ μας τά πιστεύω μας, τά όνειρά μας, τούς φόβους μας και τίς φαντασίες μας, ώστε νά μπορέσουμε νά συντονιστούμε (έπί-τέλους) σέ μιá από κοινού δράση, ρίχνοντας τά θεμέλια ενός άλλου θινού, δυνατού, ελληνικού και ΔΙΚΟΥ ΜΑΣ νεοεξουσιαστικού κινήματος, άντιστασιακού, άντιεξουσιαστικού, καθημερινής δυναμικής λειτουργίας.

'Αδέρφια,

περιμένουμε ν'άκούσουμε τή δική σας κραυγή. Ζωντανή και όχι μονάχα τυπωμένη πάνω σέ κάποιο χαρτί.

Στήν άντίθεση περίπτωση, που θά συνεχίσουμε νά παραμένουμε μαλάκες όπως τώρα, θά είμαστε άξιοι της μίζερης μοίρας μας. Και θά έχουνε άπόλυτο δικιο τά γουρούνια μέ τά γκλόμπς που θά μάς χτυπάνε άγρια σάν ταραχοποιούς ή κοινούς έγκληματίες, θά έχουνε άπόλυτο δικιο οί "δημοκρατικές" φυλλάδες που μάς άποκαλούνε "έξαλλους μουσικόφιλους" ή "ροκάδες", θά έχουνε δικιο οί άραχνιασμένες πολιτικά νεολάδες των κομμάτων που θά βλέπουνε άνάμεσά μας "υποπτους παρακρατικούς φασίστες". Ναι, θά έχουνε άπόλυτο δικιο ΟΛΟΙ ΑΥΤΟΙ, όπως δικιο είχανε και οί φραμπρικιάρηδες εργάτες στον Καραβία, που κήνανε τή χειρονομία του κλωδάκτουλου άπευθυνόμενοι στή συντρόφισσα που τούς μοίραζε τήν προκήρυξη-καταγγελία μας για τήν έπίθεση των δολοφόνων των ΜΑΤ στην συναυλία του Γκάλλαχερ στην Ν. Φιλαδέλφεια.

'Αρχάχτε τόν έαυτό σας τόν ίδιο από τά μαλλιά και σηκώστ τον έπιτέλους δόδροθο.

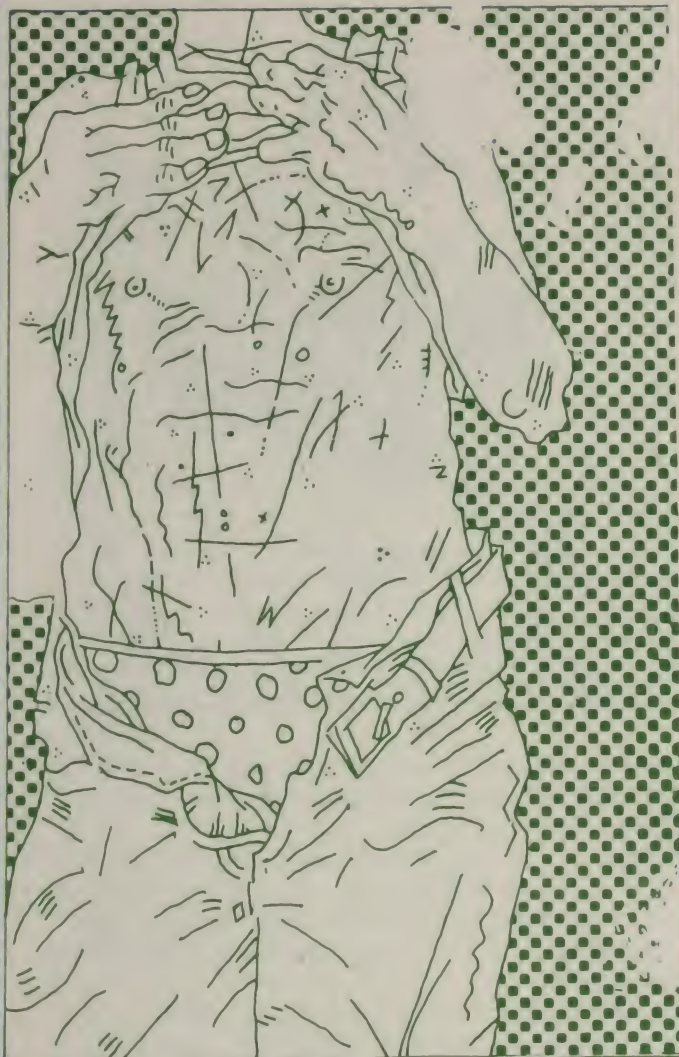
ΔΩΣΤΕ ΖΩΗ ΣΕ ΜΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΖΩΗΣ!

...έδω και τώρα.

30 Σεπτέμβρη 1981

Μιχάλης για τούς Γίππυς του 'Αγίου 'Ιερόθεου (και τούς ΟΥΟΤΕ και Ντίνος για τούς 'Ελεύθερους Μαθητές της Κηφισιάς (Ο.Ε.Μ.Κ.).-

Γιά μένα ή μόνη επιτυχία,
τό μόνο 'μεγαλείο,
είναι ή άθανασία"

ΤΖΕΗΜΣ ΝΤΗΝ, όπως αναφέρεται
στό βιβλίο "Τζαίημς Ντήν ό μεταλ-
λαγμένος βασιληάς" του Νταίηβιντ
Ντάλτον.

1993. Πρόεδρος της 'Επιτροπής για την 'Ανά-
πτυξη του 'Ανθρώπου, 'Εθνικό Δίκτυο Τηλε-
όρασης:

"'Ιδού ή λύσις στό αιώνιο ανθρώπινο πρό-
βλημα, ίδού τό έσχατο αγαθό πού άξίζει νά
αγοραστεί καί νά πουληθεί: ή 'Αθανασία.
'Απλώς αντικαταστήστε τά φθαρμένα μέρη μέ
καινούργια, καί τό μηχάνημα συνεχίζει νά
λειτουργεί."

... & καθώς οί τεχνικές της μεταμόσχευσης
τελειοποιούνται, τό πανάρχαιο όνειρο της
ανθρωπότητας ύλοποιείται. Ποιός όμως θά
αποφασίσει νά διαλέξει ανάμεσα σέ ένα
έκατομμύριο υποψήφιους για την ίδια καρδιά;
Δέν υπάρχουν αρκετά μέλη για νά προωθηθούν
στήν αγορά καί νά καλύψουν τή ζήτηση. Οί
διευθυντές μεγάλων εταιριών αλλάζουν μία
καρδιά τό μήνα.

Οί στρατιωτικοί πληρώνουν τούς στρατιώτες
τους μέ παϊδάκια, συκώτια & νεφρά, έξολοθρεύ-
οντας δλόκληρες περιοχές.
Τεράστιες πόλεις-νοσοκομεία γεμίζουν τίς
χώρες, μέ τά κλιματιζόμενα παλάτια των
πλούσιων στό κέντρο & τά δημόσια κτίρια
στά περίχωρα.

Οί φτωχοί έξεγείρονται μαζικά. 'Επιτίθενται
σέ κυβερνητικές αποθήκες, όπου φυλάσσονται
τά πολύτιμα μέλη. "Οσοί μπορούν έχουν
σκυλιά & φύλακες για νά προστατευθούν από
τούς κυνηγούς μελών. 'Αγριες συμμορίες π
πρακτικών γιατρών χειρουργούν ό ένας τόν
άλλον μετά τή μάχη, κόβοντας ζεστά-σπαρταρία
τά μέλη από τούς νεκρούς & τούς έτοιμο-
θάνατους. Στίς σκοτεινές γωνίες παραμονεύουν
λωποδύτες μέ άσπρες μπλουζές έτοιμοι νά
όρμησουν & νά νά άρπάξουν μέ μερικές έπι-
δέξιες κινήσεις του νυστεριού κανένα
παϊδάκι.

Στήν ΤΝ έμφανίζεται ένας κύριος πού πούλησε
καί τό τελευταίο πλευρό της κόρης του για
να αγοράσει καινούργιο στομάχι. Τώρα ζητάει
λεφτά για νά κάνει δώρο στην κορούλα του,
για τά Χριστούγεννα, ένα συνθετικό πλευρό.
Κανείς δέν είναι σίγουρος πώς ό χειρουργός
του δέν θά κρατήσει τό μόσχευμα για τόν
εαυτό του, βάζοντάς σου ένα 2ης ποιότητας
μετά τή νάρκωση.

'Η μαύρη αγορά μελών άνθίζει στίς μεγάλες

ΑΘΑΝΑΣΙΑ

πόλεις, πού οί δρόμοι τους θυμίζουν σκηνές
από πίνακες του 'Ιερώνυμου Μπός. Πλήθη παρα-
μορφωμένων από έγχειρήσεις χωρίς άναισθητι-
κό, γεμάτοι από βρώμικους επιδέσμους & κακο-
φορμισμένες πληγές, περιφέρονται ψάχνοντας
για παραπεταμένα μέλη 3ης διαλογής,
σέρνονται σέ ούρές έξω από ύπαίθρια νοσο-
κομεία κρατώντας σφιχτά στην άγκαλιά τους
άκατανόμαστα πράγματα μέσα σέ γυάλινα βάζα
από μαρμελάδα, ξεθαμμένα από τά σκουπίδια
πλούσιων νοσοκομείων, έλπίζοντας πώς είναι
χρησιμοποιήσιμα μέλη.

Τά μέσα πού επιτυγχάνεται ή άθανασία στην
έπιστημονική φαντασία -πού σύντομα θά
είναι έπιστημονικό γεγονός- είναι σίγουρα
ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΑ!

Οί έξελιγμένες τεχνικές μεταμόσχευσης μās
όδηγούν νά άναρωτηθούμε κατά πόσο τό ίδιο
τό έ γ ώ μπορεί νά μεταμοσχευθεί από τό
ένα σώμα στό άλλο, & εκείτα στην έρώτηση
'πού ακριβώς βρίσκεται τό έγώ'.

"Ας εξετάσουμε τόν κο Χάρτ, έναν τρισεκατομ-
μυριούχο άφιερωμένο στην προσωπική του άθα-
νασία. Πού βρίσκεται αυτό πού λέγεται κος
Χάρτ; Πού ακριβώς κατοικεί αυτό τό άκαίσιο,
αίμοβόρο, άκληστο π ρ α γ μ α ;

'Η έπιστήμη μās δύνει μιá έπιφυλακτική άπάν-
τηση. Τό "έγώ" φαίνεται πώς κατοικεί σέ μιá
συγκεκριμένη περιοχή του μυαλού στην κορυφή
του κεφαλιού.

"'Ε λοιπόν", σκέφτεται, "δέν μπορούμε νά τό
βγάλουμε από κάποιον ύγιή νεαρό, νά τό πετά-
ξουμε στά σκουπίδια, όπου & άνήκει, & στη
θέση του νά χώσουμε τό δ ι κ ο μ ο υ
Ε*Γ*Ν;"

"Έτσι αρχίζει νά φάχνει έναν καλό χειρουργό,

κυκλοφορεί!

τόν Καλύτερο.

'Ο κος Χάρτ είναι ή προσωποποίηση του συν-
αγωνιστικού, φιλοκτήμονος πνεύματος της έπι-
τυχίας, πού σχημάτισε τόν καπιταλισμό. 'Η λο-
γική προέκταση αυτού του πνεύματος είναι τό
έγκλημα. 'Η έπιτυχία αυτόδοικαίνεται.
Αυτός πού πέτυχε άξίζει τήν έπιτυχία'
είναι ΣΩΣΤΟΣ.

'Η έγχειρίση πέτυχε. Οί γιατροί άποτραβιούν-
ται διακριτικά. "Όταν κάποιος ξυπνήσει σ'
ένα καινούργιο σώμα, μπορεί νά φλιπάρει. Δέν
είναι σωστό νά υπάρχουν άλλοι μπροστά.

'Ο κος Χάρτ σηκώνεται & κυτάζει τόν καθρέφ-
τη, περνώντας τά χέρια του πάνω από τούς μύς
όπου κάποτε βρισκόταν τό στομάχι του. Τό
μόνο πού μένει από τόν δότη είναι ένα γκρίζο
αύγό σ'ένα πιάτο. Σκύβει από πάνω του & τό
φτύνει μέ περιφρόνηση.

Οί τελικοί σπασμοί ενός σύμπαντος πού είναι
βασισμένο σέ ποσοτικούς παράγοντες, όπως
λεφτά, πρέζα & χρόνος, πλησιάζουν. Πλησιάζει
ό χρόνος πού οποιαδήποτε ποσότητα χρημάτων
δέν θ' αγοράζει τίποτα, & ό ίδιος ό χρόνος
θά τελειώσει.

"Όλα τά παρασιτικά σχέδια για την άθανασία
είναι λάθος, όχι μόνο από ήθική άποψη. Τά
παρασιτικά μετατρέπουν τήν ποιότητα -όπως
αίμα, ζωτικότητα, νιάτα, ταλέντο- σέ ποσότητα
-φαί & χρόνο για τόν εαυτό τους.

Είναι ή μεγαλύτερη προδοσία του πνεύματος,
πού μετατρέπει όλα τά ανθρώπινα όνειρα σέ
σκατά. & αυτό είναι λάθος.

'Η προσωπική άθανασία σ'ένα φυσικό σώμα
είναι αδύνατη, έπειδή ένα φυσικό σώμα ύπαρ-
χει στό χρόνο & ό χρόνος είναι αυτό πού
τελειώνει.

"Όλα τά 3-Δ σχέδια άθανασίας είναι τό λιγό-
τερο κακόβουλα, άφου κάνουν τό ύποκείμενο
περισσότερο έξαρτημένο από τό χρόνο.

'Η αντίληψη της προσωπικής άθανασίας στηρί-
ζεται στην ψευδαίσθηση μιās αναλλοίωτης
ουσίας: τό Ε*Γ*Ν για πάντα. 'Αλλά σύμφωνα
& μέ τούς Βουδδιστές, δέν υπάρχει Ε*Γ*Ν,
όχι αναλλοίωτο.

'Αλλωστε, ή άτομικότητα, όπως πιστεύεται,
ήταν τό κόλπο της ζωής (ΖΩΗ=τό δυναμικό
πού είναι αντίθετο στην αυξανόμενη έντρο-
πία) για νά πετύχει τήν εξέλιξη. 'Η ζωή δια-
χωρίστηκε σέ "μονάδες", κάθε μιá μέ τήν
αίσθηση της "απομόνωσης" από τό υπόλοιπο
σύμπαν. 'Έτσι, κάθε μονάδα έχει τήν δόξα &
τήν απομόνωση του άναρχικού. 'Ο άνθρωπος
του πλήθους είναι αδύναμος: αυτοί πού έχουν
άνάγκη των άλλων είναι αδύναμοι. 'Η άπελ-
πισμένη προσπάθεια του άναρχικού, έχει τήν
πιθανότητα της εξέλιξης. 'Εξ' άλλου, ό
άναρχικός δέν αισθάνεται ανάγκη συμμετο-
χής στό παιχνίδι των οργανικών μεταμοσ-
χέσεων, γιατί όντας ένα ξένο σώμα στό
Corpus της κοινωνίας, έξαναγκάζεται σέ
μεταλλάξεις προς μιá προσωπικότητα περισ-
σότερο έξελιγμένη σέ ικανότητα επιβίωσης.
'Αντίθετα, τά άτομα πού δέν αντιμετώπιζουν
πρόκληση ή κατάσταση κρίσης, καταρρέουν
στήν απάθεια & τήν βαρεμάρα.

"Όπως & ό θάνατος, έτσι & ή άτομικότητα
είναι ένα έργαλείο της ζωής. 'Ο σκοπός
της ίδιας της ζωής είναι νά έξασφαλίσει
σ υ ν έ χ ε ι α, & αυτό βρίσκεται πίσω
από τά έστικτα, τήν φυλετική μνήμη & τό

S.O.S: χανομαστε σαν φυλη

εμποδια στην αναζητηση μουσικης ταυτοτητας

του ΜΑΚΗ ΜΗΛΑΤΟΥ

Εύκολα, άνησυχητικά εύκολα, έφησυχαζόμαστε διαβάζοντας δηλώσεις της υγείας της κατεστημένης κουλτούρας ή παρακολουθώντας τις πορεΐες τους. Είμαστε σέ μιιά μουσική περίοδο που τά είδωλα έχουν έξαφανιστεΐ, οι μουσικές πορεΐες έχουν γίνει τεθλασμένες γραμμές και οι όποιοιδήποτε leaders έχουν πελαγώσει σέ βαθμό που νά μή ξέρουν τί κάνουν.

Η κατάσταση πραγματικά έχει πλάκα, αλλά αυτή ή πλάκα από ένα σημείο και μετά δέν ικανοποιεί, αλλά αντιθέτως συμπιέζει τήν μουσική λύμπωτο του καθενός. Ψάχνοντας για μιιά αναγκαΐα μουσικοεκφραστική ταυτότητα τρώμε στη μάκα τό κάθε ξερατό του Θωδωράκη, του Χατζηδάκη, του Μικρούτσικου ή τις άθλιότητες ενός Πάρου, ενός Μαρκόπουλου, ενός Χατζηνάσιου. Εύτυχως αυτά τά ονόματα-καταστάσεις έχουν απομυθοποιητεΐ από μιιά σημαντική μερίδα κεινοΐ, που όμως για διάφορους λόγους δέν μπορεί νά απομυθοποιήσει τήν άμέσως επόμενη φάση. Δηλαδή έχει ακόμα τά μάτια του στραμμένα στον (άνοργασμικό ξεκούτη) Διονύση Σαββόπουλο, στον (φοκλορικό ξεφτυλισμένο) Μανώλη Ρασούλη ή σέ κούφια happenings του στύλ: "Αχ Μαρία", Μουσικού "Αγώνες" κ.λ.κ. Είναι επειδή τους βλέπουν σάν μοναδικό αποκούμπι μέσα στο στεΐρο μουσικό πελάγωμα του τόπου, του χώρου και του χρόνου. Τώρα που κανέναν δέν τολμάει πιά νά κατηγορήσει τό ρόκ, τώρα που οι περισσότεροι αποφάσισαν νά κυτάξουν μέσα τους για νά βρουν τήν μουσικοεκφραστική τους ταυτότητα, αξίζει ν'αναφερθοΐμε σ'ένα ανερχόμενο ρεύμα μέ μιιά σπάνια αυθεντικότητα, που σέ λίγο θά τό παραλάβουν οι πιο έξυπνοι και θά τό διατυμπανίσουν σάν αποκάλυψη και φυσικά θά δρέφουν χειροκροτήματα και ύμνολογίες.

Η κατάσταση, φυσικά, γεννιέται μόνη της, έχοντας για leaders τους εκπροσώπους μιās νέας γενιās, αλλά ή βιτρίνα πάντα είναι οι επαγγελματίες καπελωτές, είτε αυτού είναι όρατοΐ, (π.χ. Σαββόπουλος), είτε άόρατοι, (π.χ. Φαληρέας). Προς τό παρόν δέν έχει γι'αυτούς

σημασία αν διοργανώνουν μουσικούς "αγώνες" από ζελατίνα, ούτε αν συνάπτουν σχέσεις μέ τους βρυκολακισμένους εκπροσώπους της πεφωτισμένης δεξιās. Δέν έχει σημασία που σέ επέπεδο κλίμας διοργανώνουν αντιφέστιβαλ (της μάνας σας τό μουνί, καλιοαρχίδια) δεχόμενοι συμμετοχές μόνον από κόλακες και γλύφτες. Δέν έχει σημασία που απορρίπτουν όποιους δέν συμμετέχουν μέ τραγούδια που νά διαιωνίζουν ένα αναχρονιστικό ύφος που αυτού κάποτε λάνσαρυν. Δέν έχει σημασία που διάλεξαν ακόμα και τό κοινό που θά παρακολουθήσει τό πατροναρισμένο αντι-φέστιβάλ τους.

Και χειροκροτήθηκε εκεί ο κάθε λελές που μέ μιιά κειθάραβγήκε για νά μās αποδείξει ότι είναι ο νέος Σαββόπουλος, ή ο Έλλην Neil Young. Και βραβεΐτηκαν αυτού που σάν πιστού κωλογλύφτες δήλωσαν υπακοή στις μουσικές παραδόσεις της κατεστημένης μουσικής κουλτούρας, που σύν τοις άλλους αποτελοΐσαν και τήν κριτική επιτροπή. Και δεχτήκαμε άδιαμαρτύρητα τόν κάθε έγγυημένο κωλομπαρά ή τόν κάθε, πολλά υποσχόμενο, πούστη. Και μετά, όλοι, φάγανε ένα χοντρό κωλοδάκτυλο όταν τ'άφεντικά βγήκαν και δήλωσαν ότι "άκουσίαζε ή Έλληνική μουσική ταυτότητα" και ότι "τά πρώτα μηνύματα δέν είχαν αΐσιοδοξία". Και πήραν τ'αρχίδια μου όσοι όλοι δέν πίστευαν ότι ο κάθε Χατζηδάκης ή ο κάθε Σαββόπουλος είναι γάτες· γάτες που δέν αφήνουν κανέναν νά τους φάει τό φαΐ. Και άγονται και φέρονται, ανησυχοΐντες για τήν πορεία της Έλληνικής μουσικής και δηλώνοντας έμμεσα, ότι δέν υπάρχουν ιδιοφυΐες σάν κι'αυτούς. Και σνομπάρουν τό κάθε "κωλοκαιδαράκι" άφοΐ πρώτα του άρκάξουν ότι έχει και δέν έχει. Και σάν ιεροφάντες διακηρύσσουν τις υποχρεώσεις της νέας γενιās και τους προτρέπουν νά'είναι καλοί χριστιανοΐ και αποδοτικοΐ ψηφοφόροι... (δηλώσεις Σαββόπουλου σέ ΝΕΑ και ΕΓΝΑΤΙΑ). Και έχουν επαναστατική αλλά και διανοουμενίστικα λαϊκή φρασολογία. Και σέ λίγο, σάν τά φύδια θ'αλλάξουν δέρμα... Και σάν τή λεοπαρδαλη καιρο-

φυλακτοΐν...

Πιο παλιά υπήρχε ή στροφή προς τό ρεμπέτικο. Ήταν ο Χατζηδάκης που τήν ξεκίνησε και ήταν ο Σαββόπουλος που τήν έχωσε μέσα στο ρόκ. Μετά ήταν ο Πουλικάκος που τήν έφαξε, που τραγούδησε "πές μου μωρή τρελλή τί σοΐχω κάνει", που ανακάλυψε τό διαμάντι που ονομάζεται "υπάρχω". Ήταν ο "μπαμπās" Τάσος Φαληρέας που τό γούσταρε, τό στόλισε και τό έβγαλε στο κλαρί. Μόνο που όλοι αυτού αναζήτησαν τή λύση στο ρεμπέτικο, μιιά μουσική που δέν τήν έχουν βιωμένη παρά μόνο έγκυκλοπαιδικά αποστηθισμένη. Και είναι ψευτες όλοι αυτού που λένε ότι τήν έβρισκαν και ανατράφηκαν μέ Βαμβακάρη, Μπαγιαντέρα ή Μουφλουζέλη, γιατί τά ακούσματα τους ήσαν διαφορετικά και μέχρι πριν λίγο ντρέπονταν γι'αυτά.

Και ξαφνικά άπ'τό μηδέν οι Μουσικές Ταξιαρχίες, ο Ρούλης και πολύ πιθανά και άλλοι. Αυτού που δέν ντρέπονται νά ποΐν ότι μεγαλώσανε μέ σκυλάδικα και αυτό ακριβώς τό βίωμά τους τό επεξεργάστηκαν και τό διαμόρφωσαν σέ μουσική ταυτότητα. Αυτού που έγραφαν στ'αρχίδια τους τήν επιβαλλόμενη μουσική παράδοση, τους κουλτουριάρικους στίχους και τά στεγανά των μουσικών φορμών. Πού, άμέσως βρήκαν απήχηση και άμέσως πολεμήθηκαν. Πού γρήγορα-γρήγορα ο Τάσος Φαληρέας πήγε νά τους καπελώσει και που τό κατάφερε εν μέρει, άφοΐ οι Φατμέ τόν δέχτηκαν σάν πατρωνο-μάνατζερ πιστεύοντας, μάλλον, σέ μιιά καρριέρα σάν κι'αυτή του Σαββόπουλου.

Εκτός αυτού όμως, ή από κει κλίμα (Kolopak City) ανακάλυψε και τήν κουλτούρα των σκυλάδικων, που επαναλαμβάνω ότι τήν έβγαλαν στον άφρό οι Μουσικές Ταξιαρχίες, οι Φατμέ κ.λ.κ., και άμέσως τήν αποδέχτηκε σάν δικό της εύρημα. Διά μέσου Φαληρέα μεταφέρθηκε στον εκδότη Γιώργο Κυριαζίδη, ένα τελείως αποκροσανατολισμένο και πελαγωμένο άτομο, που κι'αυτός γρήγορα-γρήγορα τήν πέρασε μέσα στο περιοδικό του, τήν "Μουσική" κάνοντας άνοιγμα προς τήν πραγματική μας κουλτούρα. Φυσικά, ο Κυριαζίδης δέν μπορεί ν'άπο-

Οι Φατμέ, τήν ώρα της "δουλειάς".

βάλει τ'ς Κνύτικες καταβολές του καί στό ίδιο τεύχος πού κάνει αφιέρωμα στόν σκύλο Τάκη Μουσαφίρη. αφιερώνει τό έξωφυλλό του κι' ένα μεγάλο κομμάτι στόν Μίκη Θεοδωράκη, όχι 'για κανέναν άλλο λόγο, αλλά για νά βοηθήσει τήν προεκλογική του εκστρατεία (τό τεύχος κυκλοφόρησε 10 μέρες πριν τ'ς εκλογές). Από τήν άλλη μεριά σαμποτάρει τελείως τ'ς Μουσικές Ταξιαρχίες, τ'ς παραμονές τ'ς δίκης τους στήν Λάρισα, έπειδή οί Ταξιαρχίες κλάσανε τόν Φαληρέα καί τόν Κυριαζίδη (εύτυχως πού γρήγορα καταλάβανε τί χτικιό είναι αυτή ή κλίκα). Τό άστείο είναι ότι οί Ταξιαρχίες άνούξανε τά μάτια καί στόν Φαληρέα καί στόν Κυριαζίδη (καί στους υπόλοιπους κηφήνες) πού στήν αρχή είχαν ένθουσιαστεί καί τους είχαν υποσχεθεί λαγούς μέ πετραχείλια. Σήμερα ό Φαληρέας χρωστάει όρισμένα φράγκα στόν Τζιμάκο καί ό Κυριαζίδης μετουσιώνει σέ... άρθρα τ'ς σκέψεις καί τήν ιδεολογία του γκρούπ... Νά δείτε λοιπόν πού όλοι αυτοί σέ λίγο θά διατυμπανίζουν τήν σκυλάδικη κουλτούρα τους, έστω κι' αν έχουν πρόσφατο τό άνοιγμα τους πρós τό ρεμπέτικο καί τό λαϊκό τραγούδι (προσοχή όμως όχι πρós τό σκυλάδικο) μέ πατρονάρισμα καί αναφορές σέ δημιουργούς σαν τόν Μανώλη Ρασούλη, τήν

Ρίτα Σακελλαρίου, καί τόν Χριστό-δουλόπουλο, καί, πού αν δεν υπήρχαν οί Φατμέ καί οί Μουσικές Ταξιαρχίες, θά τους άγνοούσαν τελείως καί θά τους σνόμπαραν. Μήν άπορήσετε λοιπόν αν σέ λίγο δείτε τόν Σαβδόπουλο νά έπισημαίνει ότι ή αυθεντική σύγχρονη μουσική μας κουλτούρα πρέπει ν' άναζητηθεί στα σκυλάδικα, ούτε αν κάνει ανάλογο άνοιγμα Γιατί μήν ξεχνάτε ότι ό Σαβδόπουλος, αν καί ζόμπι, είναι γάτα καί κάτι τέτοια περιμένει νά σκάσουν δίπλα του για νά τά καπελώσει, νά τά έπεξεργαστεί καί νά τά παρουσιάσει μέ τά γνωστά (έμμεσα) ταρα τα τζούμ. Ταρα τα τζούμ καί νά δρέφει τήν έπιζητούμενη δόξα καί τό χρήμα. Άς μή κοροϊδευόμαστε λοιπόν πιά τόν ρόλο πού μέχρι σήμερα έπαιζε ό Χατζηδάκης καί ό Θεοδοάκης τόν πήρε ό Διονύσης Σαβδόπουλος καί πιθανά καί ό Μικρούτσικος. Άς μή ξεχνάμε ακόμα ότι βασικός όρος στόν ρόλο αυτό είναι ή διαιώνιση του μουσικού μονοπώλιου πού έχει διανεμηθεί στους λίγους "έκλεχτούς" πού άπαραίτητα πρέπει νά είναι καί άπολυταρχικοί τσαρλατάνοι μέ μοστραρισμένη βιτρίνα. Νά γιατί στεναχωριέμαι πού βλέπω ότι τόσα παιδιά τήν φάχνουν καί συναντιώνται στόν Rory Gallagher ή στους Steppenwolf καί στους City πού, ρέ γαμώτο, δεν είναι

τίποτα μπροστά σ' αυτά πού σκαρώνουν πίσω άπ' τ'ς πλάτες μας, οί αυτο-διορισμένοι leaders τ'ς ελληνικής μουσικής κουλτούρας πού στήν πιο σύγχρονη μορφή της είναι περισσότερο από κάθε άλλη φορά, άφομοιωμένα μέ τά ρεύματα τ'ς ρόκ μουσικής.

Υπάρχουν ιδανικές φόρμες για ένα ελληνικό (σκυλο)ρόκ μέ τό όποιο μπορούμε νά βγάλουμε τόν νταλκά μας, νά έπικοινωνήσουμε, νά επαναστατούμε, νά έρωτοτροπούμε, νά διασκεδάσουμε.

Πρώτα όμως νά χέσουμε τόν κάθε Κολωνακιώτη κηφήνα, τόν κάθε Έξερχιώτη μηδενιστή, τόν κάθε μουσικό διαγωνισμό, τόν κάθε άνοργασμιακό κουλτουριάρη, τόν κάθε ξενόφερτο στάρ, τόν κάθε κομπλεξικό κριτικό, τόν κάθε κλειδοκράτορα.

Είναι αυτό πού λένε οί Μουσικές Ταξιαρχίες:

"Ακοφεύγετε συστηματικά

τά χάρμπουργκερς,

τά τσίσμπουργκερς κι' όλ' αυτά τά κακόγηχα.

Σουβλάκι, καί πάλι σουβλάκι.

Μήν άκοΰτε τού λένε ότι ό γϋρος είναι άκατάλληλος.

"Αν προσέξατε τά κοριτσάκια

πού τρώνε χάρμπουργκέρς,

τσίσμπουργκερς καί όλα αυτά

τά ξενόφερτα, έχουν χάσει τήν

κλασσική Έλληνική περιφέρεια.

S.O.S.: Χανόμαστε σαν φυλή."

ΜΑΚΗΣ ΜΗΛΑΤΟΣ

29/9/1981 - ΕΚΛΕΙΣΑ ΠΙΑ ΤΟΥΣ 2 ΜΗΝΕΣ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΛΑΚΗ

Φ. Κυρίτης

Γ. Σκανδάλης

Κ. Μοίρας

Μετά 3,5 χρόνια άργης, καθημερινής εξόντωσης και βασανιστηρίων μέσα στις φυλακές κι ενώ δεν υπάρχει πιά περιθώριο ούτε για επιβίωσή μου στη φυλακή, όταν ή ολοκλήρωση της εξόντωσής μου φτάνει στο τέλος της, αναγκάστηκα να θάλω όσες δυνάμεις μου είχαν απομείνει, τη ζωή μου, φραγμό σ' αυτή την ολοκλήρωση του εγκλήματος και να διεκδικήσω τό δικαίωμα στη ζωή. Καί για άλλη μιά φορά οί σύντροφοι Φίλιππας Κυρίτης, Γιάννης Σκανδάλης και Κυριάκος Μοίρας άρνηθήκανε την εξόντωση και διεκδικήσανε μαζί μου την αποφυλάκισή μου, μ' άπεργία πείνας και κίνδυνο της ζωής τους. 29/9/1981. Ήδη έχω κλείσει 2 μήνες από την αποφυλάκισή μου. Μετά από άπεργία πείνας 50 ήμερών και πού στη διάρκειά της ή ζωή μου παίχτηκε κορώνα-γράμματα, μετά από άπεργία πείνας 60 ήμερών των συντρόφων, κατορθώθηκε ή αποφυλάκισή μου, πού είταν πιά ζήτημα ζωής και θανάτου.

Αυτή τη στιγμή, οί σύντροφοι, μέ έντονα προβλήματα υγείας, εξακολουθούν να θρίσκονται στο νοσοκομείο κρατουμένων και να έχουν και την ειδική κακομεταχείριση πού επιβάλλεται σε φυλακισμένους επαναστάτες. Ο θόρυβος της άπεργίας έχει πιά τελειώσει. Ο θόρυβος του άν θά ζήσω ή θά πεθάνω κατασιγάστηκε. Τίποτα όμως δεν τελειώνει και δεν έχει ξεχαστεί, όσο τό κράτος συνεχίζει να εφαρμόζει τέτια σχέδια εξόντωσης. Οί σύντροφοι εξακολουθούν να σσιίζουν στις φυλακές και στα νοσοκομεία.

Στις φυλακές Βόλου, στις φυλακές του Κορυδαλλού, στο νοσοκομείο κρατουμένων και όπου άλλου, οί Ταπούτης Γ., Σπυρόπουλος Π., Καραμπατάκης, Συμεωνίδης, Μπάρλος, Καλαποδόπουλος.

Κι οί Φίλιππας Κυρίτης, Γιάννης Σκανδάλης, και Κυριάκος Μοίρας μέ θαρρείς καταδίκες, θάζουν πάντα τις ζωές τους φράχτη στην έ-

ξόντωση πού τους έχει κανονίσει τό κράτος. Μεσαιωνικά βασανιστήρια, ξυλοδαρμοί, άπαγορεύσεις, τόσα και τόσα πού έχουν καταγγελθεί επανειλημμένως, είναι ή κάθε ώρα, ή κάθε μέρα πού θγάζουν στις φυλακές.

Κι ενώ όλοι ξέρουν πιά πώς είναι «άποδιοπομπαίοι τράγοι» πολιτικών σκοπιμοτήτων και σκευωριών. Όλοι ξέρουν πώς έτσι τους πληρώθηκε ή άρνησή τους να ύποταχτούν και να γίνουν συνένοχοι στα εγκλήματα αυτής της κοινωνίας.

Ή «προεκλογική περίοδος θαίνει καλώς» μέ περιοδείες, λόγους και... και... κλείνοντας τά μάτια μπροστά στο έγκλημα πού διαπράττεται. Κανείς δεν μπορεί να μου έγγυθηί τίποτα, είμαι σίγουρη, ή άντοχή έχει όρια και οί σύντροφοι άργοπεθαίνουν.

Αν τώρα εξακολουθούν όλοι κι ό κάθε «έλεύθερα σκεπτόμενος» να κάνει τά στραβά μάτια, στην επερχόμενη ολοκληρωτική εξόντωση τους θά είναι υπεύθυνος δολοφονίας. Πρέπει επιτέλους να κλείσει μιά και καλή ή φάκελλος της εξόντωσής τους, πρέπει επιτέλους να απαιτηθεί και να απαιτηθεί άμεσα, τώρα ή άπελευθέρωσή τους.

Όποιος εξακολουθεί να μή δίνει σημασία σε αυτή τη χυδαία δολοφονία, έχει πνίξει τόν άνθρωπο πού είχε μέσα του και τό αίμα αύτών πού επιμένουν και παλεύουν να παραμείνουν άνθρωποι θά γίνει ό επιάλλητος του.

Γιά μιά κοινωνία πού δεν θά είναι φυλακή, για μιά κοινωνία έλευθερίας, δημιουργίας κι άπόλαυσης της ζωής.

— ΑΜΕΣΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ!

Αθήνα
29/9/1981

Σοφία Κυρίτη

να εω νίδα
δημοσιωνει στο ιδεοδρομιο

Παρουσιάζουμε σέ δυό σκέλη, κάτι πολύ σπουδαίο κι 'ένδιαφέρον για τήν 'Ελλάδα καί για τά κινηματογραφικά πράματα. Προϊκεται για μιιά ήμερολογιακή απολογία τοῦ Γκρέγκορ Μαρκόπουλος, ἐνός σπαιδούου ἑλληνα θεωρητικοῦ ἀλλά καί δημιουργοῦ μιᾶς σπάνιας τεχνικῆς καί αἰσθητικῆς τοῦ παγκόσμιου κινηματογράφου, ὅπως θά δεῦτε στίς παρακάτω δημοσιεύσεις. Ὁ Γκρέγκορ Μαρκόπουλος, πού τό θεώρημά του πάνω στήν ἐφαρμογή τῆς χρονοσκοπικῆς μεταγραφῆς μιᾶς διαλεκτικῆς, πάνω σέ ταινίες πού τό σενάριό τους ὁλόκληρο, ἡ τμήματα αὐτοῦ, σηκώνουν τήν τεχνικο-ἀκουστικο-ὀπτική παρέμβαση, εἶναι γνωστός παγκοσμίως καί τό ὑποδευγματικό του σίλμ "TWICE A MAN", σέ σπουδή μεταγραφῆς ἀπό τόν Τόμας Σόμον, διδάσκεται σέ πάρα πολλές σχολές καί κινηματογραφικές ἐθνικές ἀκαδημίες στόν κόσμο, ὅπου ἡ μοναδική πρωτότυπη ποζιτῖφ κόπια, βρίσκεται στό Φιλμικό Ἰνστιτούτο τῆς Στοκχόλμης, στή Σουηδία. Ὁ Μαρκόπουλος, πού κάτοικε σήμερα στό Τολέδο τοῦ Ὁχάϊο, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἶχε ἔρθει στήν 'Ελλάδα, στίς 26 Δεκέμβρη τοῦ 1954 (πενήντα τέσσερα), μέ τήν πρόθεση νά γυρίσει τή Νουβέλλα "ΓΑΛΗΝΗ" τοῦ Ἡλία Βενέζη. Πολλοί ἦταν αὐτοῦ πού τόν ἀπέτρεφαν νά κάνει αὐτό τό ἐγχείρημα. Ἐκεῖνος ὁμως ἐπέμενε. Μετά ἀπό 16 μήνες παραμονῆς κι 'ἀγῶνα, κι 'ἀγωνίας, στήν 'Ελλάδα σηκώθηκε κι 'ἐφυγε. Φεύγοντας, συναντηθήκαμε καί μοῦ ἐμπιστεύθηκε τό ἡμερολόγιό του, ὅπου ἀναφέρονται καταστάσεις, σκέψεις, ζυτρίγκες, δυσκολίες, στοχασμοί, σχετικοί μέ τήν περιπέτειά του, στό νά θέλει νά πιστεῦει ὅτι θά τόν ἀφηναν οὔ "ντόπιοι" κόρακες νά πραγματοποιήσῃ αὐτό ὅς ἕνας ἕνας ἐνός μιᾶς τόσο "ἐμπορικῆς" ταινία ὅπως ἡ ΓΑΛΗΝΗ τοῦ Βενέζη. Στό Ἰδεοδρόμιο ὑπάρχει ἡ ἐντύπωση ὅτι, τίποτα δέν ἄλλαξε σ' αὐτά τά 25 χρόνια, ἀπό πλευρᾶς ἀντιμετώπισης τῶν ἑλλήνων δημιουργῶν κινηματογράφου, μεταξύ τους, καί καμμιά προόδος δέν ἔγινε ἐσωτερική ποιότητα τῆς κουλτούρας αὐτῆς. Πολλά, ἴσως, ἀπ' τά ὀνόματα, στούς νέους καί νεώτερους θά φανοῦν γριψῶδη κι 'ἀγνωστα, ὅμως αὐτό ἐπιβεβαιώνει τήν ἀντίληψή μας ὅτι ἀγνωστοί κι 'ἀσήμαντοι παράγοντες μιᾶς ἐποχικῆς ἀφανοῦς τροχιάς ἐμποδίζουν μέ ψυχολογικογραφειοκρατικό τόπο τήν ἀνάπτυξη τοῦ ἐκπολιτισμοῦ στή χώρα μας. Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ Γκρέγκορ Μαρκόπουλος, πού εἶναι σήμερα 53 ἐτῶν, δέν ἔχει σπουδάσει ἐκαπές μέ ἑλληνες καί προτιμᾷ ν' ἀσχολεῖται μέ τήν θεωρία τοῦ κινηματογράφου πού τόσα ἔξ ἄλλου ἔχει προσφέρει, μέ τήν σπουδαία τεχνική διαλεκτική ἀνακάλυψη μεταχείρησης τῶν κλάνων. Μέσα ἀπ' τίς γραμμές τοῦ ἡμερολογίου του θά βρεῖτε πολλά στοιχεῖα για τήν δραστηριότητά του καί τίς σκέψεις του.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

**ένα αποκαλυπτικό εποχιακό
ἡμερολόγιο
ενός διασημοῦ ἐλλήνα σκηνοθετῆ**

Ὁ Γκρέγκορ Μαρκόπουλος (δεξιὰ μέ τά γυαλιά) γυρίζοντας κλάνα ἀπ' τή "ΨΥΧΗ", ἕνα ἀπό τά ψυχραισθητικά ἔργα του πού προβλήθηκαν στήν κινηματογραφική λέσχη στό ΑΣΤΥ στίς 13 Φλεβάρη τοῦ 1955.

ΝΑ ΠΩΣ ΣΦΑΓΙΑΣΤΗΚΕ ἀπ' τους κινηματογραφικούς κυκλους της δεκαετίας του '50 ο Γκρεγκορ Μαρκοπουλος

Τολέδο, Ὁχάϊο.

Ὁκτώβρης 19, 1954.

Στό σπίτι τῆς κυρίας Γουόρντ Μ. Canaday ἔγινε συζητηση για τήν τέχνη τῆς Πομπηίας ἀπό τόν Δοκτωρα Ὄττο Μπράντεθ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἰνδιάννα. Στή δισκοθήκη τοῦ Μουσείου Τέχνης ἀνακάλυψα τόν "Guerre-Leider" τοῦ Σένμπεργκ. Γοητεύτηκα.

Κάνω μήπως ἕνα σοβαρό λάθος πηγαίνοντας στήν Ἑλλάδα;

Ὁκτώβρης 24, '54.

Στίς 1.30 μ.μ. στό ξενοδοχεῖο Park Lane προβλήθηκε τό PSYCHE.

Πῶς μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νά κατανικήσει τό φόβο; Ὡς πότε πρέπει νά διστάζει;

Ὁκτώβρης 27, '54.

Βρίσκομαι σέ σύγχυση. Τί ἀξίζουν οἱ ιδέες μου; Ἐχουν ἀπήχηση; Μά ποιό δικαίωμα πιστεύω πῶς εἶμαι δημιουργικός;

ΧΩΡΙΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ (Χ.Η.)

Σκέψεις για μιᾶ μελλοντική τριλογία: Η ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥ ΔΑΜΩΝΑ ΚΑΙ ΦΙΝΤΙΑ.

Χ.Η.

Τά ἔργα τῆς γλυπτικῆς δέν χειροκροτοῦνται ποτέ. Τά ἔργα τοῦ Μπάχ δέν θάπρεπε νά χειροκροτοῦνται. Τό GREED τοῦ Ἐριχ φόν Στρογγάϊμ δέν θάπρεπε νά χειροκροτηθῇ.

Χ.Η.

Γιά νά κάνης φιλμ τήν "Ἰλιάδα" θά πρέπει νά τήν χωρίσεις σέ intimate καί σέ panoramic.

Δεκέμβρης 9, '54.

Κοντσέρτο στό περιστύλιο. "Ὁ Χάρολδ στήν Ἰταλία" τοῦ Μπερλιόζ. Ἡ ὥραία βραδυγή προσευχῆ. Τελευταῖο βράδυ στό Τολέδο.

S.S. "ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ".

Χ.Η.

Σκεφτόμουν τό QUE VIVA MEXICO τοῦ Σέργιου Ἀϊζενστάϊν. Διάβασα μερικές σκηνές ἀπό τόν "Ρωμαῖο καί Ἰουλιέττα".

Χ.Η.

Μία τό πρωί. Σικελία. Ἐδῶ ἦταν πού ἦρθε νά ζήσει ὁ Αἰσχύλος. Ἐρωτεύτηκε τή γῆ του καί πέθανε ἐκεῖ.

Ἀθήνα-Ἑλλάδα.

Δεκέμβρης 26, '54.

Ἡ πρώτη μου ἐντύπωση ἀπό τήν ἑλλάδα εἶναι για τή φτώχεια τῆς.

Τήν παραμονή τῶν Χριστουγέννων ἀνέβηκα στήν Ἀκρόπολη. Ἀλλά χρειάστηκε νάρχισῃ ὁ ἥλιος νά βασιλεύει για ν' ἀποχτήσῃ καποιο νόημα για μένα.

Χ.Η.

Ἀνέβηκα στήν κορυφή τοῦ Ὑμηττοῦ μέ τόν Νίκο Βιρίδη, τόν ἀνεψιό μου. Ἐφαγα ἑλληνικό τυρί, ψωμί καί ἥπια νερό.

Ἐνα τέλειο γαλάζιο τετράγωνο οὐρανοῦ ἀνάμεσα στά σύννεφα σάν ὁδόνη κινηματογράφου.

Χ.Η.

Εἶδα τό Limelight τοῦ Τσάπλιν. Ἀργό κι εὐχάριστο γύρισμα. Πολύ μικρές σκηνές πού ἰσοζυγιάζονται μέ πολύ μεγάλες.

Χ.Η.

Ἀκουσα τήν 9η τοῦ Μπετόβεν.

Χ.Η.

Ἀκουσα τήν 7η τοῦ Μπετόβεν.

Χ.Η.

Ὁ ἀριστερός μου ἀστράγαλος πρήστηκε ἀπό τό πολύ περπάτημα.

Χ.Η.

Ἐπισκέφτηκα τήν Τρίπολη. Μπήκα στό σπίτι ὅπου ἡ μητέρα μου πέρασε τά παιδικά της χρόνια. Ὁμορφος κήπος μέ τριαντάφυλλα.

Ἡ γιαγιά μου ἀπ' τήν πλευρά τῆς μητέρας μου, λεγόταν Φωτοπούλου. Ὁ ἀντρας τῆς ἦταν καπνέμπορος καί ἐμπορεύονταν μέ τούς γερμανούς. Πέθανε ἀπό διάτρηση στομάχου (;) (stomach disorder) σέ ἡλικία 32 χρονῶ. Ἡ γιαγιά μου ἦταν μόνο 27.

Χ.Η.

Συνάντησα τόν Ἡλία Βενέζη, τόν συγγραφέα τῆς

"Γαλήνης" καί τῆς "Αίολικῆς Γῆς".

Φλεβάρη 13, '55.

Πολύ ἀσχημη προβολή τοῦ "ΨΥΧΗ" ἀπό τήν κινηματογραφική λέσχη στό ΑΣΤΥ.

Φλεβάρη 26, '55.

Χόρεψα ὡς τίς 5 τό πρωί μέ τήν ἐξαδέρφη μου.

Μάρτη 7, '55.

Τελείωσα τό πρῶτο σχέδιο τῆς ΓΑΛΗΝΗΣ.

Μάρτη 12, '55.

Μία τό πρωί. Διάβασα τό σενάριό μου στόν Βενέζη. Κατά περίεργη σύμπτωση πάνω ἀπό τό τραπέζι πού ἐργαζόμαστε ὑπῆρχε μιὰ εἰκόνα μέ δυό "έντελβάις".

Χ.Η.

εἶδα

Μεγάλη Παρασκευή.

Κατεβαίνοντας ἀπό τόν Λυκαβηττό, ἀνάμεσα στό πεῦκα καί τά βράχια, σκεφτόμουν τόν θάουστ. Στό μέκος ὁ συνεχῆς παραπονεμένος χτύπος ἀπό τίς καμπάνες.

Χ.Η.

"Εἴμαστε ὅλοι βάρβαροι. "Όλοι οἱ Ἕλληνες σήμερα εἶναι βάρβαροι. Πρέπει νά φύγης ὅσο μπορεῖς γρηγορότερα".

...ἐπίσκεψη στοῦ Τσαρούχη, στό "Ατελιέ του κοντα στήν Πλ. Συντάγματος.

Χ.Η.

Σκέψεις γιά τό τί μπορεῖ νά ὑπάρχει πίσω ἀπό τό σύστημα τοῦ σύμπαντος.

Χ.Η.

Ἐπίσκεψη στό σπίτι τοῦ θάνου Βελούδιου. Συζητήσαμε κάποιες ἐκπληκτικές θρακικές τελετουργικές λεπτομέρειες: κατάλοιπα Διονυσιακῆς λατρείας.

Χ.Η.

"Χρειαζόμαστε ἔρωτα καί πολλά δάκρια".

...ὁ Ζερβός στόν Βενέζη καί σέ μένα ὅταν πήγαμε νά συζητήσουμε γιά τή ΓΑΛΗΝΗ στό γραφεῖο του. Ὁ Βενέζης ἔγινε ἔξω φρενῶν.

Χ.Η.

Διάβασα τό σενάριο στή Μελίνα Μερκούρη...

"Ἄν ἐπρόκειτο νά τό παίξω θάθελα περισσότερο διάλογο...ἔκανες τήν Εἰρήνη ἀντιπαθητική...".

Χ.Η.

Διάβασα τό σενάριο στό σπίτι τοῦ Παρασκευᾶ...

"Ὁ Κινηματογράφος δέν εἶναι μιὰ καινούργια τέχνη... εἶναι μιὰ μηχανή...εἶναι ὅπως τό θέατρο".

Χ.Η.

Ἐπεῖγον τηλεφώνημα ἀπό τήν Ζέρβος Φίλμ. Ὑπέθεσα πῶς θά συζητούσαμε γιά τή ΓΑΛΗΝΗ. Ἀντί γι'αυτό μοῦ πρότειναν νά κάμω ἕνα φίλμ πάνω στήν ἱστορία τῆς ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗΣ. Ὁ Ζερβός πρότεινε ἀκόμα καί τό ποίημα τοῦ Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη.

Ἰούνη 10, '55.

Ὁ Ζερβός συζήτησε μέ τόν Βενέζη στό σπίτι του. "Καλά θά κάνεις νά γυρίσεις στήν Ἀμερική χωρίς νά κάμεις τίποτε παρά νά μπλέξεις μ'αυτούς" ἦταν ἡ γνώμη τοῦ Βενέζη.

Χ.Η.

"Ὁμοφυλοφιλία; τί εἶναι αὐτό; Μήπως ξέρεις ἐσύ; ἐγώ ὄχι..."

ὁ Τσαρούχης σ'ἕνα δεκαεννιάχρονο στρατιώτη, τόν Πέτρο.

They are....

Χ.Η.

"Λέγοντας σφρίγος (virtue) καί δύναμη ἐννοῶ τό ἴδιο πράγμα".

Σπινδόξα

Χ.Η.

"Ἡ συμφωνία τῶν Ἀγγέλων" τοῦ Greco εἶναι θαυμάσια. Τί περίφημα χρώματα. Πολύ μεγαλύτερος ὁ πίνακας ἀπ' ὅσο τόν φανταζόμουν.

Πρὶν εἶχαμε τό ζ ω ν τ ᾱ ν ὁ θέμα πού μᾶς παρουσιάζονταν σάν εἰκόνα, σάν ζωντανός πίνακας.

Τώρα ἔχουμε τή ζ ω ν τ ᾱ ν ἡ ἰδέα, τήν ἐμφάνιση τῆς ἰδίας τῆς ἰδέας.

Ὁ καλλιτέχνης σήμερα δημιουργεῖ τήν ἰδέα ἐργαζόμενος στό realm τῆς νύχτας, ἐνῶ πρὶν ἐργαζόταν στό realm τῆς μέρας.

Αὐγουστος 15, '55.

Ἡ γιορτή καί τά γενέθλια τῆς μητέρας.

Χ.Η.

Πρέπει ἢ δέν πρέπει νά κάμω τή ΓΑΛΗΝΗ. Ἡ νά κάμω κάτι ἄλλο: τόν ΠΡΟΜΗΘΕΑ.

Χ.Η.

Δίωρη συζήτηση μέ τόν Βενέζη γιά τή χρηματοδότηση τῆς ΓΑΛΗΝΗΣ. Τοῦ εἶπα νά γίνεῖ σέ film 16 mm Kodochrome Commercial καί μετά νά τήν μεγεθύνουμε. Ὁ Βενέζης δέν συμφωνεῖ.

Χ.Η.

Πῆρα τήν κυρία Αὐγουστοπούλου στό τηλέφωνο καί τήν ρώτησα ἂν θά μπορούσε νά μέ βοηθήσει νά συναντήσω τόν Μποδοσάκη, ἕναν ἀπό τοὺς πλουσιώτερους ἀνθρώπους τῆς ἑλλάδας.

Χ.Η.

Ἐδωσα στόν Α.Κ. τό σχέδιό μου μέ σινική "Ἡ Ὑδρα τοῦ Ὑπολύτου".

Σεπτέμβρης 23, '55.

Πέρασα τή μέρα στήν Ἀνάβυσσο μέ τήν οἰκογένεια τοῦ Βενέζη.

Νωρίς τό πρωί πῆρα τό μονοπάτι γιά τό θυμάρ. Βρῆκα κατάλληλες τοποθεσίες γιά τόν ἐρχομό τοῦ Ἀνδρέα, τῶν βλάχων καί τῶν προσφύγων.

Χ.Η.

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά μάθει νά

Σήμερα τό κάθε τί εἶναι

ὄχι ὡστόσο ἰδεῶν βασισμένων στήν ἀλήθεια.

Ὀκτώβρης 12, '55.

Ὁ Βενέζης εἶναι ἐνθουσιασμένος μέ τά σχέδια τῶν κοστουμιῶν πού ἔκανε ὁ Γιάννης Μιγάδης.

Χ.Η.

Τό σενάριο διαβάστηκε στό σπίτι τῆς κυρίας Χατζηαργύρη.

Χ.Η.

Σκέφτομαι σοβαρά

Χ.Η.

Συζήτησα τήν μετάφραση τῆς ΓΑΛΗΝΗΣ στήν τράπεζα τῆς Ἑλλάδος μέ τόν Βενέζη. Ὁ Βενέζης μοῦ ζήτησε νά μείνω καί νά συναντήσω τόν κ. καί τήν κ. Φάρκουαρ ἀπό τό Σάν Φρανσίσκο.

Νοέμβρης 2, '55.

Δέν ἔκλεισα μάτι. Στεναχωριέμαι γιά τό τί θά γίνεῖ μέ τή ΓΑΛΗΝΗ. Σκέφτομαι τή σημερινή μου συνάντηση μέ τόν Ν...

Χ.Η.

Τελικά εἶδα τόν Ν. καί θά τόν ξαναδῶ τήν Παρασκευή γιά νά μοῦ δώσει ἕνα συστατικό γράμμα γιά τόν Μποδοσάκη.

Ὁ Ν. παρατήρησε ὅτι ὁ Μποδοσάκης δέν ἐνδιαφέρεται γιά τόν κινηματογράφο...

Χ.Η.

Ὁ Ν. μοῦ ἔδωσε τό πρωί ἕνα συστατικό γράμμα γιά τόν Μποδοσάκη.

Νοέμβρης 5, '55.

Τελείωσα τή μετάφραση τοῦ βιβλίου "ΓΑΛΗΝΗ".

Χ.Η.

Τό εὐκολώτερο γιά μένα τώρα θά ἦταν νά παραιτηθῶ.

Νοέμβρης 10, '55.

9 π.μ. Τηλεφώνησα στήν γραμματέα τοῦ Μποδοσάκη. Μοῦ εἶπε θά μέ πάρει αὐτή.

2.30 π.μ. Ἐργάστηκα πάνω στό πρῶτο μέρος τοῦ σεναρίου.

6.00 π.μ. Ἐχω πονοκέφαλο, ἔμεινα μέσα ὅλη μέρα περιμένοντας τό τηλεφώνημα τῆς γραμματέως τοῦ Μποδοσάκη.

Νοέμβρης 11, '55.

Τηλεφώνησα στό γραφεῖο τοῦ Μποδοσάκη. Μοῦ εἶπαν νά πάω τό γράμμα...

...ἔφτασα. Ὁ Μποδοσάκης δέν ἦταν ἐκεῖ. Πῆρε τό γράμμα ἡ γραμματέως. Θά τηλεφωνήσω αὔριο.

Νοέμβρης 12, '55.

10.15 π.μ. Πῆρα τό γραφεῖο τοῦ Μποδοσάκη καί μοῦ εἶπαν ὅτι θά μοῦ κλείσουν ἕνα ραντεβού ὅταν ἐπιστρέψῃ τήν ἐρχόμενη ἐβδομάδα.

Νοέμβρης 15, '55.

Ἐργάστηκα πάνω στόν Β τόμο τοῦ σεναρίου τῆς ΓΑΛΗΝΗΣ. Καθώς ἐργαζόμουν σκέφτηκα τίς περισυνές μου ἐπιφυλάξεις γιά τόν ἐρχομό μου ἢ μή στήν ἑλλάδα.

Σκέφτηκα τόν ἔντ. Κρέμπα καί τήν ἐνθάρρυνση πού μοῦ ἔδωσε.

Νοέμβρης 16, '55.

Πῆρα τό γραφεῖο τοῦ Μποδοσάκη. Ἐπέστρεψε ἀπό τό ταξίδι του. Ἡ γραμματέας του μέ πληροφόρησε ὅτι ἦταν πολύ ἀπασχολημένος. Μοῦ εἶπε νά τηλεφωνήσω αὔριο. Μοῦ πρότεινε μάλιστα νά πάω τό Σάββατο ἀλλά χωρίς καμιὰ ὑπόσχεση πῶς θά μπορέσω νά τόν δῶ.

Χ.Η.

Σήμερα. ὅταν ὁ Βενέζης μέ ρώτησε πότε φεύγω, μοῦ θύμισε τόν "Ἀνδρέα" του καθώς ἀποχαιρετοῦσε τόν Δημήτρη Μπενῆ.

Νοέμβρης 19, '55.

Κοιμήθηκα σάν πεθαμένος. Ξύπνησα στίς 6.30 π.μ. Στίς 8.00 ἤμουν στό γραφεῖο τοῦ Μποδοσάκη. Μοῦ εἶπαν πῶς εἶναι ἀρρωστος...

Νοέμβρης 22, '55.

7.30 π.μ. Πῆρα τήν γραμματέα τοῦ Μποδοσάκη. Μοῦ εἶπε

TWICE A MAN

Gregory J. Markopoulos

Απόσπασμα μεταφρασμένο
στη Βαλκάνικη από τον
Γιώργο Μαρτή.

Μία σπουδή μεταγραφής από τον Τόμας Σόμον
πένω στην πρώτη βουβή κόπια SKTACHROME.

Αυτή η κόπια βρίσκεται τώρα στην ταινιοθήκη
του Δουβνικού Φιλμικού Ίνστιτούτου της
Λευκοστάνης.

Η μεταγραφή αφορά ως προς κάθε πλάνο: τον αυξανόμενο αριθμό του πλάνου στην τελική κόπια, τον αριθμό των φωτογραφιών (καρτέ) που περιέχονται σε κάθε πλάνο και μία συνοπτική περιγραφή. Οι αριθμοί έντονα παρενθίσσεως αναφέρονται στην αυξανόμενη αριθμό του πλάνου όπου η εικόνα παρουσιάζεται για πρώτη φορά. Ο ρυθμός προβολής της ταινίας είναι 24 φωτογράμματα το δευτερόλεπτο.

T I T A O I : I Αφιερωμένο στην Κλάρα Χούβερ

II TWICE A MAN

III Ο Πάω Κίλ στο ρόλο του γιού

IV Η Όλμπια Δουκίνα στο ρόλο της νέας μητέρας

V Η Βιολέττα Ροδίτη στο ρόλο της ηλικιωμένης μητέρας

VI Ο Άλμπερτ Τόργκεσεν στο ρόλο του γιατρού καλλιτέχνη

VII Παραγωγή και σκηνοθεσία του Γκρέγκορι Μαρκόπουλου

Η όδονη είναι σκοτεινή.

Σε καμπανάκι ενός πλοίου κτυπά τρεις φορές.

Ακούγεται ο έλαφρος θόρυβος της βροχής. Ο ήχος μεγαλώνει, γίνεται πιο βίαιος. Η βροχή εξακολουθεί να πέφτει και για τέσσερα λεπτά δεν φαίνεται καμμιό εικόνα στην όδονη.

Αρ. πλάνου	Φωτογράμματα	
I	127	Ο γιατρός-καλλιτέχνης (Άλμπερτ Τόργκεσεν) σε πρώτο πλάνο δεξιά πάνω στο πορθμείο του STATHN ISLAND. Είναι καθισμένος με τα χέρια διπλωμένα πάνω στα γόνατά του και με σκυμμένο το κεφάλι. Στο βάθος, ένα μέρος από τους ούρανοξύτες της Νέας Υόρκης. Νύχτα. Βαθύ μπλέ.

νά τηλεφωνήσω αύριο στις 9.30 π.μ.

Ο Βενέζης απέριψε την ιδέα μου να πω στον Μποδοσάκη όταν και έφθον τον δώ, ότι θ' αφιερώσω την ΓΑΛΗΝΗ σ στην Κύπρο.

"Οι έγγελοι προς το παρόν προστατεύουν τα εργοστάσιά του... όπως καταλαβαίνεις..." είπε ο Βενάκης γελώντας.

Νοέμβρης 23, '55.

Πήρα την γραμματέα του Μποδοσάκη και μου είπε να τηλεφωνήσω την Δευτέρα.

Δευτέρα

Πήρα την γραμματέα του Μποδοσάκη και μου είπε να τηλεφωνήσω την Τετάρτη.

Νοέμβρης 29, '55.

Εργάστηκα πάνω στο σενάριο. Μήπως επιμένω μάταια.

Νοέμβρης 30, '55.

Ωρα 10.00 π.μ. Τηλεφώνησα στο γραφείο του Μποδοσάκη στις 8.0- και μου είπαν να πάω. Πήγα και η γραμματέας του μου είπε πως τον έχασα για πέντε λεπτά. Θα τηλεφωνήσω πάλι αύριο στις 8.00 π.μ.

Παρασκευή.

Τηλεφώνησα στη γραμματέα του Μποδοσάκη. Μου είπε πως απουσιάζει. Τηλεφώνησα πάλι στις 10.30. Με πληροφόρησε πως δεν μπορούσε να με δει, πως ήταν απασχολημένος με κάτι φίλους του ξένους. Μου είπε να του γράψω.

Κυριακή πρωί.

Χτές παραβρέθηκα στην τελετή της εγκατάστασης του

Αρ. πλάνου	Φωτογράμματα	
2	6	Ούρανοξύτες της Ν. Υόρκης. Νύχτα βαθύ μπλέ.
3	116	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου. (1)
4	5	Κτίρια της Ν. Υόρκης. Νύχτα. Βαθύ μπλέ. (2)
5	115	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου. (1)
6	5	Κτίρια τη νύχτα. Βαθύ μπλέ. (2)
7	18	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου. (1)
8	5	Κτίρια τη νύχτα. Βαθύ μπλέ. (2)
9	18	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου. (1)
10	5	Κτίρια τη νύχτα. Βαθύ μπλέ. (2)
11	18	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου. (1)
12	5	Κτίρια τη νύχτα. Βαθύ μπλέ. (2)
13	17	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου. (1)
14	132	Πανοραμική πάνω στους ούρανοξύτες την ημέρα. Γλάροι που σχεδόν έπιπλύνουν.
15	2	Ο Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα του πορθμείου.
16	71	Πανοραμική. Ένας γλάρος κοντά, άλλος ανυίγει και κλείνει τα φτερά. (14)
17	57	Π.Π. του Άλμπερτ πάνω στο κατάστρωμα. Περνάει ένα ρυμουλκό.
18	3	Πρόσωπο του Πάω. Φορδίζει ένα σακκάκι γκρι με το γιακά σηκωμένο.
19	37	Π.Π. Άλμπερτ. (17)
20	3	Πάω. (16)
21	32	Άλμπερτ. (17)
22	3	Πάω. (18)
23	26	Άλμπερτ. (17)
24	35	Ένα πεζοδρόμιο. Ένας τοίχος δεξιά μέχρι τη γωνία, άριστερα ή σκάλα του σταθμού του πορθμείου, κτίρια στο βάθος. Δύο γυναίκες βαδίζουν προς τα δεξιά.
25	3	Πάω. (18)
26	76	Το πεζοδρόμιο. Ο Πάω στρίβει τη γωνία. (24)
27	3	Πάω. (18)
28	76	Το πεζοδρόμιο. Ο Πάω στρίβει τη γωνία, αποκαλύπτοντας πίσω του τον τοίχο. Φορδίζει ασπρο πανταλόνι, παπούτσια τένις και σακκάκι γκρι. (24)
29	3	Πάω. (18)
30	76	Το πεζοδρόμιο. Ο Πάω αρχίζει να περπατάει προς τα δεξιά. Από τα δεξιά καταψάνει ένας άντρας με παλτό.
31	37	Το πορθμείο περνάει από τα άριστερα στο δεξιά. Στην κορυφή, σε Π.Π., μία σφαίρα με ένα δακτύλιο, σαν τον Κρόνο.
32	5	Άλμπερτ Π.Π., με νερό που περνάει στο βάθος. (17)
33	116	Το πορθμείο περνάει δεξιά. Η σφαίρα. (31)
34	115	Το πεζοδρόμιο. Ο Πάω διασταυρώνεται με τον άνθρωπο με το το παλτό. Μία γυναίκα μπαίνει άριστερα και μία άλλη δεξιά. (24)

Γεωργίου Αθανασιάδη Νόβα ως μέλους της Ακαδημίας Αθηνών. Το θέμα του ήταν "Η Λυρική Ποίηση". Η ειδική άρχισε με τον της Ακαδημίας. Μετά μίλησε ο Μελάς.

"Ένας μεγάλος ποιητής θα σώσει το ανθρώπινο γένος..." "Ακόμη κι αν ο Δίας έδινε στον άνθρωπο κάθε γνώση... για να καταστρέψει τον εαυτό του... ο Προμηθέας δεν θα τό επέτρεπε!"

Αθανασιάδης Νόβας: δύο ιδέες από την "Λυρική" του "Ποίηση".

Χ.Η.

"Πρέπει να στείλεις το γράμμα στον Μποδοσάκη. Διαβάσει όλα τα γράμματα ο ίδιος". Τ.

Πέμπτη.

Έδωσα το γράμμα στην γραμματέα του Μποδοσάκη.

Χ.Η.

Ιδέες για τον ΠΡΟΜΗΘΕΑ.

1) Ο Παρθενώνας να μην βλέπεται μέσα από τα δέντρα, να βλέπεται μέρος του, μετά ολοκληρωσ.

2) Αντανάκλαση του ήλιου στα μακρινά παράθυρα της πόλης... έκρηκτικό γέλιο.

Χ.Η.

Πήρα το γραφείο του Μποδοσάκη και μου είπαν να τηλεφωνήσω αύριο το απόγευμα.

Σήμερα θα εύχονται να έλεγε "Όχι" ο Μποδοσάκης.

Απόγευμα

Πήρα το γραφείο του Μποδοσάκη και μου είπαν να τηλεφωνήσω σε 15 μέρες.

η «ΕΝΟΧΗ» των ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ...

Δεκέμβρης 23, '55.

Κλείνω ένα χρόνο σήμερα στην Ελλάδα.

Χ.Η.

11.30 π.μ.

Η εμφάνισή μου στη "Νέα Ξετία" τελείωσε. Ήμουν εξααιρετικά νευρικός καθώς διάβαζα το λόγο μου.

Χ.Η.

Ίδέα για τρισδιάστατη στον κινηματογράφο.

Τοποθέτηση διαφόρων τύπων δρόμων διαφορετικών σε μέγεθος και σχήμα μεταξύ των... ή τελική δρόμη ένας καθρέφτης.

Και το φιλμ χωρισμένο (μικροσκοπικό;) ηλεκτρονικά πάνω στις διάφορες δρόμες. Σύμφωνα με την "Ίδεια" αυτή, η μέθοδος του καθίσματος του φιλμ που χρησιμοποιούμε σήμερα θα ήταν απόλυτη(;). Η εκτύπωση να γίνει με τον καιρό μέρος της αίσθησης αντίληψης του θεατή. Close-ups, μέσης και μακρής διάρκειας εικόνες θα εμφανίζονται πάνω στην δρόμη.

Χ.Η.

Έγραψα στους γονείς μου να μου στείλουν 22 χιλ. δολάρια... Πρέπει να κάμω τη ΓΑΛΛΗΝΗ.

Χ.Η.

Τηλεφώνησα στο Μποδοσάκη αλλά δεν βρίσκεται στην Ελλάδα. Μου είπαν πως θα γυρίσει την επόμενη εβδομάδα.

Χ.Η.

Απούχοντας τις πράξεις II και III των "Βαλκυριών" από το σταθμό της Βηρυττού...

Διόρθωση το 5ο μέρος της ΓΑΛΛΗΝΗΣ, σκηνή 5 του σεναρίου.

Στό Β

Χ.Η.

Ο Βενέζης θα βρεί την Ειρήνη στα μέρος με τα τριαντάφυλλα.

Πέμπτη.

Τηλεφώνησα στο Μποδοσάκη και η γραμματέας του μου είπε πως είναι αδύνατο να τον δω, και ότι θα πρέπει να γράψω ένα γράμμα ακόμη εκθέτοντας λεπτομερώς τους λόγους που θέλω να τον συναντήσω (τί ζητώ απ' αυτόν).

Χ.Η.

Παρακολούθησα διάλεξη του Ρενέ Κλαίρ στο Γαλλικό Ίνστιτούτο.

Χ.Η.

Τηλεφώνησα στον Βενέζη και μου είπε να περάσω από την τράπεζα να συζητήσουμε το μέλλον της ΓΑΛΛΗΝΗΣ.

Χ.Η.

11.00 μ.μ. Ξαναγύρισα στην Αθήνα με βροχή.

Πήγα στον Ζερβό...

Πατέρας και γιός με χαιρέτησαν πολύ εγκάρδια.

Συζητήσαμε για τη ΓΑΛΛΗΝΗ. Ο γιός συμφώνησε ότι το φιλμ θα έβγαζε χρήματα. Ο πατέρας όχι. Ο γιός έχει

Αρ. πλάνου	Φωτογ-ράμματα	
35	3	Π.Π. (18)
36	127	Τό πεζοδρόμιο. Ο Πάλ βγαίνει δεξιά. (29)
37	83	Ο Άλμπερτ πάνω στο πορθμεϊο με το νερό στο βάθος. (17)
38	104	Ο Πάλ, καθραρισμένος από πίσω χαμηλά, περνάει κάτω από ένα φανάρι που σχηματίζει μια άψίδα στην κορυφή της εικόνας. Πάνω κουλιά κουρνιασμένα. Ο ούρανός είναι πολύ γαλάζιος.
39	11	Νύχτα, τα φώτα ενός πορθμεϊου που περνάει.
40	22	Τό φανάρι και τα φώτα-ούρανός μπλέ. (38)
41	5	Τό πορθμεϊο τη νύχτα. (39)
42	3	Τό πρόσωπο του Πάλ. (18)
43	5	Τό πορθμεϊο τη νύχτα. (39)
44	22	Τό φανάρι σε σχήμα άψιδας. (38)
45	96	Ο Πάλ προχωρεί προς τις τζαμένιες πόρτες, του σταθμού του πορθμεϊου.
46	20	Π.Π. του Άλμπερτ πάνω στο πορθμεϊο. Κοιτάζει επάνω δεξιά. (17)
47	63	Ο Πάλ προχωρεί προς τις τζαμένιες πόρτες. (45)
48	93	Π.Π. του Άλμπερτ πάνω στο πορθμεϊο. Κοιτάζει επάνω δεξιά. (17)
49	46	Ο Πάλ καθραρισμένος χαμηλά πάνω σε μια σκάλα. Φοράει κοστούμι.
50	141	Από ψηλά δυο ζευγάρια που χορεύουν. Άλλα μπαίνουν και βγαίνουν από τις άκρες της εικόνας. Οι κινήσεις τους πολύ αργές. Είναι βαθύ σκοτάδι. Μια από τις γυναίκες φοράει μια άστραφτερη κόκκινη μλούζα και γκρι κολλητά πανταλόνια.
51	38	Ο Πάλ μόλις έχει σηκώσει το φανάρι. Άργό τρέβλιγκ εμπρός. Ο ούρανός είναι άσπρος και χωρίς σύννεφα, έτσι και ο Πάλ φαίνεται σαν κολλημένος κόντρα στον ούρανό και καθραρισμένος από το φανάρι. (49)
52	123	Από ψηλά τα ζευγάρια που χορεύουν. Οι κινήσεις είναι αργές, είναι βαθύ σκοτάδι. (50)
53	39	Ζουμ πάνω στον Πάλ κόντρα στον άσπρο ούρανό. (49)
54	121	Τα ζευγάρια που χορεύουν. (50)
55	38	Ζουμ ως το κεφάλι του Πάλ κόντρα στον ούρανό. (49)
56	202	Τα ζευγάρια χορεύουν. Μια νέγρα μπαίνει στην κορυφή της εικόνας παίζοντας με ένα γιό-γιο και τα ζευγάρια της ανοίγουν δρόμο καθώς αυτή περνάει ανάμεσα τους. (50)
57	70	Ο Πάλ είναι γυρισμένος προς τα δεξιά, κόντρα στον ούρανό. Βγαίνει από τα δεξιά της εικόνας. (49)
58	130	Η στέγη. Στο βάθος δεξιά ένα κτίριο πίσω από το οποίο διακρίνεται το EMPIRE STATE BUILDING, μακριά. Στο βάθος άριστερα υπάρχει μια δεξαμενή πάνω στη στέγη ενός χαμηλότερου κτιρίου.

Αρ. πλάνου	Φωτογ-ράμματα	
59	3	Π.Π. του Άλμπερτ. (17)
60	219	Η στέγη. Ο Πάλ απομακρύνεται από το φανάρι και στέκεται όρθιος.
61	3	Άλμπερτ. (17)
62	114	Η στέγη. (δεν υπάρχει ο Πάλ). (58)
63	136	Ο Πάλ ιδωμένος από χαμηλά ενώ κοιτάζει άριστερα κόντρα στον συννεφιασμένο ούρανό. (49)
64	287	Ένα άλλο μέρος της στέγης. Ο Άλμπερτ βαδίζει στη μέση άριστερα.
65	160	Η στέγη. Ο Πάλ στην άκρη. (58)
66	5	Ο Πάλ από χαμηλά. (49)
67	39	Η στέγη (χωρίς τον Πάλ). (58)
68	58	Ο Πάλ από χαμηλά. Βγαίνει από άριστερα. (49)
69	80	Ένα πόδι με ένα παπούτσι μαύρο που έκουμπει στην άκρη της στέγης.
70	165	Ο Άλμπερτ (PLAN MOYEN) είναι όρθιος, άριστερα, κοιτάζει, άριστερα, με το άλλο μέρος της στέγης στο βάθος. (64)
71	104	Τό πόδι στην άκρη της στέγης που κινείται άριστερα και λίγο μπροστά. (69)
72	81	Ο Άλμπερτ όρθιος άριστερα.
73	17	Η στέγη. Ο Πάλ στην άκρη. (58)
74	3	Μια σχεδία περνάει μπροστά από τους ούρανοξύστες την νύχτα... βαθύ μπλέ.
75	2	Π.Π. του Άλμπερτ με το νερό στο βάθος. (17)
76	3	Η σχεδία (74)
77	17	Η στέγη ο Πάλ στην άκρη. (58)
78	79	Ο Άλμπερτ όρθιος άριστερα. (64)
79	183	Τό πόδι στην άκρη της στέγης. Κινείται προς τα δεξιά, ύστερα αποτραβιέται. Κινείται προς τα εμπρός. (69)
80	40	Τα δύο ζευγάρια που χορεύουν. (50)
81	85	Άργό τρέβλιγκ πίσω από τον Πάλ. Τό πρόσωπο του σε 3/4. Είναι σκοτάδι, όπως με τα ζευγάρια. Ο Πάλ κοιτάζει άριστερα. (50)
82	43	Τα ζευγάρια που χορεύουν από ψηλά. (50)
83	116	Συνεχίζεται το τρέβλιγκ από τον Πάλ φτάνει σε PLAN MOYEN. (81)
84	35	Τα ζευγάρια που χορεύουν. (50)
85	116	Τό τρέβλιγκ από το φτάνει σε PLAN MOYEN, ο Πάλ φοράει ένα καλτό και ένα πουκάμισο άσπρο με ανοιχτό γιακά. (81)
86	236	Τα ζευγάρια ενώ χορεύουν, χωρίζουν και απομακρύνονται. Τα βλέπουμε πάντα από ψηλά. Ο Άλμπερτ μπαίνει στο άνω μέρος της εικόνας με ένα μαύρο κοστούμι και γραββάτα. Έρχεται έως το κέντρο και σταματάει, κοιτάζοντας εμπρός, δεξιά.
87	3	Πρόσωπο του Πάλ. (18)
88	70	Ο Άλμπερτ όρθιος ιδωμένος από ψηλά. (86)
89	18	Τό πόδι αποτραβιέται ελαφρά. (69)
90	4	Η στέγη. Ο Πάλ στην άκρη. (58)
91	18	Π.Π. του ποδιού που αποτραβιέται. (69)
92	182	Η στέγη. Ο Πάλ στην άκρη. ZOOM στον Πάλ... ..... (συνεχίζεται)

αντιρρήσεις για όρισμένα σημεία του σεναρίου και είπε πως αν άλλαζαν αυτά θα μπορούσαν να γυρίσουν τη ΓΑΛΗΝΗ.

Μιλήσαμε ακόμα για την ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ, την ΚΑΣΣΙΑΝΗ σαν πιθανά φίλμς.

X.H.
"Έλαβα τό περιοδικό FILM CULTURE. Ένδιαφέρον άρθρο του Josef von Sternberg "Ήθοποι'α στο φίλμ και στο θέατρο".

X.H.
Στή Μάνη, πάνω στο στομάχι ενός νεογέννητου παιδιού τοποθετείται ένα...

X.H.
Είδα τόν Τσαρούχη και πήγα μαζί του στ...
"Μου άρεσε πολύ τό φίλμ σου...είναι βέβαια ένα πρώιμο έργο...ή ΨΥΧΗ...κάθε μέρος του κρύβει μία φιλοσοφία...
δ Τσαρούχης σέ μένα.

X.H.
Στό άτελιέ του Τσαρούχη, είδα πάλι τό πορτραίτο του ναύτη πάνω σέ ρόζ φόντο, δυό σέ φυσικό μέγεθος πορτραίτα και στό άλλο δωμάτιο ένα μεγάλο έργο στό πρώτο του στάδιο, σχέδιο μέ μολύβι μιας σκηνής στην Όμόνοια.

X.H.
Χιόνι πάνω άπ'τήν 'Αθήνα.

X.H.
8.15 μ.μ. Τηλεφώνημα άπό του Ζερβού νά είμαι στό γραφείο του αύριο πρωί μετά τίς δέκα..

Φλεβάρης 2, '56.
Πήγα στό γραφείο του Ζερβού. Ήρθε, μ'άρπαξε άπ'τό χέρι και μ'έμπασε σ'ένα μικρό δωμάτιο.
"Λυπάμαι πολύ πού δέν είδα πió νωρίς τό έργο σου ΨΥΧΗ...Πήγα κι άγόρασα τή "ΓΑΛΗΝΗ" και τή διαβάζω πάλι...Τήν άλλη βδομάδα θά σοϋ πώ τήν άπόφασή μου... θά σοϋ δώσουμε δουλειά σίγουρα...άν δέν κάνωμε τή ΓΑΛΗΝΗ θά κάνουμε κάτι άλλο.

Σάββατο.
Θά προτιμούσα νά έργαστώ μέ 16 mm παρά μέ 35mm..
Σήμερα δέ μέ νοιάζει άν βρω ή όχι κεφάλαια για τή ΓΑΛΗΝΗ.

Δευτέρα.
Μεγάλη συζήτηση μέ τόν Βενέζη.
Μεγάλη συζήτηση μέ τόν Ζερβό-πατέρα.
"Ο Βενέζης είπε ότι θάναί κριμα νά σπαταλήσω ένα χρόνο δουλειάς καί νά μήν πραγματοποιήσω τήν ΓΑΛΗΝΗ.

X.H.
"Ο χρωματικός τόνος (ποιότητας-timbre) όφείλεται στην παρουσία, στην έκλογή και στην άνάλογη δύναμη των μερών (partials) αυτό πού οι Γερμανοί όνομάζουν Klang, δηλαδή ή συνθετικός τόνος πού άπηχεΐται άπό μία μόνη νότα..."
"Full Orchestra"-Frank Howes

X.H.
Πήγα νά δώ τόν Βενέζη. Φαίνεται πως δέν υπάρχει έλπίδα για τή ΓΑΛΗΝΗ.

X.H.
"Αρχίζοντας τή διδασκαλία του για τήν Νοητή Όμορφιά στις "Εννιάδες" ν. 8, 1, δ Πλωτίνος γράφει: "Σ' αυτούς πού σκέφτονται ύποτιμητικά για τίς τέχνες, σ' αυτή τήν περιοχή, λέγοντας ότι όσοι δημιουργούν δέν κάνουν τίποτε άλλο άπό τό νά μιμούνται τή φύση, έχουμε μία τριπλή άπάντηση. Πρώτον, πρέπει νά σημειώσουμε ότι ή φύση ή ίδια στην εξέλιξή της είναι μίμησης κάποιου άλλου πράγματος. Δεύτερον, δέν πρέπει νά αντιλαμβανόμαστε τίς τέχνες ως μιμούμενες άπλως τά φαινόμενα: εισδύουν πίσω άπ'αυτά, στά άρχέτυπα της Μορφής άπό τά όποια ή φύση παράγεται. Τρίτον, κατά τή δημιουργική τους διεργασία προχωρούν πέρα άπό τή μίμηση, διότι είναι φορεΐς όμορφιάς και δανείζουν άπό τόν έαυτό τους ότι λείπει άπό τό αίσθητό αντικείμενο"
"Βυζαντινή Μουσική και 'Υμνογραφία"

X.H.
Wellesz.
"Από τίς άνατολικές μυστηριακές τελετουργίες είναι γνωστό ότι ό μουσικός πρόφερε μονά φωνήεντα ή όμάδες φωνηέντων για νά κάμει περισσότερο άποτελεσματική τήν μύσή του (incantation) (μαγεία)
"Οβίδιος (ibid.)

Φλεβάρης 26, '56
"Αν ό Ζερβός αύριο μετά τήν προβολή της ΨΥΧΗΣ μου προσφέρει δουλειά, θά πρέπει νά τήν άρνηθώ.

X.H.
7.30 μ.μ. Στίς 5 πήγα στην "Ανζερβός". Βρήκα τόν πατέρα εκεί. Μεγάλη συζήτηση μαζί του. "Νομίζεις πως θάμενα Κυριακή στην 'Αθήνα άν δέν ήθελα νά σέ χρησιμοποιήσω; δ 'Ανζερβός σέ μένα.

X.H.
Πήγα στόν Κ. άπό τόν όποιο έμαθα και άντελήφθην ότι ύπογραφή συμβολαίου για φίλμς είναι σέ μεγάλο βαθμό τόσο πολύπλοκη ύπόθεση όσο και ή ύπογραφή συμβολαίου γάμου.
"Ο Κ. μέ συμβούλεψε νά ζητήσω 15% ποσοστά για τή

δουλειά μου σαν διευθυντού. Κατόπι θά είχα τό δικαίωμα νά διαλέξω τό βοηθό μου και τόν υπεύθυνο παραγωγής. Τό συμβόλαιό μου θά έπρεπε νά όρίζει ήμερομηνίες γυρίσματος και άν δέν άρχιζα σ'αυτές τίς ήμερομηνίες έπειδή πιθανόν ό παραγωγός θά άλλαζε γνώμη, θάπρεπε νά άποζημιώνομαι άνάλογα. "Η έάν μέ τόν έρχομό της καθορισμένης ήμερομηνίας μεσολαβούσε διάστημα ενός μηνός άργοπορίας, τό συμβόλαιό μου θά έγγυώταν τήν πληρωμή αυτού του χαμένου μηνός...

Δευτέρα πρωί.
...Ο Ζερβός μέ ρώτησε ποιούς ήθοποιούς θά ήθελα νά χρησιμοποιήσω. Του είπα τά όνόματά τους. Πάνω σ'αυτό ό πατέρας είπε πως καλό θά ήταν νά είχαμε ένα γνωστό δημοφιλές ζευγάρι όπως ή Λαμπέτη μέ τόν Χόρν για νά παίξουν στην ΓΑΛΗΝΗ. Διαφώνησα λέγοντας πως δέν υπάρχουν κατάλληλοι ρόλοι γι'αυτούς στό φίλμ. "Ο γιός φάνηκε νά συμφωνεί...θά ήταν καλύτερο νά χρησιμοποιήσουμε δυό άγνωστους. Θά ήταν μία λαϊκή και ταυτόχρονα έμπορική νίκη, γιατί θά έλεγαν "Επιτέλους ό έλληνικός κινηματογράφος άνακαλύπτει πως υπάρχει λαός γι'αυτόν..."

"Ο Ζερβός-πατέρας μέ ρώτησε τί ώρα σηκώνομαι τό πρωί και του άπάντησα όποια ώρα είναι άνάγκη. Του άνάφερα τόν Μποδοσάκη και τήν ώρα πού πήγα στό γραφείο του. "Κατάφερες τελικά νά τόν συναντήσεις;" ρώτησε.
"Όχι" άποκρίθηκα.

"Αποφασίσαμε νά συναντηθούμε σήμερα στίς 5 μ.μ.

5.30 μ.μ. Πήγα στόν Ζερβό για τό ραντεβού μας και τόν βρήκα νά μιλάει μέ μία όμάδα ρώσων κινηματογραφιστών. Ζήτησε συγνώμη λέγοντας πως δέν τούς περίμενε.
"Αύριο στίς 8 θά είμαι στή διάθεσή σου".

Τετάρτη.
Πήγα στοϋ Ζερβού τό γραφείο στίς 8 και ήρθε στίς 9.

Μάρτης 1, '56.
Στό γραφείο του Ζερβού. Συμφώνησε πάλι μέ τούς όρους μου και έτοιμάζει τό συμβόλαιό μου. Συμφωνήσαμε νά συναντηθούμε στό γραφείο του Ζερβού μέ τόν Βενέζη. Του τηλεφώνησα και συμφώνησε.

X.H.
Οι φυσικοί μας βεβαιώνουν ότι υπάρχουν κοσμικά κύματα. Μήπως λοιπόν υπάρχουν μέσα μας άνεπαφες χορδές πού είναι προορισμένες νά συντονιστούν μέ όρισμένα άπ'αυτά τά κύματα και οι όποΐες (έκτός κι άν είναι καμωμένες για νά ηχοϋν by a stinuulus) συρρικνούνται και μαραινονται και τελικά άτροφοϋν όπως τά κύτταρα του όργανισμού πού πεθαίνουν άν δέν τροφοϋν μέ χημικές ούσίες;"

"Η μουσική στόν Σύγχρονο Κόσμο" Meyers.

Μάρτης 12, '56.
Τά 28α γενέθλιά μου μέ βρίσκουν νά σκέφτομαι τό μέλλον των 'Ην. Πολιτειών. Συνεχίζω ν'άναρωτιέμαι άν θά πραγματοποιήσω τή ΓΑΛΗΝΗ...τό σκοπό της.
"Ο έρχομός του γράμματος του Μπόμπ μέ κάνει νά τό σκέφτομαι περισσότερο γιατί, όπως γράφει, "ό χρόνος είναι βραχύς".

X.H.
Τηλεφώνησα στή Φαΐδρα. "Ο Βενέζης θά ρίξει μία ματιά στό σενάριο και ή Φαΐδρα θά τό δακτυλογραφήσει μέχρι τό Σάββατο.

X.H.
"Όταν είπα στό Φώτη ότι κουράστηκα μέ τή ΓΑΛΗΝΗ μου είπε γελώντας νευρικά: "Τόσο τό καλύτερο" θά τή διευθύνεις εύκολώτερα".

X.H.
"Ο κινηματογράφος σαν εικόνα και παραπέρα, πως αυτή ή εικόνα πρέπει νά έξελιχθή μηχανικά νά κάτι πού πρέπει νά έμβαδύνουμε.
"Αρχίζω νά πιστεύω ότι ό κινηματογράφος

τελος

Πρόσφατη φωτογραφία του Βαλκανοευρωπαίου γερμανοτραφή συγγραφέα Έλια Κανέττι, που ενώ γράφει στα Γερμανικά, τα έργα του μεταφράζονται και γίνονται γνωστά στη Γαλλία, ενώ κατοικεί στην Αγγλία, και τα ταξιδιωτικά που γράφει, αφορούν την Ανατολή...

**ΤΟ
ΛΟΓΟ
ΤΕΧΝΙΚΟ
ΝΟΜΠΕΛ
1981**

ελιας κανεττι: ο νομαδας της γλωσσας

Αν η λογοτεχνία φτιάχνεται κατ'αρχήν με την γλώσσα, ο Έλιας Κανέττι ήταν χωρίς αμφιβολία καλύτερα τοποθετημένος από κάθε άλλον στη θέση εκείνη, για να πάρει τις μέρες αυτές το βραβείο "Νόμπελ", της λογοτεχνίας. Είναι αυτός που είπε πριν από λίγο καιρό σε μια συνάντηση με φίλους: "να παρατηρείς όλες τις φυλές, να ακούς όλες τις γλώσσες, να απαριθμείς όλα τα κουστούμια, να γυρνάς σε όλες τις χώρες."

Ήταν καλύτερα τοποθετημένος απ'όσους αναγγέλθηκαν ως υποψήφιοι για το Νόμπελ το 1981, δηλαδή τον Χάρολντ Πίντερ, τον Βέλγιο, τον Φίλιπ, τον Λέσσινγκ, και να αποκλείουμε τον Νάιπωλ και τον Μπόρχες, μια που ο πρώτος είχε κάνει σημαντικές δηλώσεις για τον Τρίτο Κόσμο, αποκαλώντας τον "άξιο της τύχης του" και ιδιαίτερα για τον Μ. Μπόρχες, που έγραψε μια έλεγεια υπέρ του Πινοσέτ κι έσφιξε το χέρι του Βιντέλα... Ο Κανέττι, γεννημένος στα 1905 (76 χρονών σήμερα), σε μια επαρχία της Βουλγαρίας, όπου ζούσανε Έβραίοι νομάδες, περνάει την παιδική του ηλικία στη μικρή πόλη Roustchouk, που είναι στα όρια της Ανατολής και της Δύσης· εκεί, όπως γράφει ο ίδιος στο βιβλίο του, "Η ιστορία μιας νιότης", "...μπορούσες να ακούσεις να μιλιούνται έφτά ή οχτώ γλώσσες σε μια μέρα". Παίζοντας λοιπόν, όπως ξέρουν να παίζουν τα παιδιά, με τα Τούρκικα του παππού, τα Ρουμάνικα της τροφού, τα Βουλγάρικα των χωρικών, τα Ισπανικά στις ρίζες τους, έφτασε να βιωθεί μ'όλα αυτά και μόνο η γλώσσα ή μητρική -στην οποία άργότερα θα γράφει νοβέλλες και διηγήματα- τα Γερμανικά, του μένει τότε, σαν απαγορευμένη φυλαγμένη στο μυστικό ράφι του Ληξιαρχείου.

Στα 1911 φεύγει με τη μητέρα του για την Αγγλία. Μένει στην Έλβετία όσο κρατά ο πόλεμος (;). Μετά μένει στη Βιέννη, μέχρι το 1938, χρονολογία σημαδιακή, γιατί μπροστά στον επερχόμενο Ναζισμό θα φύγει τελικά για το Λονδίνο.

Είναι ακριβώς στα χρόνια εκείνα που η μητέρα του του ανοίγει την μέχρι τότε απαγορευμένη Γερμανική γλώσσα.

-Δίχως αμφιβολία -του λέει- δεν μπορείς να εκφραστείς σε άλλη γλώσσα, εκτός από την Γερμανική σ' αυτόν τον καιρό...

Η κουλουρά, για κείνην, ήταν η λογοτεχνία των χωρών των οποίων ήξερε τη γλώσσα, ...και γράφει ο Έλιας Κανέττι: "Αλλά τα Γερμανικά έγιναν η γλώσσα της Ανάπης μας - ω πόσο αποκλειστικής..."

Τό έργο του Κανέττι δεν είναι ίδιο ζωρό και όμοια γνωστό όπως άλλα είδη λογοτεχνίας σε διάφορες χώρες. Είναι δοκίμια γραμμένα σε έφημερίδες, ρομάτζα, θέατρο και ταξιδιωτικά, με κάποιο βαθύτερο κοίταγμα, διασχίζοντας τις ιστορίες των λαών και την "γεωγραφία" της Ευρώπης.

Ο ίδιος λέει, "...μ'έτι γράφω δεν ξεφεύγω όμως απ'τόν κόσμο της παιδικότητας". Είναι δηλαδή ένα "άνοιχτό παιδί" που όμως βαπτίστηκε -αντί σε κολυμβήθρα- στις γλώσσες όλου του κόσμου. Παράλληλα ο Κανέττι γίνεται και "πατέρας του έαυτού του, σαν συγγραφέας άσματος, που γυρίζει στη χώρα της ξανασακαλυπτόμενης μητρικής γλώσσας, της Γερμανικής.

Η φιλοσοφική πλευρά του έργου του, και η μεγάλη του προσφορά είναι στο "Μάζα και Δύναμη", που εμφανίστηκε το 1966, απ' τις εκδόσεις "Γκαλλιμάρ", όπου πρωτόγινε γνωστός στην Γαλλία. Είναι μια μελέτη σε βάθος, στη "συνέχεια" των ανθρώπων, κεντραρισμένη γύρω απ' την προβληματική της "διαταγής" και της "πειθαρχίας", δεν αφορά μόνο τις "άληθινές μάζες" αλλά εξίσου και τις "...φανταστικές μάζες" που είναι τα "...πνεύματα", "...οί άγγελοι", "...οί δαίμονες" όπου μπλέκονται συχνά θρησκείες, που καθηλώνουν υποταχτικά τους ανθρώπους, κυρίως τους ημιμορφωμένους και τους πρωτόγονους, σε "θέσεις" φαναστικές και καθόλου, πρωτοποριακές.

Αργότερα, παρουσιάζει το μυθιστόρημά του "Ο Πύργος της Βαβέλ", που πρωτόγραψε στα 1935, σαν μια μεγάλη είσαγωγή στη μεγάλη μελέτη για την καταγωγή και το σχηματισμό των κινήματων της μάζας. Αυτό το μυθιστόρημα εκδόθηκε στη Γαλλία το 1949, απ' τις εκδόσεις "Arthand", όπου πέρασε -λόγω εποχής και γεγονότων- απαρατήρητο, και,

ξαναεκδόθηκε στα 1968, απ' τις εκδόσεις Γκαλλιμάρ, κάτω απ' τον τίτλο: "ΑΥΤΟ-ΔΑ-ΦΕ". Αργότερα, μεταφράζονται στα Γαλλικά (απ' τα Γερμανικά) τα δοκίμια του, με τον τίτλο "Η Άλλη Διαδικασία", όπου άργότερα συμπληρώνονται με το θαυμαστό δοκίμιο, που έγραψε στα 72 του χρόνια, "Γράμματα στη Φελίτσια" πάνω σε κάτι επιστολές του Κάφκα. Στα 1978, σε ηλικία 73 ετών, δίνει μια εξιστόρηση, πάνω σε κείμενά του και χειρόγραφα που έγραψε απ' το 1942, μέχρι το 1972. Πρόκειται για το "Η Ιστορία μιας Νιότης" -που αναφέραμε πιο πάνω- και τελικά τα ταξιδιωτικά "Οί Φωνές του Μαρακές". Ο Έλιας Κανέττι έχει κρατήσει -χωρίς αμφιβολία- απ' την Εβραϊκή καταγωγή του τον άνευ όρων σεβασμό προς τις λέξεις και τη γραφή, παρά τον θλιμβό του για τον Τζαίημς Τζόυς, όπου τον θεωρεί -στό γραπτό του- σαν "δεύτερο επίπεδο μπροστά στο φανταστικό βάθος της καταστροφής του". Στο έρωτικό του έργο, έρωτα για τον λόγο, "Finnegans Wake", γράφει: αγαπώ πολύ όλες τις γλώσσες που είναι ζωντανές για να χω την επιθυμία να τις αγγίξω"...μ'αυτά τα λόγια ο Κανέττι βγάζει όλο του το φορτίο που υπάρχει μέσα του για το θέμα της πολυγλωσσίας του.

Φίλιπ Μπουαγιέ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟΥ: Στα μέσα της δεκαετίας του 1930, η γνωστή "φάμπρικα" του βραβείου Νόμπελ, είχε δώσει το βραβείο λογοτεχνίας σ' έναν έμικρέ Ρώσο συγγραφέα που ζούσε στο Παρίσι, Ιβάν Μπιούνιν, και σήμερα επαναλαμβάνεται -για μή γνωστούς λόγους- το ίδιο. Όμως, για να συνεννοηθούμε, το "ήθος" του Κανέττι δεν είναι παρόμοιο, και η αντίστασή του -επί χρόνια τώρα- στη "μεγάλη δημοσιότητα" και η μη εμφάνισή του στα πράγματα, όπως με πολλούς άλλους και τον δικό μας τον Έλύτη, το δείχνει αυτό. Κατά καιρούς μου έλεγαν για το βιβλίο: Μάζα και Δύναμη, όμως οι φοβερές απασχολήσεις με τα έκδοτικά και άλλα προβλήματα, δεν μ'άφησαν να το παρουσιάσω -πράγμα που θα γίνε συντομα- εάν τά... κοράκια, δεν πέσουν επάνω και με μια μετάφραση, το εκδώσουν στα ελληνικά, κακήν-κακώς. Φυσικά, στη Γαλλία, όπως και στην Γερμανία, υπάρχει μια "αντίσταση" για τους συγγραφείς εκείνους που γράφουν με κάπως "παραδοσιακό" τρόπο, όμως, σύγχρονα προβλήματα. Ιδιαίτερα στη Γαλλία οι Γάλλοι σιτουασιονιστές, εμποδίζουν τη διάδοση ούμανιστικών έργων συγχρόνου προβληματισμού. Θεωρούν τις μάζες, μια ύλη για παρατήρηση, αλλά όχι για μέσο ανάπτυξης αντι-ιδεών. Έτσι συμβαίνει και με τα "έργα" του Βίλχελμ Ράιχ. Η "Μαζική Ψυχολογία του Φασισμού", το "Άκου Άνθρωπάκο" κ.λ.π. δεν θεωρούνται "αξιόλογα" μελετήματα από μια μεγάλη σειρά "συγχρόνων" κριτικών και συγγραφέων, που ο ένας επηρεάζει τον άλλον. Έτσι, μ'αυτήν την θέρωση, η "μόδα" που θα έρθει με τη διάδοση -λόγω Νόμπελ- του έργου του Κανέττι, είναι μάλλον θετική. Ο Κανέττι -σαν "αστραφερός" γέρος που είναι, απέφυγε -μέχρι τώρα- τη λούμπα της δημοσιότητας, και τη λούμπα ή τη φόλα του Νόμπελ, να βγει σε "σκηνές" δημοσιότητας απάνθρωπες και καταστρεπτικές για έναν σκεπτόμενο άνθρωπο. Αλλά προς κάθε κατεύθυνση -Ίτεμ Άλγκες- μη πιστέψετε ότι το Ίδεοδρόμιο προβάλλει τα... βραβεία Νόμπελ, γιατί σε όποιον πιστέψει σε κάτι τέτοιο και πετάξει τη γνωστή ανεύθυνη λάσπη του, θα του στείλω την διεύθυνση και το τηλέφωνο του Όδυσσέα Έλύτη -Άλε-πουδέλη, Έλληνα ποιητή, τιμημένου πρόσφατα με το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας...

Λεωνίδα Χρηστάκης

η
παρεμβαση
μας
στο 22^ο
φεστιβάλ
κινητογραφου

σκηνοθετης: κοπρομηχανη του συστηματος

Ποτέ άλλοτε ο "δημιουργός" σ κ η ν ο θ έ τ η ς δεν αποτέλεσε ένα οργανικό μέρος του εγιαθιόρμητου γραφείου-κρατικού μηχανισμού. Στις μέρες μας για να φτάσει μία ολοκληρωμένη ταινία —ασχέτως μήκους— σε μία αίθουσα προβολής ο σκηνοθέτης οφείλει να την "περάσει" από 13 —δεκατρείς— επιτροπές... αλλά αυτά είναι γνωστά. Παλιότερα ο Νίκος Ζερβός έγραφε ότι οι κινηματογραφιστές δεν διαφέρουν απ' τους πολιτικούς, τους παπάδες ή τους δάσκαλους και αξίζουν την ανατρεπτική-ανελέητη κριτική. Είχε λεχτεί μάλιστα ότι οι ταινίες αξίζουν σαμποτάρισμα όπως κάθε άλλο φθοροτικό εμπόρευμα. Σήμερα ο άρπακολλισμός μας έφερε στο άθλιο αυτό επίπεδο ποιότητας του 22ου φεστιβάλ ελληνικού κινηματογράφου. Το προσιόνημα και ο σπασοραχισμός στους λεκανοθήκιστους επιτρόπους λογίων λογίων επιτροπών και υποεπιτροπών δίνει στο τελικό αποτέλεσμα μιας δημιουργημένης ταινίας αυτήν την εικόνα που συναποκομίσαμε όλοι εδώ στο 22ο πανηγύρι της Θεσσαλονίκης. Και επειδή μερικοί θα μας πουν έμας, τους παρεμβασιές του 'Ιδεοδρόμιου, υπερβολικούς, έχουμε: Υποβολή βιογραφικού του σκηνοθέτη. Υποβολή του σενάριου και των διαλόγων. Τυχόν προσφυγή στη Δευτεροβάθμιο. "Άδεια γυρίσματος." Άδεια προβολής. Άδεια πολλαπλών προβολών. Υποβολή συμμετοχής στο φεστιβάλ. Υποβολή στην προκριματική επιτροπή του φεστιβάλ. Κριτική επιτροπή στο φεστιβάλ. Άδεια προβολής σε κινηματογραφικές αίθουσες. Και ... αν ακόμα έχεις πάρει όλες αυτές τις άδειες και φτάσεις στην αίθουσα, ο κάθε εύδικτος εισαγγελέας, σύλλογος γονέων, χριστιανική όμδα, μεμονωμένος μπέτσος ή αστυνομικός καθ' ύπόδειξιν της αστυνομικής οίευσθύνσεως μπορεί να σου διαιώσει την προβολή. Ιδιότ' άλλοτε μία "εκφραση τέχνης" δεν ήταν τόσο στενά περιφρουρημένη, και αυτό συμβαίνει χάρη στην αδράνεια των σκηνοθετών που αποτελούν την κινητήρια δύναμη αυτού του γραφειοκρατικού μηχανισμού. Οι τρεις επιτροπές του φεστιβάλ αποτελούνται από 40 πρόσωπα. Οι επιτροπές του Υπουργείου Πολιτισμού/Βιομηχανίας αποτελούνται από 33 πρόσωπα. Έτσι αυτήν τη στιγμή χωρίς να υπολογίσουμε κανείς τους παριστάλους, οι γραμματείς ξεπερνάν τους 100. Για όλα, φυσικά, τα παραπάνω οι μόνιμοι υπεύθυνοι είναι οι σκηνοθέτες, χειρότεροι από τους παπάδες, τους πολιτικούς ή τους δάσκαλους διότι παρουσιάζονται ως δημιουργοί και έχουν ηύξημένες απαιτήσεις, που πολλές φορές αγγίζουν τα όρια της "μακάβριας μακαρονάδας". Μέχρι χθές λέγαμε ότι υπάρχει μία απαράβλαστη συμμαχία του σκηνοθέτη με τους παράγοντες του φεστιβάλ του. Ο πρώτος είναι ένα θεαματικό μέσο για τη σταθερή ύπαρξη και προβολή των δευτέρων. Σήμερα ο σκηνοθέτης κινηματογραφικών ταινιών είναι το καθοριστικό όργανο μιας κοπρομηχανής που αναπαράγει το σύστημα. Υπάρχει ένας κυκεώνας σταδιοπαίσης υποχώρησης από το αρχικό όραμά του. Προσοχή: Μέ τα παραπάνω δεν θίγουμε το θέμα των γραφείων εκμετάλλευσης και διανομής ταινιών. Τα περισσότερα απ' αυτά τα Γραφεία έχουν αγοράσει ή ελέγχονται από πολυεθνικές εταιρείες κι έχουν μπλοκάρει το 80 τοις 100 των αιθουσών. Πολύ σύντομα —αν όχι και σήμερα— ο σκηνοθέτης θα πρέπει να κάνει άλλη μία επίκυψη για να προωθηθεί ή ήδη πολυβασανισμένη ταινία του.

— Έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η σκηνοθετής είναι ήθικα άνοιχτός απέναντι σ' αυτό που μερικοί το λένε επανάσταση, άλλοι το λένε πρωτοπορία, λίγοι το λένε δημιουργία και εμείς το λέμε: κ ο π ρ ο μ η χ α ν ή ...

μερικοί απ' το **ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ**

ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤΑ ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ (ΜΕΤΑ ΘΥΓΑΤΕΡΟΣ)

Σχεδιοιστορία του Λύμπερ

ΤΕΛΟΣ του ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΑ... ...γραμμά απ τον εκδοτή του

Δευτέρα 12/10/81

Χρηστάκη,
Μόλις χτές πληροφορήθηκα ότι στο ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ 2 (22/9/81), στη σελίδα ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΑΝ ΔΑΦΗΜΙ-ΣΕΙΣ, μπήκες όταν κόπο να παρουσιάσεις το έντυπο που κυκλοφόρησα πρόσφατα. Ωστόσο: Ιον ό τίτλος του δέν είναι ΤΕΛΟΣ αλλά ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΑ.
Ζον ό τόμος δέν αποτελεί "έπιλογή σιτουασιονιστικών κειμένων" αλλά περιλαμβάνει όρισμένα κείμενα που έγραψα και μερικά που μετάφρασα, χωρίς καμιά εύλαβεια προς την καταστασιακή ή άλλη έτικέτα ή θεωρία.
3ο και σπουδαιότερο: τό έντός παρενθέσεως ψέμμα μέ τό όποιο κλείνεις την παρουσίαση (ότι δήθεν "πίσω του κρύβονται οι έκδόσεις "Υ"), είναι τουλάχιστον χυδαίο και μπορεί να έξηγηθεί μόνο σαν απόπειρα σαμποτάζ μιας άληθινά αυτόνομης έκδοσης, για την όποια είμαι -όπως τό αναφέρω στη σελίδα 2 του τόμου- ό μόνος υπεύθυνος από κάθε άποψη. Για τό καλό σου λοιπόν, φρόντισε να δημοσιεύσεις αυτό τό γράμμα στο άμέσως επόμενο "Ιδεοδρόμιο" ώστε, έχτός από την αλήθεια, οι συνεργάτες σου κι όσοι εξακολουθούν να σε διαβάζουν μ' έμπιστοσύνη να πληροφορηθούν ότι είναι αποφασισμένοι να μπούκοτάρω την φυλλάδα σου, μέ τό μοναδικό μέσον που διαθέτω: αποκλείοντας κάθε πιθανότητα τωρινής ή μελλοντικής συνάντησής μου μ' όποιονδήποτε, από τή δημοσίευσή του γράμματός κι επείτα, συνεργαστεί μέ τό ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ.

(δυσανάγνωστος ύπογραφή)

Γιάννης Ίωαννίδης
Τ.Θ. 3811
Λεβίδου - Αθήνα

(άμεση άπάντηση
του έκδότη Χρηστάκη στο παραπάνω γράμμα κατό τό γεγονός ότι την εΐδηση-διαφήμιση για τό περιοδικό ΤΕΛΟΣ, δέν την έγραφε ό Χρηστάκης). -

Αγαπητέ μου Γιάννη Δ. Ίωαννίδη,

Τό γράμμα σου μέ στεναχώρησε, κυρίως γιατί δέν έγραψα εγώ τό κομματάκι της πίσω σελίδας, που άφορά τό περιοδικό(:) σου

ΤΕΛΟΣ, του είκοστου αιώνα. Τέλος πάντων εγώ τό μόνο που είπα, σ' ένα συντάκτη του "Ιδεοδρόμιου" ήταν μια φορά γύρισα απ' τό τυπογραφείο και βιβλιοδετείο του τυπογράφου του "Ιδεοδρόμιου", Μπάμπη Χρονόπουλου, ήταν αυτό που μου είπε ό κ. Χρονόπουλος: Χρηστάκη κοίτα τί τυπώνει τώρα ό Χαρμάνης... και μου έδειξε τό φύλλα του περιοδικού σου, ΤΕΛΟΣ. Κι επείδη ό κ. Χαρμάνης είναι ό έκδότης των έκδόσεων "Υ", τί άλλο μπορούσα να υποθέσω;

Και ίσως τό πράγμα να τελείωνε έδώ αλλά, στο χώρο που κινούμαι εγώ και οι συνεργάτες μου κι επείδη δέν είμαστε συνισμένοι να παίρνουμε γράμματα μέ τέτοιο ύφος, στερημένοι από κάθε λογής χιούμορ, γι' αυτό τό θα μπώ στον κόπο να σου δώσω μια άπάντηση, που σε βεβαιώ δέν θα ήθελλα να την θυμάσαι, για πάντα. "Ακου "Φίλε" (που λένε), επείδη για τίς ιδέες μου που άπορρέουν από τή συνέχιση της έκδοσης του "Ιδεοδρόμιου", καθήκον σου είναι, και καθήκον σου είναι, να ξανακαθίσω, κι επείδη στο κομμάτι σου (σελ. 33) στο περιοδικό σου "Ποια λοιπόν ή άληθινή αγάπη;" κατάλαβα ότι είχες (;) πάρει -δωσε μέ ψυχιατρεία, γι' αυτό εγώ από την μεριά μου δέν μπορώ ν' άφήσω άναπάντητο ένα τέτοιο περιεχόμενο ενός γράμματος σαν αυτό που μου έστειλες, αλλά και από τή μεριά σου, λόγω των "προσωπικών σου περιπετειών" δέν έπρεπε να γράφεις σε μένα ένα τέτοιο κείμενο, άκου λοιπόν:

-Τά περισσότερα κείμενά σου, είναι μετ' ασιτουασιονιστικά και φιλοσιτουασιονιστικά κι αυτό δέν μπορείς να τό άρνηθείς (ξαναδιάβασε τίτλο και κείμενο της σελίδας 60)
-Χρησιμοποιώντας λοιπόν -ό συνεργάτης μας- την έκφραση "έπιλογή σιτουασιονιστικών κειμένων" έκανε μια ταυτοσήμανση γιατί "δημιώδες" είναι και γνωστό ότι τά μετα-σιτουασιονιστικά κείμενα και γραπτά να χαρακτηρίζονται: σιτουασιονιστικά.

-Όλες οι παραθέσεις (μόττα κ.λ.π.) που έχεις στο περιοδικό σου είναι σιτουασιονιστών, κι αυτό είναι που τονίζει την "εύλαβει-

α" σου προς την καταστασιακή ή κάποια τέλος πάντων συναφή κλίση που έχει τό "ψαχνό" του περιοδικού σου.
-Τώρα, για την "απόπειρα σαμποτάζ", για μια "άληθινά αυτόνομη έκδοση" όπως ή δική σου, θεωρώ γελοίο να σου άπαντήσω γιατί μεγέθυνες υπερβολικά τέσσερις γραμμίτσες στο "ψιλά" του "Ιδεοδρόμιου", που στο κάτω της γραφής δίνουν την εύκαιρία στους άναγνώστες να μάθουν ότι τό περιοδικό σου ύπαρχει... έκτός άν τό διαφημίσεις απ' την "Ελευθεροτυπία", όπως κάνει και ό πρώην έκδότης του "Ακμωνα κ. Αρανίτης".
Η διαφορά μας είναι ότι εγώ άποκαλώ τό "Ιδεοδρόμιο "φυλλάδα" ενώ εσύ τίς 96 σελιδούλες, χωρίς καν έξωφυλλο-παρασυρμένους τίς άποκαλείς "ό τόμος": (2ον κ.λ.π.).
Για τό δεύτερο και τελευταίο μέρος του γράμματός σου, που έχεις φράσεις, όπως:

- "Για τό καλό σου..."
- "...φρόντισε να δημοσιεύσεις αυτό τό γράμμα στο άμέσως επόμενο "Ιδ..."
- "...όσοι εξακολουθούν και σε διαβάζουν μ' έμπιστοσύνη..."
- "...είμαι αποφασισμένος να μπούκοτάρω την φυλλάδα σου..."

και ένα σωρό άλλα ύπονοούμενα, θέλω να σου πω ότι μόνο ή άπειρία σου σε κάνει να πιάνεσαι κοροϊδο και να άπειλείς μέ τέτοια μεγαλόσχημα φλογερά λόγια έμάς, που,

είμαστε οι πιο δυνατοί και άδύναμοι της περιοχής...

Φιλικά
(και χωρίς να σε περιμένω στη γωνιά...)

Λεωνίδας Χρηστάκης

ΟΙ ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΜΕΝΟΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

"Αν είχαν ίσως νάπιαχαν και καμιά συν-οικιακή έπιτροπή. Αλλά μέ τή μαλακία που μας δέννει ούτε αυτά τά βασικά σημεία μιας "άλλης λογικής" δέν θα μπορούσαμε ν' άρθρώσουμε όχι να κάνουμε ή να βάλουμε τά θε, έμια. Ούτε καν ν' άρθρώσουμε όπως έγινε και στα πανεπιστήμια. Αυτή ή περίφημη "άλλη λογική" δέν υπήκε ποτέ ούτε στις καταλήψεις πουχαμε τό πάνω χέρι, πάντα άφήναμε τους άλλους, τίς οργανώσεις να μιλήσουν., να "πράξουν", να χαντακώσουν τά πάντα. Κι είχαμε πολλά να πούμε από την ιεραρχία μέχρι τό χτύπημα της γνώσης που παράγει κέρδος, και από κεϊ στην άνάπτυξη ενός άλλου είδους σχέσεων μεταξύ μας. Βέβαια έπιδόσαμε πάνω στα μέλη των οργανώσεων που είμαστε μαζί στις καταλήψεις μέ τά γνωστά αποτελέσματα. Τό ίδιο έγινε στις 16 Νοέμβρη. Όταν δύο σύντροφοι ήταν νεκροί, όταν ό κόσμος μαζεύονταν στο Πολυτεχνείο κι έκανε πηγαδάκια, ύστερ' από χρόνια, έμεις δέν προχωρήσαμε αυτόνομα να βάλουμε τή δικιά μας όπιση αλλά περιμέναμε από τό ΚΚΕ(μ-λ) και την Β' Πανελλαδική να πάν μπροστά.

Αλλά γιατί όλα αυτά;
Μήπως είμαστε παπιαλιστές θεωριών που δέν έχουμε άφομοιώσει;
Μήπως δέν μπορούμε να βάλουμε σε πράξη όσα θεωρητικά έχουμε κατεχτημένα επείδη αντιδρά ό μικροαστισμός μας;
Μήπως δέν μπορούμε να "παραγωγή" έγχώρια θεωρία;

Ίσως και τά τρία, και άλλα πολλά.
Τώρα έκλογές του '81 ή "άλλη λογική" ή έν-άλλακτη λύση (άλτερνατίβα) όχι δέν μπορεί ν' άρθρώσει λόγο (άλτερνατίβα) αλλά έχει πάψει και να ψάχνεται.
Τόσο λοιπόν κράτησε ή άκρισθήτηση. Στόν Πανεπιστημιακό χώρο ίσως (περιμένουμε τον καινούργιο Νόμο-Πλαίσιο) αλλά σε λίγο θ' άρχίσει να εκδηλώνεται άλλος σε κάποια έργαστάσια από νεαρούς έργάτες ενάντια στη μισωπή σκλαβιά και την υποδούλωση της μηχανής. Και αυτοί δέν θα έχουν καμιά σχέση μέ τίς γεροντακές τίς επανόστασης, νυν πολιτικοποιημένους φοιτητές ή θεωρητικούς του περιόριου των "Εξαρχείων".

Φίλιππος Φημάσης

Λεωνίδα,
συνέχισε για να δομε ν' άρθρώνετε έπι τέλους ό λόγος της "άλλης λογικής" να γίνεται πράξη, για την αυτόνομη κοινωνία.

29-9-81

Αγαπητέ Λεωνίδα γεια χαρά.
Σου στέλνω την παρακάτω ανακοίνωση μαζί μέ την έπιθυμία να την δημοσιεύσεις στο περιο-

δικό σου, γιατί πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μια άρχη για να αποκαλυφτεί κάποιο ή λειτουργία του στρατού και να τον αντιμετωπίσουμε οργανωμένοι αντιμilitarιστικά.

Σου εύχομαι υγεία, Κώστας

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΛΑΤΥ"ΣΩΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ". -

Πλάτυ γιατί όλοι σχεδόν (οι άρσενικοί) περνάμε από τον Στρατό. Έγώ υπηρετώ εδώ και αρκετούς μήνες.

Είναι γεγονός ότι το βαθύ σκοτάδι καλύπτει τη λειτουργία του Στρατού, τον οποίο το σύστημα θέλει να μιά ξεχωριστή, ισχυρότερη κοινωνία, μέσα στην όλη την εξουσιασμένη κοινωνία. Ο Στρατός σκοπεύει - όχι φυσικά τον έξωθεν κίνδυνο - αλλά την καταστολή των εσωτερικών εξεγέρσεων. Στην πράξη είναι δεσμοφύλακας που επιτηρεί καθαρά ψυχολογικά τους στρατιώτες και τους πολίτες, δηλαδή τους μέσα κι έξω από το κελί.

Έτσι καθιερώνει να διαλύσει τα τυχόν τοιμηρά διεθνιστικά όνειρα των ανθρώπων. Περιοδικά αναγκάζεται να ανοίγει το καπάκι του για να ανανεώνει το ανθρώπινο δυναμικό του. Φοβισμένοι από το σκοτάδι και το άγνωστο και χωρίς ομαδικές σχέσεις μεταξύ τους οι νεοσύλλεκτοι υπακούουν ανίσχυροι και μισοζυλισμένοι στις πρώτες διαταγές που θα τους δώσουν. Φοβούνται μήπως ξεχωρίσουν από το σύνολο των στρατιωτών και μπουν στο μάτι του εκπαιδευτή ή οποιουδήποτε άλλου.

Αυτό γίνεται στο βαθμό που δεν φέρουν ότι στη μικρή αυτή κοινωνία δεν ισχύει η ανταπόδοση στην καλή ή κακή συμπεριφορά.

Αργότερα όταν αισθάνονται την πίεση του χρόνου, φοβούνται μήπως τιμηθούν και ο χρόνος γίνει καταπιεστικός. Δεν σκέφτονται το νόημα που μπορεί να πάρει αυτός ο χρόνος γιατί δέχονται δογματικά ότι πάει χαμένος. Όμως, εκτός από χρόνο χάνουμε κι ενέργεια και αν αντισηκώμαστον σ' αυτήν την εκμετάλλευση θα δίνουμε κάποιο νόημα και στο χρόνο μας.

Πρέπει να ξεσκεπάσουμε τις αδικίες και τις παραβάσεις των λίγων δικαιωμάτων που δεν μας άρουν οι κανονισμοί, και να παραβαίνουμε τους τελευταίους όταν είναι εναντίον μας.

Αντίθετα, μην ξεχνάτε ότι ο αξιωματικός που παραβαίνει τα δικαιώματά μας με την άνοχη των γύρω του, θα χτυπηθεί και από τους ίδιους τους συναδέλφους του.

Υπάρχει τέτοιος ιεραρχικός ανταγωνισμός μεταξύ τους που φτάνει στα όρια του σπασίμλου, καρριού μαθητού.

Πρέπει ακόμα να αντιπαράθεσουμε τα δικαιώματα του στρατιώτη με τις ατομικές ελευθερίες του Συντάγματος.

Στη Γαλλία, την Ολλανδία και όλη σχεδόν την Ευρώπη οι αντιμilitarιστές πληθαίνουν και αγωνίζονται για τις ελευθερίες των στρατιωτών και την κατάργηση της υποχρεωτικής θητείας. Οι Γάλλοι στρατιώτες φτιάξαν μάλιστα κι επιτροπές για τα αήματα τα τους και ήδη κέρδιαν πολλά.

(Βιβλίο: Τα δικαιώματα του Στρατιώτη). Έδώ έχουμε τη μεγαλύτερη θητεία στην πλάτη μας και χωρίς αποδοχές, παρ' όλα αυτά αδρανοίμε. Ο συντονισμός χρειάζεται ενέργειες και από έξω από τον στρατό γιατί τα περιθώρια μέσα είναι στενά.

Φαντάζεστε την αντίσταση που θα πρόσβαλλαν οι νεοσύλλεκτοι ενός τόπου αν είχαν συναντηθεί και γνωριστεί μεταξύ τους πριν καταταχθούν; Είναι εύκολο να βρεθεί με ποιούς παρουσιάζεσαι από την αστυνομία ή τούτο το λογικό γράμμο της περιοχής σου.

Πιστεύω πως κάποιο θα δημιουργηθεί μια αντιμilitarιστική κίνηση που θα μάς απλάξει από την καταπίεση του στρατού.

Για να γίνει όμως αυτό πρέπει να εκπράξουν τη δυσαρρέσκειά τους ή τη γλώση τους όλοι όσοι αμυβόλλουν άδικα για την δυνατότητα αντίστασης στο στρατό.

Η αμυβολία ταλαιώνει μόνο στους συμπερινολάτους ατομιστές που φοβούνται να ένωθούν με τους γύρω τους - κώστας.

Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

Η ΠΟΛΩΝΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΛΑΘΑΝΟΥΣΑΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΟΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ

Η Πολωνία ανήκει στη συγκεκριμένη κατηγορία των χωρών όπου κυριαρχεί άσφυκτικά το συγκεντρωτικό θάμα και ο κρατικός καπιταλισμός. Η παραγωγή των εμπορευμάτων λιγότερο ανεπτυγμένη παρουσιάζεται κάτω από μια συγκεντρωτική

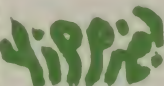
Γαμα καλογριες. Φτύνε τους καθοδηγητάδες - σηκώνει κεφάλι στους καθηγητές, στους γονείς, στους κάθε καταπιεστές σου. Ξέρεις πολύ καλά πως η ΖΩΗ είναι απελπιστικά συντομή, ένα περαστικό όνειρο, πως όλοι οι θεσμοί είναι καλοστημένες ψευδαισθήσεις κατασκευασμένες από εξυπνά αφεντικά, και πως είναι αποτελεσματικές γιατί ΕΣΥ ο ίδιος τις παίρνεις για αληθεία και πραγματικότητα. Γκρεμισε το κλουβί που τα καγγελα του ονομαζονται κατ' ευφημισμό οικογένεια, κράτος, θρησκεία, οικονομία, λογική, και άλλα συναφή χοντροκομμένα παραμύθια. Μετατρέψε ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ τη Ζωή την ίδια σε ένα είδος ζωντανής Τεχνης σε ένα θέατρο της ζωής, σε ένα θέατρο της ψυχής, του μυαλού και της καρδιάς, σε ένα θέατρο του συναισθήματος και του απροσδιοριστού μυστηριώδους μελλοντος. Γιατί ο ανατροπείας είναι ο μοναδικός καλλιτεχνικός. Ζητάμε μια καινούργια κίνηση μιας γενιάς από νέους ανθρώπους, που να είναι οργισμένοι, τρελλοί μέχρι τα μουνία, ιδιορρυθμοί, σεξουαλικοί, καυλιάρηδες, αθρησκοί, μάγοι και μαγισσές. Η Μαγεία τους: θέατρο, επανάσταση, φόβος, ατελείωτη Ηδονή, κρυμμένα ματοχάντρα, κρυφή γοητεία. Μια σκληροτραχηλή ημιοεμική γενιά, η εσχάτη επιβεβαίωση πως οι μαγισσές και οι τσαρλατάνοι υπηρέσαν οι αυθεντικοί γκεριλινeros απεναντή στη βία της καταστολής. Η Μαγεία ζει και γελαει τρανταχτά μέσα σε κάθε άνθρωπο που επιμένει να αισθάνεται νεός. Είναι το λευτερο κομματι όλων μας, πίσω από την απογνώση της αλλοτριώσης και της μοναξιάς, πίσω από την παθητική συγκάταθεση μας για την παλαβή δυναστεία των εξουσιαστών.

Μαγοί: Γαμίστροι, Ανυποταχτοί, Αγριοί, Ηδονιστές, Ακορεστοί και Αθανάτοι
Μαγοί: που λένε "στο διαβόλο οι σκοποί και οι στόχοι των αφεντικών"
Μαγοί: που γοητεύουν και παρασερνούν τους νέους με μουσική, ντοπι και σεξ.
Μαγοί: που ξαναπροσδιορίζουν το φυσιολογικό, το λογικό, και που ξαναδίνουν ισχύ στην πιο παραξηγημένη λέξη του αιώνα: Συντροφός.
Μαγοί: που σταμάτανε να παίζουν το παιγνιδι της θεσης-ρόλου-τιτλου-καταναλώσης.
Μαγοί: που εκτός από το κορμι τους δεν βρσκουν τίποτα πιο σπουδαίο για να χασουν.

UP AGAINST YOURSELVES!

Δραπέτωνα του Πειραιά - Σεπτεμβρης (τρία χρόνια πριν το Οργουελιανό 1984)
YOUTH INTERNATIONAL PARTY
Υπουργείον Μαγγανείας και Ερωτισμού.

μορφή. Η γραφειοκρατία σήμερα κατακρατά σαν έμπροσθεν την όλη κοινωνική εργασία και πουλάει στην κοινωνία την μαζική επιβίωση, ώστε να μπορεί άμεσα να αναπαραγάγει την εργατική της δύναμη.

Η "ρεφορμιστική" δράση των Πολωνών εργατών που αγωνίζονται για τα δικαιώματά που η εργατική τάξη των χωρών του ιδιωτικού καπιταλισμού έχει κατακτήσει από τον 19ο αιώνα, αποτελεί μια άχρηστη ανείρεση των "επιστημονικών" ισχυρισμών των γραφειοκρατών ηγετών και κάθε λογής ιδεολογικών τσαρλατάνων τους. Είναι η εικόνα των εργατικών ανιστορήσεων του 19ου αιώνα, των άγγλων "χαρτιστών" εργατών, των Γάλλων προλεταρίων του Φλεβάρη του 1848, των Γερμανών εργατών πριν και μετά το καθεστώς του Βίσμαρκ.

Η γραφειοκρατική εξουσία σπρώχνει την άπαιτη μέχρι να καλύψει κάτω από την έτικετα "σοσιαλιστικό-επιστημονικό" ένα έμπροσθεν νοθευμένο από όλα του τα συστατικά είναι δανεισμένα από τον κλασικό καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής, χωρίς όμως τα "ένσωματωμένα" "απορροφήσιμα" δικαιώματα. Παρ' όλα τον σημερινό "ρεφορμιστικό" χαρακτήρα της εργατικής αναταραχής, ο αντίκτυπος και οι συνέπειες που έγκλονται σ' αυτήν, ΞΕΠΕΡΝΑΕΙ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ της γραφειοκρατικής εξουσίας. Σήμερα απορρέει μια πραγματικότητα επαναστατική που θα βρεί την συνολική της έκφραση όταν το εργατικό κίνημα θα καταργήσει τη συνθήκη ύπαρξης των εργατών: ΤΗ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.

Όταν ο άγώνας των Πολωνών στραφεί άμεσα ενάντια στους σχεδιαστές της ύπαρξης-αλλοτριώσης τους, όταν οι διεκδικητικές απεργίες μετατραπούν σε άγριες όρνήσεις της μισθωτής εργασίας, τότε μόνο θα έχει σημαίνει το τέλος της σταλινικής γραφειοκρατίας.

Όταν το προλεταριάτο των χωρών του "υπαρκτού σοσιαλισμού" θα έχει αναγνωρίσει ότι είναι δική του αναγκαιότητα ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΙ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΟΥ ΤΗ ΖΩΗ, θα ξεσκεπάσει την ψεύτικη διαίρεση "πολιτικού" - "οικονομικού" υλοθετώντας κόντρα στην μεσολαβημένη δημοκρατία και τη συνεργασία των τάξεων, ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΟΥ ΤΟ ΘΕΤΕΙ ΣΑΝ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΛΑΗΣ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΘΑ ΣΗΜΑΝΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΤΩΝ-ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ-ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ.

"άτομα που απηύδωσαν από την ήλιθιότητα των κομματικών στρουγκών". -

Βερολίνο

ΑΠΕΝΑΝΙ ΣΤΗ ΒΙΑ, ΑΝΤΙΤΑΣΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΒΙΑ

*Υπάρχουν ντουζίνες από νεκρολογίες για την χρονιά που μας πέρασε κι υποτίθεται ότι αυτή δεν είναι άλλη μία. Πα' όλα αυτά θέλω να υπενθυμίσω εν συντομία για μία φορά ακόμη τι "συνέβη" κατά τη διάρκεια του περασμένου χρόνου. Γιατί έγιναν πολλές συζητήσεις για το αντιπαθητικό θέμα "βία" ξανά και ξανά είτε υπό τη μορφή ανταλλαγής εμπειριών είτε υπό τη μορφή "θεμελιακών διευκρινίσεων".

Κατ' αρχάς ήταν τα αυγά, που αποκόμισε ο "χοντρός από τη Βαυαρία", ο άκροδεξιός ηγέτης Γιόζεφ Στράους. Αυτός είχε ενοχλήσει πολύ τους Jusos, δηλαδή τη νεολαία των άριστερων αποκλίσεων του Σοσιαλιστικού Κόμματος, επειδή πίστευαν ότι ένας άγουλμένος Στράους είχε μεγαλύτερη έκλογική απήχηση.

Για τον Στράους και για την ειρήνη έγιναν στο Βερολίνο δυο ογκώδεις διαδηλώσεις. Σ' αυτήν για τον Στράους η αστυνομία δεν μπόρεσε να συγκρατηθεί και έκκαθάρισε την Κάλιζερντάμ, τη μεγάλη λεωφόρο του Βερολίνου με αλαλαγμούς και άγριο ξύλο.

Στό "Αμβούργο για το ίδιο θέμα σκοτώθηκε ένας δεκαεξάχρονος, που τον πάτησε ο ύποπτος, σιδηρόδρομος.

Τό αντι-πυρηνικό κίνημα με την "Ελεύθερη Δημοκρατία της Βεντλάνδης", έτσι είχαν ομώσει οι μ' ή βίαιοι αντιπυρηνικοί τό χωριό που είναι χτισμένο στο χώρο της ταφής πυρηνικών υπολειμμάτων στο Γκόρλεμπεν. Πήρε μία θέση στη δημόσια συνείδηση ενώ παρόμοια γεγονότα σε Κολωνία, Φράϊνμπουργκ και Βερολίνο είχαν για θέμα τους τον άγωνα των καταληψιών.

Ο όμοσπονδιακός Στρατός γιόρτασε τα γεννέθλιά του που όμως κηλιδώθηκαν από τους συνομηλικούς των φαντάρων κι' ακόμα νεώτερους: στη Βρέμη και άλλοι κάμποσοι παιχνιδιάρηδες πήγαν να βάλουν φωτιά στην τουρτα των γενεθλίων και να διασαλέψουν την τάξη, από βίαια έπεισόδια τον περασμένο χειμώνα, από αυτόνομους.

Τόν ίδιο χειμώνα, του 1980-81, στη Ζυρίχη, και τό "Αμστερνταμ άλυσσοδεμένες άρκοῦδες χόρευαν πάνω στα παγόβουνα. Κατά τό τέλος του '80 τό θέμα "άγώνας των καταληψιών" είχε διαδοθεί παντού μολονότι στό Μπροκντοφ έγινε μία ώραία διαδήλωση 4.000 ατόμων.

Χάρη στη Βερολινέζικη αστυνομία και την Βερολινέζικη Βουλή, κατά κάποιο τρόπο επιβλήθηκαν και τό θέματα αυτής της χρονιάς: Φυλακές, τρομοκρατία των μπάτσων, πολιτική των ανοικοδομήσεων, καταλήψεις σπιτιών.

Επίσης ή αύξηση των είσητηρίων της "Εταιρίας Συγκοινωνιών Βερολίνου". Όλα αυτά μέτρησαν στό να δξυνθούν οι άναμετρήσεις που θά λυνόντουσαν με ή χωρίς βία' από τη πλευρά του κράτους όμως είχε προκριθεί ή λύση: "μέ βία" (υποστηριζόμενη πάντα άπ' τό δημοσιογραφικό συγκρότημα Σπρίγκερ).

Πρέπει να γίνει σαφές έκ των προτέρων ότι μέ κάθε πολιτική δράση καταλήγουμε σε βιαιότητες ανεξάρτητα από τό αν αυτοί που σχεδιάζουν, έκτελούν κλπ. τό επιθυμούν ή όχι. Αυτές οι βιαιότητες απευθύνονται έναντίον του κόσμου έκ μέρους της άστυνομίας και δικαιολογούνται σαν "διαφύλαξη της τάξης" και της "ασφάλειας", της έδιοκτησίας κλπ.. σαν παραβίαση της κειμένης νομοθεσίας (περίπτωση Γκόρλεμπεν π.χ. όπου ή εκκένωση ενός καταυλισμού βασίστηκε στον ισχυρισμό ότι οι "Ελεύθεροι Βεντλανδοί είχαν παραβιάσει τό νόμο "περί Δασών").

*Όπου υφίσταται έξουσία, όπου υπάρχουν σχέσεις βασισμένες στη δύναμη και την καταπίεση, εκεί υπάρχει πάντα και βία' και δεν υπάρχει μόνο υπό την μορφή των μπάτσων που δέρνουν ή στρατιωτών που πυροβολούν αλλά φυσικά και υπό την λεπτότερη μορφή των καλο-υπολογισμένων μηχανισμών χειραγώγησης.

Στό σχολείο ή στό εργοστάσιο, στό πατρικό σπίτι ή τό πανεπιστήμιο, παντού ή ελεύθερη ανάπτυξη του ανθρώπου έμποδίζεται διά της βίας. Δεδομένου ότι έδω δεν πίπτει ράβδος, δεν ρέει αίμα, αυτοί οι μηχανισμοί είναι ούσιαστικά λεπτότεροι. Αλλά εάν ληφθεί υπ' όψιν ή "σπογγειδής" ύφή της βίας τότε πρέπει να γίνει κατανοητή πολύ πλατύτερα από την καθαρά φυσική-άμεση μορφή της όπως άσκειται από τους μπάτσους, τις φυλακές κλπ. "Η μήπως οι άνθρωποι δεν καταπιέζονται, χαλιναγωγούνται και πειθαρχούνται με έξετάσεις, συμβάσεις εργασίας, βαθμολογίες, με δεδομένες και αναντίρρητες αξίες, όπως "καθήκον", "υπακοή", "μετριοφροσύνη"; Τό κράτος επικαλείται τη μονοπώληση της βίας και όσο λεπτότερη είναι ή βία (έστω ή "δομική βία") και όσο καλύτερα τό άτομο οικοδομεί μία προσωπική έσωτερική άστυνομία τόσο λιγώτερο άμεση βία χρειάζεται να άσκήσει τό κράτος για την αὐτοσυντήρησή του.

Σε κάθε βιβλιοπωλείο υπάρχουν ντουζίνες από πατενταρισμένες συνταγές για τό πώς είναι δυνατόν να αναστραφεί αυτό τό σύστημα της καταπίεσης. Οι συνταγές κλιμακώνονται

από λαμπρά μεταρρυθμιστικά σχέδια πάνω στις μορφές της μή-βίαιης αντίστασης μέχρι τη συμβουλή να άρπάξει κανείς τό κανόνι του (πρός τό παρόν αυτό τό τελευταίο δεν υπάρχει στα βιβλιοπωλεία έδω και κάμποσο καιρό). Δεν πιστεύω στις μεταρρυθμίσεις, γιατί δεν επιφέρουν ριζικές, θεμελιακές αλλαγές στις υφιστάμενες σχέσεις. Αυτοί που έδω και εκατό χρόνια παίζουν τό ρόλο των έπαγγελματιών μεταρρυθμιστών βρίσκονται θρονιασμένοι σε τεράστιες δερμάτινες πολυθρόνες (δεν έχω τίποτα έναντίον τους) και άναπαράγουν ό,τι ακριβώς ήθελαν να ξεπεράσουν με τις μεταρρυθμίσεις (έχω κάτι έναντίον τους): άνισότητα και άνελευθερία.

Δύο είναι οι υπό συζήτηση θεωρίες άνατροπής του συστήματος (οι όποιες άργότερα δεν καταλήγουν σε πράξη): ή μή-βίαιη αντίσταση (Μαχάτμα Γκάντι και Γκόρλεμπεν) και ή έννοια της αντι-βίας (βρέμη και "Ελ-Σαλβαντόρ). Και οι δυο θεωρίες, στό βαθμό που εκπροσωπούν ένα δόγμα, δεν είναι έπ-άρκεις, τουλάχιστο στό Δυτικό Βερολίνο ή και σ' όλη την Δυτική Εύρώπη.

Η πολιτική άνυπακοή έχει πετύχει πολλά. Η πολιτική συνείδηση, οι δημόσιες σχέσεις του κινήματος και τό τέτοια είναι όλα τους άμορφα πράγματα. Έδω ύποννοῦμε τη "θεαματική", δημόσια και διάφανη ανάπτυξη του αντι-έξουσιαστικού κινήματος στη Δυτ. Εύρώπη.

Αλλά ακριβώς οι λεπτές έξουσιαστικές μορφές είναι άπελπιστικά άφημένες σε τέτοιας μορφής άγώνες. Γελοιοποιούν αυτές τις δαιδαλώδεις μορφές καταπίεσης, κάνουν κατανοητή την έκκλησή τους και άπελευθερώνουν όλη την φαντασία και δημιουργικότητα τόσο που να είναι επικίνδυνο για τις υφιστάμενες καταστάσεις.

Κι' αυτό έχει την πλάκα του: χορός, χορός, χορός χωρίς τάξη, τό παρδαλό πασάλειμα του Πανεπιστημίου, παρωδία των έπιμελητών φοιτητών και καθηγητών, action, satisfaction, (λογοπαίγνιο=δράση, έπανάδραση=άπόλαυση), οι άνθρωποι φτιάχνουν διαφορετικές σχέσεις.

*Αλλά μολονότι κάποιος μπορεί να θεωρεί τον έαυτό του δικαιωμένο "ήθικά", δεν έρχεται αντιμετώπος με τό γκλόμπ και τώς τοίχους της "στενής" (φυλακής). Κι' αυτό είναι μία άσχημη αντίφαση: όσο ισχυρότερη ή πολιτική άνυπακοή, ή μή-βίαιη αντίσταση, ή περιορισμένη παραβίαση νόμων, όσο περισσότερο έκτρέπει τις λεπτές μορφές βίας τόσο περισσότερο τό κράτος είναι άναγκασμένο να επιβάλλει την άνοιχτή καταπίεση για την επιβίωσή του και τόσο πιο άδύναμη γίνεται ή έπιροή των μή-βίαιων.

Παραπιπτόντως υπάρχουν πολύ λίγοι έτοιμοι να γίνουν μάρτυρες της μή-βίας' όταν οι "ανάτιοι" ξυλοδαρμοί κατά τις έιρηνικές διαδηλώσεις είναι τόσο συχνές-τότε σου άνεβαίνει τό αίμα στό κεφάλι, έστω από άδολη ό ρ γ ή.

Και ό έ ν ο π λ ο ς ά γ ώ ν α ς ; Δεν νομίζω ότι μπορείς να βάλεις στό ίδιο καζάνι τός Λατινοαμερικάνικες καταστάσεις και τις δικές μας, τις Δυτικοευρωπαϊκές. Έκει ένας άνοπλος λαός αντιτίθεται σε μία μικρή, φασιστική κλίκα εκμεταλλευτών. Και άλλωστε υπό αυτές τις συνθήκες ή νίκη δεν είναι ποτέ σίγουρη, γιατί μία ελεύθερη Νικαράγουα ή "Ελ-Σαλβαντόρ είναι αντίθετα στις βλέψεις των μεγάλων άρπαχτικών του Βορρά. Άπέναντι στην πλήρη τεχνική και έμφυχη υπεροχή των δυνάμεων της βίας δεν μπορεί να διανοηθώ την ένσπλη άνατροπή. Οι άνθρωποι εκεί πέρα βασίζονται

JACK KEROUAC στό δρόμο

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΛΕΘΡΟΝ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ/ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

στρατιωτικά στη συνείδηση του πληθυσμού κατά τέτοιο τρόπο ώστε μερικά φρικιά μέ βόμβες μολότωφ και πέτρες θεωρούνται τελείως ανίσχυρα. Έτσι δεν μου είναι δυνατόν να φανταστώ πως είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί μια ελεύθερη και αντι-εξουσιαστική κοινωνία μέσω της βίας και της καταπίεσης:

... "αναλογιστείτε ότι η βία μπορεί μέν ν' ανατρέψει εξουσιαστικά συστήματα αλλά, κατά κανόνα, όχι την "άρχη της εξουσίας" (Αυτό έγραψε η αναρχική Γερμανική φυλλάδα GRASWURZELREVOLUTION).

Από την άλλη μεριά:...

... "Επ' αυτού μās είναι ξεκάθαρο, ότι οι βίαιες σχέσεις δεν είναι δυνατόν να καταργηθούν μέ την έκαστοτε ειρηνιστική σουπα" (Μαύρο Ημερολόγιο '81, έτήσια έκδοση των αναρχικών, ένα είδος ατζέντας-καλεντέρ).

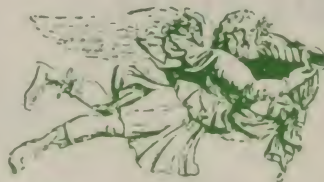
Δέν υπάρχουν πατενταρισμένες λύσεις, δέν τίθενται επί χάρτου. Τό έρώτημα δσον άφορά τή βία ως μέσο κατά της βίας τίθεται σέ συγκεκριμένες καταστάσεις, αλλά κατά τή διάρκεια αυτών των καταστάσεων, πρέπει ν' αναλυθεί. Άς μήν υπερτιμούμε τά τσιτάτα των ΜΙΛΙΤΑΝΤ, αλλά άς μή έκπλαγουμε όταν, παρά τόν ειρηνικό μας χαρακτήρα, βρεθούμε μέ πέτρες στά χέρια...

Μέχρι τώρα έκανα αυτές τίς σκέψεις χωρίς (εύτυχως) νά δώσω λύσεις. Ή άλλη πλευρά όμως ξέρει - τώρα πιά - ότι δέν μπορεί νά επιτεθεί έναντίον κάποιου καταλημμένου σπιτιού χωρίς νά περιμένει σκληρή αντίσταση. Καί είμαστε αναγκασμένοι νά αναγνωρίσουμε ότι ή φλυαρία περί "ειρηνικών" καί ΜΙΛΙΤΑΝΤ, είναι μπουρδες, γιατί δέν ξέρουμε καθόλου τί πρακτικές θ' ακολουθήσουν σέ μία έκκένωση. Τό κίνημα δέν μπορεί νά προϋπολογιστεί. άκόμα καί από τούς άποκαλούμενους "Ινσάιντερς", αυτούς δηλαδή πού είναι "μέσα" στά πράγματα, κι αυτό έχει μία διαβωλεμένη όμορφιά. Τή μία έρχονται τριάκόσιοι, τήν άλλη τρείς χιλιάδες, άλλοτε γίνεται χάππενινγκ, άλλοτε "πετούν" οί πέτρες, όχι αυθόρμητα αλλά καί χωρίς προγραμματισμό, καί, πάντα έξάρτηση μέ τήν συμπεριφορά άπ' τή μεριά του κράτους.

Έκείνο, πού πρός τό παρόν "βρωμάει" είναι ό τρόπος πού συζητάμε μεταξύ μας: έπεα πτερόεντα κατά τήν έκάστοτε αντίληψη καί έμπειρία. Τό Γκόρλεμπεν ήταν σκατά, ή βρέμη ήταν "κούλ" (κρύα-ψυχρή), ή τό αντί-στροφο. "Ο-κέϋ, ή "Σαμίσσο 3" τά καταλειμμένα σπίτια, καί ή Ποχλστράσε έκκενώθηκαν γιατί, ίσως, οί ένέργιες ήταν έξαιρετικά άμυντικές καί μή-βίαιες. Κι 'άν δέν είχε παρουσιαστεί ό μπαμπούλας του φραϊνκενφούλερ, του σπιτιού πού προέβαλε σκληρή αντίσταση καί τελικά δέν έκκενώθηκε, ίσως τήν άλλη μέρα ν' ακολουθοϋσε σειρά έκκενώσεων. Αλλά ό "μπαμπούλας" αυτός δέν είναι ικανός ν' άπαιτήσει τήν άπελευθέρωση των κρατουμένων. Όμως είτε μπαμπούλας, είτε ειρηνική διαδήλωση ή καλλύτερη άπάντηση σέ κάθε περίπτωση παραμένει: Κ Α Τ Α Λ Η Ψ Η :

Βιβλία — αφίσες — περιοδικά

- Ποίηση
- Πεζογραφία
- Δοκίμιο
- Φιλοσοφία
- Επαναστατικά κινήματα
- Περιθωριακή Σκέψη

αϊόλος

Βιβλιοπωλείο: Σόλωνος 114 — τηλ: 363.0214
Εκδόσεις: Ιπποκράτους 6, Ε' ορ. — τηλ: 363.8624

"Όσον άφορά τούς συλληφθέντες συντρόφους. Ό επόμενος στόχος είναι: ΑΜΗΝΗΣΙΑ. Όμως ή στρατηγική του "δέν διαπραγματευόμαστε, άν δέν..." θεωρούμενη μακροπρόθεσμα οδηγεί σέ άδιέξοδο. Πρέπει νά τροποποιηθεί σέ, "συνδιαλασσόμαστε, άν..." καί τότε κάτω από τίς δικές μας συνθήκες, βλέπουμε... Γι' αυτούς πού πιστεύουν ότι οί συνθήκες

καί οί διαπραγματεύσεις άποτελοϋν τό πρώτο βήμα γιά τήν ένσωμάτωση του κινήματος μέσα στό σύστημα, δέν έχω νά αντι-παραθέσω παρά τήν πίστη μου ότι τό σύστημα θά έκπλαγεί σάν αντικρύσει τά επόμενα αύνά του "Κούκου", δηλαδή των θανάτων του στεκιού ΚΥΚΥΣΚ, τέχνης καί κουλτούρας στό Δυτ. Βερολίνο, στά κατειλημμένα σπίτια. Ή κρατική ύποχώρηση δέν έχει νά κάνει τίποτα μέ τήν πανουργία, αλλά γίνεται λόγω της ύφισταμένης πίεσης. Συνδιαλλαγή δέν σημαίνει ότι γαλήνη βασιλεύει στό Βερολίνο. Πολλές ώρες πράξεις πρόκειται νά έξελιχτούν.

Ή δύναμή μας δέν είναι οί μύς μας, αλλά βρίσκεται στά κεφάλια καί τίς καρδιές μας. Αλλά μέ τήν έλπίδα γιά φαντασία καί δημιουργικότητα ανακατεύεται καί ό φόβος. Δέν είναι τόσο ό φόβος νά συμπλακώ μέ τίς κρατικές δυνάμεις καταστολής, έν στολή, σέ μία άπ' τίς πάμπολλες εύκαιρίες, ούτε ό φόβος νά συλληφθώ (φόβο πού έχω επίσης). Φοβάμαι, μήπως έγκαταλείψουμε ό, τι κατακτήσαμε μέ μεγάλο κόπο: τήν ανθρώπινη συμπεριφορά μεταξύ μας, τή διάσπαση της άποξένωσης, τό γκρέμισμα των τοίχων, τήν προσπάθεια γιά άλληλοκατανόηση παρά καί άκριβώς λόγω της έτερότητας του άλλου...

Ίσως πράγματι είναι καιρός νά σκληρύνουμε σκληρότεροι άπέναντι στους άλλους, άπέναντι στους έαυτούς μας, άπέναντι στους άλλους. Παρ' όλα αυτά δέν σκοπό νά τή βρώ κατ' αυτόν τόν τρόπο.

Έξέγερση, άνατροπή, μπαμπούλας, ταραχές, επανάσταση, αντίσταση, άμυνα, ό λ α καί ά μ έ σ ω ς, αλλά όχι γιά κάποιες άρχές, κι' ό χ ι γιά χάρη της ιστορίας, αλλά γιά μ έ ν α, γιά τό περιβάλλον μου, γιά όλους τούς ανθρώπους, επίσης γιά τά "γουρούνια".

Δέν ζω γιά ν' άγωνίζομαι,

άλλά τό αντίθετο:

A P K E T A:

(ύπογραφή: LUKO)

Πηγή: ASTA ZEITUNG, Βερολίνο, "Ανοιξη 1981. Έκλογή-μετάφραση: Εύάγγελος Ααρών-Βερολίνο.

ΝΕΚΡΟΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΑΝ ΕΠΙΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΒΙΤΣΙΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ ΜΗΝ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΕΣΤΕ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΥΛΟΥΡΑ ΤΟΥ Κου ΜΑΝΟΥ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ ΤΟΥ Κου
ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ Κας
ΕΛΕΝΗΣ ΒΛΑΧΟΥ. ΕΑΝ ΟΜΩΣ
ΠΑΡ' ΕΛΠΙΔΑ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΟΤΙ Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ
ΜΠΟΥΡΔΕΛΛΟ ΠΟΥ ΖΟΥΜΕ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥΛΑ-
ΧΙΣΤΟΝ ΓΕΛΟΙΑ ΤΑ ΠΕΡΙ
ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ ΚΑ ΤΑ ΠΕΡΙ
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ
ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ-ΑΚΡΟΑΤΗ, ΤΟΤΕ
ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ ΣΑΣ ΠΕΡΙ-
ΜΕΝΟΥΝ ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΣΤΙΣ 10,30' ΕΚΤΟΣ
ΑΠΟ ΤΡΙΤΗ ΣΤΟ ROCK CLUB (:) SKYLAMB
ΛΥΣΙΟΥ 11 ΠΛΑΚΑ ΓΙΑ ΝΑ ΣΑΣ ΧΑΡΙΣΟΥΝ ΕΝΑ
ΘΕΑΜΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΜΕ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ
ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ Ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΚΟΥ-
ΣΓΚΟΥΝΗΣ, ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ
150 ΔΡΧ.
ΠΟΛΛΕΣ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ, ΕΚΛΕΚΤΗ ΚΟΥΖΙΝΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ.

Σημείωση: Στους Άναρχικούς φίλους μας πού άναζητούν μία αντιθεσματική ποιότητα του θεάματος τούς παραπέμπουμε στόν Λωτρεαμόν, στόν Γκύ Ντεμπό καί τόν Γκύ ντε Μωπασάν.

αυτός νάρθει καί βιβλία...

εξασέλιδο. Έτσι με τό πονηρό του μυαλό νομίζει ότι βρίσκει μιιά "οικονομική" ισορροπία. Πολλοί λοιπόν νέοι και νέες κυρίως φοιτητές-τριες που δείχνουν κάποιο δείγμα μετάφρασης σ' έναν έκδοτη και τα κουτσο-οικονομάνε με μεταφράσεις-εγώ ξέρω φοιτήτριες που παράτησαν τό πανεπιστήμιο και γίναν λεκανοκάθιστες μεταφράστριες και φοιτητή πρώην φοιτητές επίσης, που πέσαν στη "φάμπρικα" της μετάφρασης. Άλλοι, πάλι, που ξέρουν πάνω από τέσσερις γλώσσες, και δεν είναι λίγοι, νομίζουν ότι αυτή ή πολυγλωσσία μπορεί να τους κάνει και κάλ ούς μεταφραστές οποιουδήποτε ξονου.

Παλιότερα, υπήρχαν μερικοί τέτοιοι μεταφραστές, μεταξυτῶν οποίων και ή Τζέννη Μαστοράκη, που μετάφρασε οτιδήποτε, από Γκίνζμπεργκ και άλλους μπητ ποιητές, μέχρι κοινά αστυνομικά βιβλία, δοκίμια, μυθιστορήματα, ως και μουσικά δοκίμια, για σύγχρονη μάλιστα μουσική κ.λ.π. Φυσικά έπειδή μερικά απ' αυτά δεν ήταν ή "ειδικότητα" και ὡς πού ν' ανακαλύψει ένας "καλός" αναγνώστης ποιά ήταν ή ειδικότητά της (εγώ και ή Γιώργος Σαββίδης ξέρουμε: ή φιλολογία) υποπτευόνταν κι' ὅλα τ' ἄλλα. Αυτό συνέβη και παλιότερα με τόν Δημήτρη Κωστελένο-δταν ήταν νέος-σήμερα κριτικό βιβλίων(!). Συμβαίνει, και τό ντοῦο: Καίτης Χατζηδήμου-Ιουλιέττα Ράλλη, που μεταφράζουν οτι-δήποτε και μάλιστα προσθέτουν και νεολογισμούς. Λόγου χάρη στὸν Μπάρτ, έχουν προσθέσει μέσα τήν περίπτωση τοῦ Καραγκιόζη, ἐκεῖ ὁ Μπάρτ έννοεῖ τό "γκινιόλ" και πολλά ἄλλα που μπορείτε να δείτε μόνοι σας.

Υστερα δεν είναι μὲ ν ο και ή καλή κατοχή της γλώσσας, για να δικαιολογεῖ ἀπαραίτητα και μιιά "καλή" μετάφραση. Πρέπει αυτή ή κατοχή της μιᾶς ξένης γλώσσας, να συμπίπτει με τήν προδιάθεση που έχει κάποιος για ὀρισμένες προτιμήσεις σέ μιιά μορφή έκφρασης ή κλίσης. Για παράδειγμα, ὅλοι ξέρουν ἀγγλικά. Ποιός μπορεί όμως να μεταφράσει κείμενα τοῦ Βίνερ, τοῦ Τσόμσκι, τοῦ Μπάρρουζ κ.λ.π. Και στα Γαλλικά, ποιός μπορεί οτι μπορεί να μεταφράσει Φρανσουά Βιγιόν, Καστοριάδη, Λακάν, Μορέν, κ.λ.π. Πολλοί όμως "αὐτοσχέδιοι" μεταφραστές θά μού πουν οτι ἔμεις δεν μεταφράσαμε τέτοια ειδικά και δύσκολα κείμενα; θά τούς ἀπαντήσω: "Ὁ λ α τὰ κείμενα, είναι ειδικά και δύσκολα. Ὅχι μόνο τὰ δοκίμια, και οἱ μελέτες, ἀλλά τό κάθε τι που έχει κάποιο στυλ ἀπό πίσω και είναι φορέας μιᾶς ιδεολογίας και μιᾶς συγκλίνουσας πρὸς νές φιλοσοφικές θέσεις.

Για παράδειγμα, οἱ ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ τοῦ Ρόλαν Μπάρτ, μ ο ι ἄ ζ ε ι εύκολο κείμενο, δταν μάλιστα τὰ "κομματάκια" αὐτὰ είχαν δημοσιευτεῖ ἐν εἴδη χρονολογημάτων (τοῦ τύπου Ψαθ(;) σέ καθ-μι μερινή Παρισινή ἐφημερίδα. Ὅμως πίσω ἀπ' τὰ κείμενα αὐτὰ ὑπάρχει κάποιο κλειδί. Αὐτό τό κλειδί δεν μπορείς να τό βρεῖς ἀν δεν έχεις "διαβάσει" πολύ ὀρισμένα ἄλλα κείμενα, και ἀν δεν κατέχεις λίγο τήν φαινομενολογία της στοκτούρας της γαλλικής γλώσσας, ὅπως ἐξελίχθηκε με τήν σημειολογία και τούς σιτουασιονιστές. Ὁ ἴδιος ἐκδότης Ράππας μού ἔλεγε -ἀπό τό 1975- οτι έχει τό δικαίωμα τοῦ βιβλίου, και τήν μετάφραση ἄλλα διστάζει να τή βγάλει γιατί νομίζει (αὐτός; ἄλλοι;) οτι δεν είναι καλή. Και να σκεφτεῖτε οτι ὁ κ. Λάμπης Ράππας μπηκε στο βιβλιοεμπόριο με τόν Πεταλούδα, ἐρχόμενος ἀπό Παρίσι και Λονδίνο τό 1968.

Άλλο μελανό σημείο τῶν μεταφράσεων, είναι ὁ τυχόν "προγραμματισμός" τοῦ ἐκδότη. Δηλαδή, ἔχει πάρει τὰ δικαιώματα να βγάλει ἕνα βιβλίο, ή θέλει να βγάλει ἄλλο βιβλίο που ἔτοιμη τή μετά-

φραση: Τό βιβλίο, τό ξένο, είναι ὅς πουμε 300 σελίδων, ὁ ἐκδότης όμως έχει προγραμματίσει ἕναν τόμο 224 σελίδων, ... Τί γίνεται τότε; Κάποιος "ειδικός", ή τέλος πάντων ὁ μεταφραστής ή και ὁ ἴδιος ὁ ἐκδότης κ ὁ β ε ι ἀπό τό κείμενο. Πετοσκοβεῖ ἀπό τή μέση, ἀπ' τό τέλος, και γενικά οτι θεωρεῖ μή οὐσιώδες. ... Δέ θά πῶ στή λούμπα για να σᾶς πῶ ποιά και πόσα βιβλία τοῦ χώρου τῶν βιβλίων τοῦ περιθωρίου ἔχουμε πέσει στήν ἀντίληψή μου: κομμένα. Ὅμως ἔχω τουλάχιστον 36 παραδείγματα, για κάθε ἕναν που ἀμφιβάλλει. Δηλαδή ἔχω τὰ "ξένα" βιβλία.

Άλλο, δταν ὁ ἐκδότης έχει... ιδεολογία και τό βιβλίο, δεν τόν ικανοποιεῖ ἀπόλυτα, δηλ. δεν ταυτίζεται με τήν ιδεολογία του. Τότε ἐπεμβαίνει στο κείμενο, κυρίως δταν αὐτό είναι: πολιτικό δοκίμιο. Ἄς πουμε: ἕνα γαλλικό κείμενο λέει: Θέτος ή νεολαία μπηκε στὸν ἀγῶνα με δυναμικό τρόπο. Και ή ἐπέμβαση τοῦ ἐκδότη; Θέτος ή νεο-λαί μπηκε στὸν ἀγῶνα με βίαιο τρόπο... Αὐτό ὁ ἐκδότης μπορεί να τό δνομάζει Ἰδεολογική συνέπεια, ἐγώ όμως: ἐπέμβαση... Πολύ κακές μεταφράσεις-σκανδαλῶδες κακές- ἔβγαλε ὁ ΑΚΜΩΝΑΣ, με ἐπικεφαλῆς τόν κ. Ἀρανίτση, τόσο που μιιά φορά ἄκόμα και τό ΑΝΤΙ ἀφιέρωσε δύο σελίδες ἐναντίον ἑνός βιβλίου. Ἡ Ἀρανίτσης ἀπάντησε οτι θά τό ἀποσύρει, και θά τό ξαναβγάλει με "καλή-σωστή" μετάφραση, πράγμα που δεν τό ἔκανε και τό βιβλίο πουλιέται ἄκόμα, ἐνῶ ὁ Ἀκμων, ἔκλεισε πρόσφατα.

Ὁ μεταφραστικός ἀρπακαλλισμός ἐκδηλώθηκε περισσότερο στίς ἐκδόσεις με τὰ βιβλία που ἔχουν μεταφρασμένη πώληση της διεθνούς ποπ ἄ ρόκ σκηνῆς. Ἐκεῖ είναι δρῆμα. Και παρέσυραν και μερικούς ἐκδότες, στὸν βοῦρκο της αὐθαιρεσίας, που εἶχαν ἕνα καλό δνομα. Τώρα που σᾶς γράφω, μπορεί και να γυρίζουν και ὀγδόντα νέοι και νέες με μεταφρασμένα ποιήματα παραμύσχαλα, ἀπό ἐκδότη σέ ἐκδότη, κι' ἐκδότες που δεν ξέρουν καλά ἀγγλικά, μού ἔλεγαν οτι εἰ δ α ν και κείνοι ἄκόμη, λ ἄ θ η στή μετάφραση. (περίπτωση Πάτυς Σμίθ). Δεν εἶμαι της ἀποψης οτι ἐπειδή "μπορεῖ" ἕνα βιβλίο μεταφρασμένο να μην έχει καλή μετάφραση να μην τό ἀγοράζετε, ἀλλά νομίζω οτι ὅλοι πρέπει να εἴμαστε ἐπιφυλακτικοί, για τίς προθέσεις τῶν ἐκδοτῶν. Τῶν ἐκδοτῶν ἐκείνων που είναι ἐργολάβοι ἐκδόσεων. Οἱ ἐκδότες που ἔχουν κάποια μπέσα, και ἐξειδικεύονται -ὅς πουμε στήν ψυχιατρική, τήν ἀντιψυχιατρική, τό δοκίμιο, τό ἀντεξουσιαστικό σύγγραμμα κ.λ.π. ἔχουν με τό χρόνο μιιά πείρα και κάπου "στέκονται", με κάποιους φραγμούς, ἐνῶ ἄλλοι, που ἔχουν τουρλοῦ-τουρλοῦ βιβλία ὅπως λόγου χάρη, ἀπ' τίς τροφές σκύλων, μέχρι Λέννον διὰ μέσου Βουγιουκλάκης, Ράμπα κ.λ.π. τότε κλάψα και ... μακρυά. Τώρα, ὑπάρχει και τό φαινόμενο της "κατάληψης" ἑνός δσχετου και "φουκαρά" πνευματικά ἐκδότη, που τοῦ ἐπιδράμουν μερικοί νέοι που είναι και κλικαδόροι. Και τότε βλέπεις τό φαινόμενο να βγαίνουν βιβλία -ἐνδιαφέροντα- ἀπό ἕναν ἐκδοτικό οἶκο που μέχρι πρό τινος ήταν να τὰ φτύνει.

Οἱ μεταφράσεις είναι μιιά δουλειά εύκολη και δύσκολη μαζί. ὅπως ἄλλωστε και οἱ ἀναγνώστες, ὑπάρχουν και... δύσκολοι ἀναγνώστες, που θέλουν κάτι πολύ φίνο να διαβάσουν. Πάντως αὐτό δεν σημαίνει οτι οἱ "εύκολοι" ἀναγνώστες πρέπει να πιάνονται κορόϊδια ὀρισμένων ἐμπόρων-ἐκδοτῶν. Γι' αὐτό ἀντισταθεῖτε -μέχρι να ξανδῶσουμε πιό συγκεκριμένα στοιχεία- σ' ὀρισμένα βιβλία που ἔρχονται ἀπό κεί που κανείς δεν τὰ περιμένει.

Λεωνίδας Χρηστάκης

απ τις μυθολογίες του Ρολαν Μπαρτ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΑΠΠΑΣ

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΣ

Ἡ τελευταία πρωτοτυπία τοῦ Σαρλώ (1956), είναι τό οτι ἔδωσε τό μισό ἀπό τό Σοβιετικό του βραβεῖο στά ταμεία τοῦ ἈΒΒΑ-Πιέρ Στό βάθος, αὐτό, προσπαθεῖ ν' ἀποκαταστήσει μιάν ἰσότητα ἀνάμεσα στὸν προλετάριο και στὸν ἀστέ.

Ὁ Σαρλώ εἶδε τὸν προλετάριο πάντα με τὰ χαρακτηριστικά τοῦ φτωχοῦ: ἀπό κεί ξεπηδᾷ ή ἀνθρώπινη δύναμη τῶν παραστάσεων του, ἀλλά ἐπίσης και ή διφορούμενη πολιτιστική του έννοια. (Αὐτό είναι πολύ φανερό στο θαυμασιο φίλμ "Οἱ Μοντέρνοι Καιροί").

Ὁ Τσάπλιν ἐρευνᾷ συνεχῶς τό ζήτημα τό προλεταριακό. Αὐτό που μᾶς παρουσιάζει είναι ὁ προλετάριος, ὁ ἄκόμα τυφλός και ἔξαπατημένος που χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ἀμεση φύση τῶν ἀναγκῶν του και τήν ὀλική ἀλλοτρίωση στά χέρια τῶν κυρίων του (ἀφεντικά και ἀστυνόμοι).

Για τὸν Σαρλώ ὁ προλετάριος είναι ἄκόμα ἕνας ἄνθρωπος που πεινᾷ: οἱ παραστάσεις της πείνας είναι πάντα ἐπικές στὸν Σαρλώ: τεράστια σάντουιτς, ποτάμια ἀπό γάλα, φρούτα μισοφωγωμένα που τὰ πετοῦν χωρίς λύπη για μεγαλύτερο ἐξευτελισμό, ή μηχανή που τρώει και λειτουργεῖ με καύσιμα τοῦ ἀφεντικού, δεν προμηθεύει παρά κομματιασμένες τροφές

ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΚΙ' Ο ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΣ

Τό τελευταῖο ἀπροσδόκητο ἀστεῖο τοῦ Σαρλώ είναι τό οτι χάρισε τό μισό ἀπ' τό Σοβιετικό του βραβεῖο στά ταμεία τοῦ ἈΒΒΑ Πιέρ. Κατά βάθος αὐτό ἔρχεται ν' ἀποκαταστήσει μιιά φυσική ἰσότητα ἀνάμεσα στὸν προλετάριο και τὸν φτωχό. Ὁ Σαρλώ εἶδε πάντα τὸν προλετάριο με τὰ χαρακτηριστικά τοῦ φτωχοῦ: σ' αὐτό ὀφείλεται ή ἀνθρώπινη δύναμη τῶν παραστάσεων του ἀλλά και ή πολιτική τους ἀμφισβήα. Αὐτό είναι ὀλοφάνερο στο θαυμασιο φίλμ "Μοντέρνοι Καιροί". Σ' αὐτό ὁ Σαρλώ ἀγγίζει συνεχῶς τό θέμα τοῦ προλεταρίου, ἀλλά ποτέ δεν ἀναλαμβάνει να τό ἀντιμετωπίσει πολιτικά: αὐτό που μᾶς παρουσιάζει είναι ὁ προλετάριος ἄκόμα τυφλός κι' ἔξαπατημένος, προδιορισμένος ἀπό τήν ἀμεσότητα τῶν ἀναγκῶν του και τήν ὀλοκληρωτική του ἀλλοτρίωση στά χέρια τῶν κυρίων του ἀφεντικῶν κι' ἀστυνόμων. Για τὸν Σαρλώ ὁ προλετάριος είναι ἄκόμα ἕνας ἄνθρωπος που πεινᾷ: οἱ παραστάσεις της πείνας είναι πάντα ἐπικές στὸν Σαρλώ: τεράστια σάντουιτς, ποτάμια ἀπό γάλα, μισοδγκωμένα φρούτα που πετιοῦνται ἀδιάφορα για χλευασμό ή μηχανή φαγητοῦ (που προέρχεται ἀπ' τό ἀφεντικό) παρέχει μόνο τροφές τυποποιημένες και φανερά

Panderma

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΣ

Τό τελευταῖο κόλπο τοῦ Σαρλώ ήταν να καταθέσει στο ταμείο τοῦ ἈΒΒΑ Πιέρ τό μισό χρηματικό ποσό τοῦ βραβείου που τοῦ ἀπονειμήθηκε ἀπό τούς Σοβιετικούς. Αὐτό ἰσοδυναμεῖ, βασικά, με τό να ἐξισώνει κανείς τήν ὑπόσταση τοῦ προλεταρίου με ἐκείνην τοῦ φτωχοῦ. Για τὸν Σαρλώ ὁ προλετάριος παρουσιάζεται πάντα με τήν ὀψη τοῦ φτωχοῦ: κι' αὐτό προσδίνει στίς καταστάσεις του ὀλη τήν ἀνθρώπινη δύναμή τους, ἀλλά και τὸν διφορούμενο πολιτικό χαρακτήρα τους-πράγμα που ἀναφέρεται ὀλοκάθαρα στή θαυμαστή ταινία του "Οἱ Μοντέρνοι Καιροί". Στήν ταινία τοῦτη ὁ Σαρλώ θίγει ἀκατάπαστα τό προλεταριακό θέμα, χωρίς όμως ποτέ να τοῦ δίνει πολιτική χροιά: μᾶς δείχνει τὸν προλετάριο ἀκατατόπιστο και παρσπλανημένο ἐξαρτημένο ἀπό τίς ὀμεσες ἀνάγκες του και τήν ἀπόλυτη ἀλλοτρίωσή του, ὑποταγμένο στοῦς ἀφέντες του (ἐργοῦδες και ἀστυνομικούς). Για τὸν Σαρλώ, ὁ προλετάριος είναι ἄκόμα ἕνας ἄνθρωπος που πεινᾷ: ή ἀναπάρσταση της πείνας έχει πάντα ἐπικό χαρακτήρα στο ἔργο τοῦ Σαρλώ: τεράστιες διαστάσεις τῶν σάντουιτς, ποτάμια τό γάλα, φρούτα που τὰ πετᾷνε στο σκουπίδια με τήν ὀλοφάνερα ἀνοήσιας.

πρώτη δαγκωματιά' με τη δύναμη της χλεύης του, ή μηχανή φαγητού (έπινόηση του άφεντι-κού) παρέχει τρόφιμα τεμαχισμένα και όλο-φάνερα ανούσια. Παγιδευμένος στην πείνα του, ο άνθρωπος-Σαρλώ δεν έχει ακόμα αποκτήσει πολιτική συνείδηση: ή άπεργία είναι για αυτόν καταστροφή, γιατί άπειλει έναν άνθρωπο τυφλωμένο από την πείνα' ο άνθρωπος αυτός δεν εξωμοιώνεται με τον εργάτη παρά μονάχα τη στιγμή όπου ο φτωχός ταυτίζεται με τον προλετάριο κάτω από τα βλέμματα (και το ρόπαλο) της άστυνομίας. Ιστορικά έδω ο Σαρλώ εκφράζει λίγο-πολύ τον εργάτη του 1830, τον τεχνίτη που επαναστατεί ενάντια σε μιάν άπεργία, κατατρώχεται από την έμμομη ιδέα του ψωμιού (στην κυριολεξία), αλλά που δεν είναι ακόμα ικανός να αντιληφθεί τα πολιτικά προβλήματα ούτε την άνάγκη μιās συλλογικής στρατηγικής.

Άκριβώς όμως έπειδή εικονίζει έναν πρωτόγονο προλετάριο, ξένον ακόμα προς την Έπανάσταση, για αυτό ή εκφραστική δύναμη του Σαρλώ είναι τεράστια. Κανένα σοσιαλιστικό έργο δεν κατάρθωσε ως τώρα να εκφράσει την ταπεινωτική κατάσταση του εργάτη με τόση ένταση και με τόση γεναιοφροσύνη. Μονάχα ο Μπρέχτ, ίσως διείδε την άνάγκη για τη σοσιαλιστική τέχνη να παρουσιάζει πάντα τον άνθρωπο μονάχο, ακόμα άκατόπιστον, έτοιμο να δεχτεί την επαναστατική διασώτωση έξαιτίας της "φυσικής" υπερβολής όπου έχουν φτάσει τα δεινά του. Δείχνοντας τον εργάτη στρατευμένο ήδη σ' έναν άγώνα συνειδητό, ένταγμένο στο Κόμμα και στο Σκοπό, τα άλλα έργα περιγράφουν μιάν άναγκαία πολιτική πραγματικότητα, χωρίς όμως αισθητική δύναμη.

Ένω ο Σαρλώ, σύμφωνα με την άποψη του Μπρέχτ, δείχνει στο κοινό την ίδια του την τύφλωση, με τέτοιο τρόπο, ώστε το κοινό συνειδητοποιεί και τον τυφλό και το θέα-θέαμα του τυφλού' βλέποντας κάποιον να μην βλέπει, είναι ο μόνος τρόπος να βλέπεις έντατικώς εκείνο που αυτός δεν βλέπει: έτσι, στον Καραγκιόζη, τα παιδιά είναι εκείνα που υποδεικνύουν στον Καραγκιόζη όλα αυτά που αυτός προσποιείται πως δεν βλέπει. Ο Σαρλώ, λόγουχάρη, στο κελλά του, χαϊδεμένο παιδί του φύλακα, ζει εκεί την ιδεώδη ζωή του μικροαστού Άμερικανού: τό ένα πόδι πάνω σ' άλλο, διαβάζει την έφημερίδα του κάτω άπ' τό πορτραίτο του Λίνκολν, αλλά ή χαριτωμένη οίηση της στάσης του την άναιρεί άνέκλητα, γιατί δεν του είναι δυνατό να καταφύγει σ' αυτήν χωρίς ν' αντιληφθεί την άλλοτρίωση που έμπεριέχει. Μάταιες άποδείχνονται οι άποιεδήποτε προσπάθειες να τον παγιδέουν-ο φτωχός δεν ένδίδει σε κανέναν πειρασμό. Κι αυτός είναι άλλωστε ο λόγος που ο άνθρωπος-Σαρλώ υπερνικά τα πάντα: άκριβώς έπειδή ξεφεύγει από τα πάντα, άπορρίπτει κάθε συνεισφορά, και δεν επενδύει στον άνθρωπο παρά μονάχα τον άνθρωπο.

Η άναρχία του-πολιτικά συζητήσιμη- άντιπροσωπεύει στην τέχνη την πιο άποτελεσματική μορφή της Έπανάστασης.

(άπ' τό βιβλίο: ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ του Ρόλαν Μπάρτ, έκδόσεις: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ*ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΑΠΠΑ).

άνοστες. Παγιδευμένος από την πείνα του, ο Σαρλώ-άνθρωπος τοποθετείται πάντα στο όριο πριν άπ' την άπόκτηση πολιτικής σε συνείδησης: ή άπεργία είναι για αυτόν καταστροφή γιατί άπειλει έναν άνθρωπο πραγματικά τυφλωμένο άπ' την πείνα του' αυτός ο άνθρωπος δεν φτάνει στην κατάσταση του εργάτη παρά μόνο τη στιγμή που ο φτωχός κι' ο προλετάριος ταυτίζονται κάτω από τό βλέμμα (και τα χτυπήματα) της άστυνομίας.

Ιστορικά, ο Σαρλώ καλύπτει πάνω-κάτω τον εργάτη της Παλινόρθωσης, τον χειρώνακτα που έξεγείρεται ενέντια στη μηχανή, καταστρέφεται από την άπεργία, θαμπώνεται από τό πρόβλημα του ψωμιού (στην κυριολεξία), αλλά είναι ακόμα άνίκανος να φτάσει στη γνώση των πολιτικών αίτιών και στην άπαίτηση συλλογικής στρατηγικής.

Άλλά είναι άκριβώς έπειδή ο Σαρλώ παρουσιάζει ένα είδος άκατέργαστου προλετάριου, έξω ακόμα από την Έπανάσταση, που ή παραστατική του δύναμη είναι τεράστια. Κανένα σοσιαλιστικό έργο δεν έχει καταφέρει ακόμα να εκφράσει την έξευτελισμένη κατάσταση του εργάτη με τόση δύναμη και γενναιότητα. Μόνος ο Μπρέχτ, ίσως, είδε ότι ή σοσιαλιστική τέχνη πρέπει να παίρνει τον άνθρωπο στην παραμονή της επανάστασης, δηλαδή τον άνθρωπο, μόνο, τυφλό ακόμα, τη στιγμή που είναι έτοιμος να δεχτεί τό επαναστατικό φως, από τό "φυσικό" ξεχείλισμα των δυστυχιών του. Δείχνοντας τον εργάτη ήδη στρατευμένο σε μιάν συνειδητή πάλη, στην ύπηρεσία της Ιδέας και του Κόμματος, τα άλλα έργα δείχνουν μιάν πολιτική πραγματικότητα άπαραίτητη, αλλά χωρίς αισθητική δύναμη.

Έτσι ο Σαρλώ, με τρόπο ίδιο με την ιδέα του Μπρέχτ, δείχνει την τύφλωσή του στο κοινό με τέτοιο τρόπο ώστε το κοινό βλέπει συγχρόνως τον τυφλό και τό θέαμά του' τό να βλέπεις κάποιον να μη βλέπει, είναι ο καλύτερος τρόπος για να δείς έντονα αυτό που δεν βλέπει: έτσι και στο Γκινιόλ, είναι τα παιδιά αυτά που φανερώνουν σ' ότι κάνει πως δεν βλέπει. Για παράδειγμα ο Σαρλώ στο κελλά του, με τίς στοργικές φροντίδες των φυλάκων του, κάνει την ιδανική ζωή του άμερικάνου μικροαστού: με τα πόδια σταυρωμένα διαβάζει την έφημερίδα του κάτω από ένα πορτραίτο του Λίνκολν, αλλά ή άξιολάτρευτη επάρκεια της στάσης του την έξευτελίζει έντελώς, κάνει άδύνατο τό να καταφύγει κανείς σ' αυτήν χωρίς να παρατήρηση την άλλοτρίωση που περιέχει. Έτσι κι' οι έλαφρότερες παγίδες έχουν γίνει μάταιες κι' ο φτωχός είναι συνεχώς ξεκομμένος άπ' τους πειρασμούς του. Τελικά είναι για αυτό που ο άνθρωπος Σαρλώ θριαμβεύει όλοκληρωτικά: γιατί ξεφεύγει άπ' όλα, άπορρίπτει κάθε συνεταιρισμό και δεν άναγνωρίζει στον άνθρωπο παρά μόνο τον άνθρωπο.

Η άναρχία του, συζητήσιμη πολιτικά, άντιπροσωπεύει στην τέχνη την πιο άποτελεσματική ίσως μορφή της επανάστασης.

(μεταφρασμένο από φοιτήτρια της φιλολογίας στο πανεπιστήμιο Ίωαννίνων, μετά από παραγγελία του Ίδεοδρόμιου)

Βυθισμένος στην πείνα του ο άνθρωπος-Σαρλώ βρίσκεται άκριβώς κάτω από τό ν' άποκτήσει συνείδηση: ή άπεργία είναι για αυτόν μιάν καταστροφή γιατί άπειλει έναν άνθρωπο πραγματικά τυφλωμένο άπ' την πείνα του' αυτός ο άνθρωπος δεν καταλαβαίνει τη θέση των εργατών παρά μόνο στο λεπτό που ο φτωχός και ο προλετάριος συναντώνται κάτω άπ' τό βλέμμα και τα χτυπήματα της άστυνομίας.

Ιστορικά ο Σαρλώ ξανακαλύπτει σχεδόν τον εργάτη της εποχής του 1814-1830, τον χειρώνακτη που έξεγέρθηκε κατά της μηχανής, έγκυκαλεισμένο άπ' την άπεργία, αλλά άνίκανο να προχωρήσει στη γνώση των πολιτικών αίτιών και στην άπαίτηση μιās συλλογικής στρατηγικής που θά του προσφέρει ο συνδικαλισμός.

Άλλά ή παραστατική δύναμη του Σαρλώ είναι τεράστια άκριβώς γιατί ένσαρκώνει ένα είδος άξεστου προλετάριου που είναι κόμα ξένος προς την Έπανάσταση. Κανένα σοσιαλιστικό έργο δεν κατάφερε ακόμα να εκφράσει την έξαθλιωμένη κατάσταση του εργαζόμενου με τόση βιαιότητα και γενναιοδωρία. Μόνος ο Μπρέχτ, ίσως, διέκρινε την άνάγκη της σοσιαλιστικής τέχνης και παίρνοντας ψηλά τον άνθρωπο την παραμονή της επανάστασης, δηλαδή τον άνθρωπο μόνο, ακόμα τυφλό, που μόλις άνοίγεται στο επαναστατικό φως από την αίτία της "φυσικής" υπερβολής των δυστυχιών του. Δείχνοντας τον εργάτη που άνακατεύεται σε μιάν συνειδητή πάλη, που συνθλιβεται άνάμεσα στην Αίτεια και στο Κόμμα, τα άλλα έργα παρουσιάζουν μιάν άπαραίτητη πολιτική πραγματικότητα, αλλά χωρίς αισθητική δύναμη.

Έτσι ο Σαρλώ, σύμφωνα με την ιδέα του Μπρέχτ, δείχνει στο κοινό την τύφλωσή με τέτοιο τρόπο ώστε το κοινό να βλέπει συγχρόνως τό θέαμά του και την τυφλαμάρα του, είναι σαν να βλέπεις κάποιον που δεν βλέπει, κι' αυτός είναι ένας τρόπος για να έπιβεβαιώνεις την δρασσή σου.

Ο φτωχός έμποδίζεται πάντα από τούς πειρασμούς του. Νά γιατί ο Σαρλώ θριαμβεύει σε όλα: γιατί άποφεύγει τα πάντα, άπορρίπτει κάθε διαταγή και δεν άναγνωρίζει μέσα στον άνθρωπο, παρά μόνο τον άνθρωπο.

Η άναρχία του, συζητήσιμη πολιτικά, παρουσιάζει στην τέχνη την πιο άποτελεσματική - ίσως- μορφή της επανάστασης.

(μεταφρασμένο πριν από έπτά χρόνια προκειμένου να κυκλοφορήσει από τίς έκδόσεις ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Panderma, στο βιβλιάριο: "12 ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ" του Ρόλαν Μπάρτ).

ΣΕΙΡΑ «ΣΟΥΡΡΙΛΙΣΜΟΣ»

Α.Μπρετόν Νατζά

Παραλληλόγραμμες
έκδόσεις.

Ξανακυκλοφορεί
σε 7η έκδοση (ή πρώτη
έκδόθηκε σε 700
αντίτυπα) σε χίλια
αντίτυπα στην
ίδια μετάφραση της
Μαρίνας Κουνετζή.

παραλληλόγραμμες εκδόσεις

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΖΩΟΔΟΧΟ ΠΗΓΗΣ 17,
36-39 980

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΠΙΛΟΓΗ
ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ**

ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΛΩΝ
ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΣΤΙ-
ΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
"Ελεύθερος Τύπος"

Σ'ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ

Μάκης Μηλάτος
Πάνος Κοσμόπουλος
Ντίνια Μαλλιάκου
Βάσω Στεφανοπούλου
Δημήτρης 'Αρβανίτης
Ευάγγελος 'Ασρών
Νίκος Λυμπερόπουλος
Λεωνίδας Χρηστάκης

φιήμς

Ναπολέων Τζαννέτος
τηλέφωνο 3631741

ΜΟΝΤΑΖ

Δημήτρης 'Αρβανίτης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Λιθογραφείο
ΜΠΑΜΠΗ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ
Βασ. Παύλου 26 - Λυκόβρυση-Αττικής
τηλέφωνο 2817978

ΣΤΕΚΙΑ ΔΙΑΔΕΣΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ, Ζ. Πηγής 18
ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ, Μέτωνος 62, Χολαργός
ΧΝΑΡΙ, Κιάφας 5
ΒΙΒΛΙΟ-ΠΑΙΔΙ, Σίνα 38
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ, Σίνα-Σόλωνος
ΠΡΑΤΟΠΟΡΕΙΑ
ΜΠΟΣΤΑΝΟΓΛΟΥ, Κολοκοτρώνη 92, Πειραιάς
ΓΚΟΥΝΤΕΝΜΠΕΡΓΚ, Σόλωνος 103
ΔΗΜΑΚΑΡΑΚΟΣ, Πατησίων-Καποδιστρίου
ΠΛΕΘΡΟΝ, Τσιτσα 1-Πίσω από Πολυτεχνείο
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ, Μπουμπουλίνια, πίσω Πολυτεχν
ΠΟΡΕΙΑ, Σόλωνος 77
ΥΑΚΙΝΘΟΣ, Κυψέλης 71
ΡΑΠΤΗΣ-ΜΑΤΖΙΟΣ, 28 'Οκτ. 25-Γιάννενα
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ, Ρηγόπουλος, ΑΡΓΟΣ
ΓΚΑΖΕΤ, Σόλωνος & Δημοκρίτου
ΦΩΛΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ, Πανεπιστημίου 25
ΑΒΑΝ ΓΚΑΡΝΤ, Βικάτου 14, Γηροκομείο
ΤΑΚΗΣ ΡΑΓΙΑΣ, Τσιμισκή 41-Θεσσαλονίκη
ΚΟΤΖΙΑΣ, Τσιμισκή 78-Θεσσαλονίκη
ΚΟΣΚΟΡΟΣ, Μητρ. Μεθοδίου 5-Κέρκυρα
ΠΟΛΙΤΕΙΑ 'Ακαδημίας 57, στοά
ΛΥΧΝΑΡΙ, Κώστας Καταρτζής, ΒΟΛΟΣ
Παλαιοβιβλιοπωλείο ΧΑΡΗΣ
'Αστινγος 16 & 'Ερμού-Μοναστηράκι
ΑΙΟΛΟΣ, Σόλωνος 114

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

μόνο για 18 τεύχη-έσωτερικού
δραχμές 1000(χιλίες)
συμπεριλαμβανομένων των ταχυδρομικών

για 18 τεύχη-έξωτερικού
Ευρώπη: αντίστοιχες δραχμ. 1500.-
'Αμερική-Καναδά: δραχμ. 2.000.-

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Λεωνίδας Χρηστάκης
Τ.Θ. 4028, Ταχ. Νεαπόλεως, ΑΘΗΝΑ 705
Διευθυνση: (προσωρινή) Μαυρομιχάλη 149
ΑΘΗΝΑ 705.-

ΕΥΚΑΙΡΙΑ

παλαιά τεύχη του 'Ιδεοδρόμιου
ΑΘΗΝΑ:
Βιβλιοπωλείο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
όδός Ζωοδόχου Πηγής 17. τηλ. 3639980
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:
Τάκης Ραγιάς, Βιβλιοπωλείο
όδός Τσιμισκή 41, τηλ. 229010
Βιβλιοπωλείο ΚΟΤΖΙΑ
όδός Τσιμισκή 78, τηλ. 279720

ΔΗΛΩΣΗ

ΟΙ -επί πληρωμή- διαφημίσεις μέσα σε
πλαίσιο. 'Η Διεύθυνση του περιοδικού
δέν δεσμεύεται, από την παροχή διαφημί-
σεως, προκειμένου να θέξει θέματα, ή κατα-
στάσεις που άφορούν τις δραστηριότητες
ή τα προϊόντα του διαφημιζόμενου.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ
ΕΙΔΗΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΜΟΙΑΖΟΥΝ ΜΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

◆ Δύο "φέστιβαλ" μεσο-
λάβησαν, απ'τό προηγούμενο
τεύχος:
◆ -Τό κινηματογραφικό της
θεσσαλονίκης, καί αυτό:
◆ -Τών έκλογών...
◆ Στο δεύτερο-τών έκλογών-
διασκέδασαμε δλοι... καί ή
διασκέδαση συνεχίζεται αν
έξακολουθείς νά αγοράζεις
τίς ήμερήσιες φυλλάδες...
◆ Στο κινηματογραφικό-δσοι
είμασταν-διασκέδασαμε, μέ
τό πήγαινε-έλα του Βαγγέλη
Κοτρώνη, μέ τόν Νίκο Ζερβό
-πού παρ'όλο τό "φιάσκο" του
έργου του, είχε πολύ χιού-
μορ. Μέ τόν Πουλικάκο πού
ήθελε νά τά βολέψει, μέ
δλους καί μέ δλα...
◆ 'Η "κωμωδία": Η ΑΝΑΠΑΥΤΙ-
ΚΗ ΜΕΡΙΑ Έβγαλε πολύ γέλιο
όχι μόνο στην προβολή, αλλά
κι'άπέναντι στο "Ντορέ" δ-
που ή Νίκη καί ή Τακούλα
δυό "ντροπαλές" αδερφάρες-
οί πρωταγωνίστριες, αλλάζαν
πανταλόγια καί φουλάκια...
◆ 'Η πιό "θλιβερή" φάτσα ή-
ταν αυτή του Θανάσ. Ρετζή.
'Ο "ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ" του
έδωσε μία έκκένωση, πού καί
ό ίδιος έχασε τό λίγο χιού
μορ πού είχε...
◆ Πάντως ή κ α λ ή συμπε-
ριφορά, πήγε κι'ήρθε...
◆ -Στόν ήθοποιό ενός έργου:
...ήσουν πολύ καλός, αλλά
ή ταινία δέν μ'άρεσε...
◆ -Στόν σκηνοθέτη:
...πολύ καλή ή ταινία σου
αλλά οί υπόλοιποι, όχι...
◆ -Στόν μουσικοσυνθέτη:
...κατάλληλη ή μουσική σου
αλλά ό σκηνοθέτης δέν απέ-
δωσε, τό ύψος της...
◆ -'Αν συναντήσεις καί
τούς τρεις μαζί:
◆ ...δέν πρόλαβα νά δώ τήν
ταινία σας άκόμα.
◆ Οί άκλογές καί τό κινημ.
φέστιβαλ, μέισαν τό μέγε-
θος της πλάκας τών τραγου-
διστικών άγώνων της Κέρκυ-
ρας, όμως έμείς έπισημάναμε
τό σχόλιο του Βήματος:
◆ "'Ο "Αρης Δαβαράκης πα-
ρουσίαζε άπλά τούς τραγου-
διστές καί τά τραγούδια
φορώντας άπλά ένα μπλουζά-
κι. Στή θεσ/νίκη ή 'Αλιφρόη
έκανε τά πάντα γιά νά
δώσει κέφι στο κοινό..."
◆ "Ότε λοιπόν ήταν θέμα
μπλουζακιού...
◆ Κάποιοι δεξιόγνώστος δη-
μοσιογράφος πού είναι καί
γραμματέας του Φέστιβαλ δ-
νόματι Νικολόπουλος, φώναζε
...οί άναρχικοί θέλουνε
νά μπουν στο Φέστιβαλ χω-
ρίς νά πληρώσουν...
◆ γιά φαντάσου... άνακάλυ-
ψη... μπράβο, ως τώρα είχαμε
δημοσιογράφους καί κακοή-
θεις, τώρα έχουμε, δημοσιο-
γράφους-μπότσους...
◆ Σαραντα-δύο μπασκίνες μέ
στολή κι'άλλοι μέ πολιτι-
κά, περιφουρούσαν τό θέα-
τρο, μέσα στους διαδρόμους
δταν δόθηκαν τά βραβεία:
◆ Καί μία πού μιλάμε γιά
δημοσιογράφους:
◆ ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ, έβγαλε
"βιβλίο" στόν ΚΑΚΤΟ: 'ΕΜΠΡΟΣ
ΣΤΟΝ ΕΤΣΙ ΠΟΥ ΧΑΡΑΞΕ Ο
ΤΕΤΟΙΟΣ" δραχμές 250.
◆ Μεταξύ τών εικόνων καί
τών συνθημάτων, από κατα-
λήψεις, έχει καί μία σελί-
δα του 'Ιδεοδρόμου, χωρίς
ν'άναφέρει τήν πηγή, καί
μερικές σελίδες πού δια-
κωμωδεί τήν περίπτωση
Τσιρώνη... (τό καθήκι προσ-
παθεί νά βγάλε χιούμορ
καί φράγκα, άπ'έναν δολο-
φονημένο άγωνιστή...
→ Ξυπνήστε, οί-άγώνες-οί

άληθινοί άγώνες πέραν στο
στόματα καί στίς πέννες
γουρουνιών...
◆ 'Ο Δημαρς είναι αυτός
πού στίς καταλήψεις έπαιρ-
νε φωτογραφίες (;) καί τήν
επομένη έγραφε πρόστυχα
δρθρα στη φυλλάδα (ΒΗΜΑ)
πού ύπηρετεί, ως μισοφύ-
ρος λακές...
◆ ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΜΑΓΙΡΕΥΕΙ ΜΕΤΑ
ΤΗΝ ΑΜΑΓΗ, είναι τό έρώτη-
μα μερικών γυναικών πού
διατυπώνεται σέ μία μικρή
αλλά γουστόζικη προκήρυξη
◆ Μιά παρατήρηση του γνω-
στου Τζαίμς Πάρις γιά
κάποιον σκηνοθέτη (τήν εί-
τε φωναχτά):
◆ -Δέν βάφω τά μαλλιά μου
ν'όδωρος Μαραγκός βάφει
τήν ιδεολογία του...
◆ (δέν είναι γρίφος!)
◆ Καί ό διευθυντής κουλ-
τούρας του 'Ινστιτούτου
Γκαίτε Χάρτμουν Γέρκεν:
"Τό Φέστιβαλ έχει επίπεδο
άνυπαρκτο, είναι γιά σχο-
λικές έξετάσεις...".

ΔΙΑ τεύχος 2-3, τεύχος ταρ-
ριχευμένο κι'άκριβό. Σελί-
δες 72 δραχμές 90. Όστε
αυτά έννοούσατε Γερακού-
δη καί 'Ακτοόγλου, στο άρ-
χικό σας σημείωμα; Σας
περιμένω στη γωνία μιός
σελίδας του 'Ιδεοδρόμιου...
◆ Η Παρέμβασή μας στο Φέ-
στιβαλ (πού λένε καί οί μαο-
ϊκοί)... "μερικοί άπ'τό 'Ι-
δεοδρόμιο, βγάλαμε μία προ-
κήρυξη πού δέν συμμε-
τείχε ό Βαγγέλης Κοτρώνης.
◆ 'Ο Κοτρώνης, προσπαθεί
νά "βγάλε" τήν ΧΙΟΝΑΤΗ,
έδω κι'έννέα μήνες, καί τώ-
ρα τελευταία λέγεται ότι
άνέλαβε -καί προσπαθεί κι-
έδω- τήν διεύθυνση του πε-
ριοδικού "ΜΕΤΕΙΚΑΣΜΑ" μέ
παραγνώ τόν Κώστα Φέρρη.
◆ Γιά νά δούμε... θα τό
φέρει εις πέρας;...
◆ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ: ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΤΕΣ καί ΒΙΒΛΙ-
Ο: ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚ-
ΛΟΓΕΣ, άπ'τόν ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΥΠΟ
◆ ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ, άπ'τόν Δι-

φραση του 'Αρνύρη Χιόνη.
◆ Τό γράμμα σου 'Ηρακλή
Τριανταφυλλίδη δέν δημο-
σιεύεται, όχι γιατί είναι
ύβριστικό, αλλά γιατί άπο-
φεύγεις ν'άπαντήσεις στο
άγωνιώδες έρώτημά μου:
◆ -Τά καραγκιοζάκια τε-
λειώσανε. Καί όποιος είδε
τό χάρο μέ τά μάτια του
καί δέν "έφυγε", άς κάνει
στήν μπάντα νάρθουν και-
νούργιοι, γιάτί τό έπανα-
λειπτικό μελόδραμά του έ-
νοχλεί...
◆ Σέ παραπέμνω στο δημο-
σίευμα του Μάκη Μηλάτου,
"S.O.S. Χανόμαστε σά φυλή.
(έμπόδια στην άναζήτηση
μουσικής ταυτότητας)...
◆ 'Απ'τίς εκδόσεις ΑΠΟ-
ΠΕΙΡΑ, τό μελέτημα γιά τά
ναρκωτικά του Γουίλλιαμ
Μπάρροουζ: JUNKY (τό πρεζά-
κι), σύντομα-τίς μέρες αυ-
τές-στην κυκλοφορία...
◆ ΟΔΟΣ ΠΑΝΟΣ, τό 3ο τεύχος
του ένδιαφέροντος περιο-
δικού πού τό "βγάζει" μό-

Λευτερία

στούς

Σκανδάλη
Μοίρα
Κυρίτση

& σ'όλους τους
φυλακισμένους επαναστάτες

'Η "ΒΡΟΧΟΥΛΑ" μάς γοήτευσε
στό 2(δύο λεπτά) πού κρα-
τούσε τό... βιλοντσέλο στό
θηκε στο ύψος του...
◆ 'Ο βιλοντσέλλιστας Δημή-
τρης Μαγκριώτης δεχόταν
συγχαρητήρια, καί ό σκηνο-
θέτης ήρθε μέ όμπρέλλα.
◆ 'Ιούλιος Βέρν. "Ένα άρισ-
τούργημά του στίς εκδόσεις
ΑΙΟΛΟΣ: "ΟΙ ΝΑΥΑΓΟΙ ΤΟΥ ΙΟ-
ΝΑΘΑΝ" σέ θαυμαστή μετάφρα-
ση Πηνελόπης Μαξίμου.
◆ Τόν Μάρτη του 1979, κάνο-
με "γκάλλο" στην πόρτα της
Νομικής 'Αθήνας...
◆ -Ποιός είναι ό 'Ιούλιος
Βέρν; ρωτήθηκαν καμιά 100
νέοι καί νέες.
◆ Μόνο, έ π τ ά τόν ξέρανε
οί άλλοι σχεδόν άγνωστάν
καί τήν ύπαρξη όνόματος.
◆ "Ένας μάλιστα είπε μέ
βεβαιότητα: ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ (!)
◆ Τί σημαίνει βιολογική
άναστολή γαμετών, ναι γαμε-
τών... οί άρσενικοί γαμέτες
θα συναντήσουν τούς θυλη-
κούς γαμέτες...
◆ Πρόκειται γιά τό "χάπι"
"a-gen53", πού τό βάζει ή
γυναίκα (πάλι ή γυναίκα) στο
πρόμα της, δυό ώρες πρίν τό
σέξ καί τό σπέρμα παθαίνει
κολούμπρα...
◆ ..καί συνε-ίζει τό δια-
φημιστικό πού μοιράστηκε
κατά χιλιάδες... προεκλογι-
κά: ..δέν άφρίζει...
◆ Προσοχή, καί μακριά από
κάτι τέτοια, πού προυποθέ-
τουν μ ό ν ο κολπικό σέξ
καί άνοστήλουν όδες τίς
άλλες σεξουαλικές επιθυμί-
ες καί φάσεις...
◆ Καλύτερος ό ΠΟΛΙΤΗΣ του
Σεπτέμβρη... έν άψει της
...άλλαγής;
◆ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΕΤΡΑ-

μάνη Μπασάντη, σέ μετάφρα-
ση του Βασίλη Καραπλή...
◆ Πάντως πολύ ένδιαφέρον
γι'αυτούς πού φυλάνε καλά
τή ψήφο τους...
◆ ...καί τώρα...
◆ "ΜΑΥΡΟΣ ΗΛΙΟΣ" ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ
ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΤΡΙΜΗΝΟΥ ΕΚΔΙΔΟ-
ΜΕΝΗ, εκδόστης Νίκος Μπα-
λής, σελίδες (πυκνές) 132,
δραχμές 130...
◆ 'Ενδιαφέροντα κείμενα
υποδομής (Ιστορικοπραχτικά)
"ΤΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ" μία "καλή"
έπισκόπηση πού δείχνει ό-
τι ό Νίκος Μπαλής είναι
καί παρών...
◆ "Ένας ζωγράφος κι'έναν
γλύπτη, μέ κείμενα:
◆ ό ζωγράφος θαδωρής
καλούμενος: ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΛΟ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ...
◆ ό γλύπτης θαδωρος "ΕΝΑΣ
ΓΛΥΠΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ"...
◆ καί τά δύο έχουν ένδια-
φέρον γιά... συλλέκτες.
◆ Κι'ένα ωραίο, γραμμένο
σόν τοίχο, γιά όμοφυλό-
φιλους:
◆ ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΕ, πρίν ψυφί-
σεις ρώτησε τό κόμμα σου
τί γνώμη έχει γιά σένα...
◆ ΜΠΑΝΑΝΕΣ, έφαγε έπτά μή-
νες πρωτόδικα ό υπεύθυνος
της έκδοσης θανάσης Παπα-
κωνσταντίνου, στη θεσσαλο-
νίκη, γιά άσεμνα δημοσιεύ-
ματα...
◆ 'Ο θανάσης Παπακωνσταν-
τίνου, είναι ό εκδότης "ΥΠΟ-
ΣΚΕΨΗ" πού τελευταία έπασθε
"οικονομική καθίζηση"...
◆ Τώρα χαμένος, προσπαθεί
νά άνοικοδομηθεί, έχοντας
στήν πλάτη του 7 μήνες:
◆ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ, ΠΟΙΗΜΑΤΑ του
'Οκτάβιου Πάζ, γιά πρώτη
φορά σέ Βιβλίο μέ μετά-

νος του ό ποιητής Γιώργος
Χρονάς. 'Αξίζει καί ν'άγο-
ραστεί καί νά διαβαστεί.
◆ Μέ τίς "Ιστορίες από άπό-
σταση" ΑΠΕΝΑΝΤΙ "του Νίκου
Παίτζη, καί τά "ΤΕΚΜΗΡΙΑ"
θ'άσχοληθούμε ειδικά σέ
σελίδες μέσα στο έπόμενο
τεύχη του 'Ιδεοδρόμιου...
◆ ...άν ύπάρξουν...
◆ "Ός τότε διαβάσατε καλά
γιά τίς ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ καί
νομίζω ότι ό λ ο ι θα
καταλάβετε ότι ή μόνη άλ-
λαγή πού έγινε, τελευταία
είναι αυτή του καιρού...
◆ ...βρέχει... βρέχει...
◆ Τώρα τούς θάβουνε
βαθεία καί βρέχει...
◆ Βρέχει σ'όλη τήν πεδιά
δα...
◆ καί ή όμπρέλλα λέγεται
στό έλληνικά:
◆ 'Αλεξιβρόχιον!

ΧΝΑΡΙ
Κιάφας 5

Τρέφατε,
σελιδωθέντες δω-
ρεάν, δημοφιλ.
στό ΧΝΑΡΙ
Κιάφας 5.-

ΝΤΑΣΙΕΛ
ΧΑΜΜΕΤ

Τρεις νουβέλες
Το γεράκι της Μάλτας

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ

Ο αδύνατος άντρας

Ο Χαμμέτ είναι πασίγνωστος στην Ελλάδα σαν
αυτονομός συγγραφέας, όστις πολλούς και
νέοτερους συγγραφέες της "Μόσκας" καί του
"Μυστήριου" Κι είναι πλείους συγγραφέας
δανοσυμμενούς... Μεγάλης οργηματογράφος
όσο ο Λόκντν κι ο Χάιμγουοϊτ, υπήλξε απ τους
πατέρες της μαύρης λογοτεχνίας κι ό ηγέτης
των προδεδειγμένων δανοσυμμενών των 1970.
Ανάμεσα στους μελετητές του ο Σίμν κι ο Μπρέκν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΜΠΟΥΙΑΤΗ
Σόλωνος 94 - Τηλ. 3627028